

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK
KİTAPLIĞI BEL_YZ_K_0339 NUMARALI ŞİİR
MECMUASININ ÇEVİRİ YAZILI METNİ VE
MESTAP (MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ
PROJESİ)'A GÖRE TASNİFİ**

Aleyna SARIKOÇ

Zonguldak 2023

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK
KİTAPLIĞI BEL_YZ_K_0339 NUMARALI ŞİİR
MECMUASININ ÇEVİRİ YAZILI METNİ VE
MESTAP (MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ
PROJESİ)'A GÖRE TASNİFİ**

**Hazırlayan
Aleyna SARIKOÇ**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Muhittin TURAN**

Zonguldak 2023

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım Yüksek Lisans Tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, yazımda ve basımda enstitü tez yazım ve basım yönergesine uygun davranıldığını taahhüt ederim.

Aleyna SARIKOÇ

27.04.2023

T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında 195282121002 numaralı Aleyna SARIKOÇ'un hazırladığı **“İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 Numaralı Şiir Mecmuasının Çeviri Yazılı Metni ve MESTAP (Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi)’a Göre Tasnifi”** başlıklı YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğı uyarınca 07/04/2023 Cuma günü saat 14:30’da yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezinin onayına ~~ÖY~~ **ÇOKLUĞUYLA** / OY BİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

Doç. Dr. Muhittin TURAN (Tez Danışmanı)
Başkan

Doç. Dr. Gülay KARAMAN
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz TOP
Üye

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

... / ... / 20...

Doç. Dr. Yücel NAMAL
Enstitü Müdürü

ÖZET

Kurum : ZBEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Tez Başlığı : İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 Numaralı Şiir Mecmuasının Çeviri Yazılı Metni ve MESTAP (Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi)’a Göre Tasnifi

Tez Yazarı : Aleyna SARIKOÇ

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Muhittin TURAN

Tez Türü, Yılı : Yüksek Lisans, 2023

Sayfa Adedi : 224

Türk Edebiyatı araştırmalarının önemli kaynaklarından biri olan şiir mecmuaları edebiyat tarihimiz açısından da önem arz etmektedir. Bu kaynaklar sayesinde daha önce bilinmeyen şairler edebiyatımıza tanıtılmış, kendi dönemlerinde büyük ilgi gören şairlerin eserlerinde bulunmayan şiirler de ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 numaralı şiir mecmuası incelenmiştir. Mecmualar hakkında bilgi verildikten sonra incelenen mecmua hakkında bazı veriler sunulmuştur. Çalışmaya konu olan mecmua, Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)’a göre incelenerek çeviri yazı alfabesi ile günümüz harflerine aktarılmış ardından manzumelerin hâlihazırda bulunan akademik çalışmalarla karşılaştırması yapılmıştır. Söz konusu mecmuanın ağırlıklı olarak halk edebiyatı şairleri ve nazım şekillerini içermesi dikkat çekici bir husustur.

Anahtar Kelimeler: Şiir Mecmuaları, Mecmua, Halk edebiyatı, MESTAP.

ABSTRACT

Institution : ZBEÜ Institute of Social Sciences, Department of Turkish Language and Literature

Thesis Title : Istanbul Metropolitan Municipality Atatürk Library Bel_Yz_K_0339 Translation Written Text of Poetry Collection and its Classification According to MESTAP (Systematic Classification of Journals Project)

Thesis Author : Aleyna SARIKOÇ

Thesis Adviser : Assoc. Prof. Dr. Muhittin TURAN

Type, Year : Msc. Thesis, 2023

Number of Pages : 224

Poetry collection, which is one of the important sources of Turkish literature research, is also important in terms of our literary history. Thanks to these sources, previously unknown poets have been introduced to our literature, and poems that were not found in the works of poets, who received great attention in their own time, have emerged.

In this study, Istanbul Metropolitan Municipality Atatürk Library magazine numbered Bel_Yz_K_0339 has been examined. After giving information about the poetry collection, some data about the reviewed journal have been presented. The poetry collection, which is the subject of the study, was analyzed according to the Systematic Classification of Journal Project (MESTAP) and transferred to today's letters with the transcription alphabet, and then the poems were compared with the existing academic studies. It is noteworthy that the mentioned poetry collection mainly includes folk literature poets and verse forms.

Keywords: Poem Magazines, Magazine, Folk Literature, MESTAP.

ÖN SÖZ

Klasik Türk şiiri, Türk edebiyatı tarihinin en kıymetli unsurlarından biridir. Bu şiir anlayışı, kendi dönemlerinde büyük izler bırakmayı başaran birçok sanatçı yetiştirmiştir. Klasik şiir dönem sanatçılarının yazmış olduğu, kültürel bir servet niteliğinde olan bu eserler Türk edebiyatı tarihi açısından oldukça önemli bir konumdadır. Pek çok çalışmaya kaynaklık eden bu eserler aynı zamanda yazıldıkları dönemin edebî zevk ve anlayışını da yansıtmaktadır. Klasik Türk şiiri kaynaklarından çeşitli halk şairleri de etkilenmiştir. Halk şairleri, Klasik Türk şairlerinin etkisinde kalarak aruz ölçüsüyle şiir yazmışlardır. Aruz ölçüsünün bazı kalıplarını şiirlerine uygulamaya çalışmışlardır. Fakat eğitim seviyeleri aruz ölçüsünü kullanmaya yetecek ölçüde olmadığı için yazılan bu şiirlerde kusurlar bulunmaktadır.

Türk edebiyat tarihi araştırmaları açısından önem arz eden kaynaklardan biri de şiir mecmualarıdır. Şiir mecmuaları tertip edildikleri dönemin dil ve edebiyat anlayışına kaynaklık etmesinin yanı sıra pek çok farklı şairin şiirlerinin bulunduğu bir nevi kültür seçkisidir. Çözümlemeni olduğu kadar kütüphanelerde hâlâ çözümlenememiş pek çok şiir mecmuası vardır. Hepsi muntazam bir düzen içerisinde olmasa da çeşitli araştırmalarda mecmualardan faydalanılmaktadır.

Çalışmanın “Giriş” bölümünde şiir mecmuaları hakkında genel bilgi verilerek mecmua türleri ve bu mecmuaların öneminden bahsedilmiştir.

Birinci bölümde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 numaralı mecmuanın nüsha tavsifi ve tertip hususiyetleri hakkında bilgi verilmiş ardından tablolar kullanılarak mecmuada bulunan manzumelerin vezin ve nazım şekilleri hakkında bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde, metnin kuruluşunda izlenen yöntem hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Ayrıca metnin dil ve imla özellikleri sıralanmıştır.

Üçüncü bölümde ise “Karşılaştırmalı Metin” başlığı altında çeviri yazılı metin verilmiştir. Mecmuada bulunan şiirlerin yayımlanan akademik çalışmalarla karşılaştırmaları yapılarak farklılıklar tespit edilmiştir.

Çalışmanın son kısmında “Sonuç” ve “Kaynakça” kısmı yer almaktadır. Ardından “Ekler” bölümünde, Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi (MESTAP) tablosu ve son olarak da şiir mecmuasının “Tıpkıbasım”ı verilmiştir. Çalışmada mürettibin yazım hatalarının fazla olması metni anlama ve anlamlandırma hususunda birtakım güçlüklerle sebebiyet vermiştir.

Hem lisans hem de yüksek lisans eğitimim boyunca benden deneyimlerini, hoşgörüsünü ve sağduyusunu esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Muhittin Turan’a; tezin hazırlanma aşamasında hatalarımı düzeltmemi sağlayan Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz Top ve Doç. Dr. Gülay Karaman’a; tez yazım sürecinde yardımları dokunan Melike Tüfekçi ve Açelya Sarıkoç’a teşekkürü bir borç bilirim. Tezimi, hayatımın her anında beni destekleyen; saygı, sevgi ve özenle yetiştiren aileme armağan ediyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
GİRİŞ	1
1. İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI BEL_YZ_K_0339 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TANITIMI.....	5
1.1. Nüsha Tavsifi ve Tertip Hususiyetleri	5
1.2. Mecmuada Kullanılan Vezinler	6
1.3. Mecmuada Kullanılan Nazım Şekilleri	7
2. METNİN KURULUŞU.....	8
2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol.....	8
2.2. Metnin Dil ve İmlası	9
3. KARŞILAŞTIRMALI METİN	11
SONUÇ	157
KAYNAKÇA.....	158
EKLER	160
Ek 1: Mecmuaların SistematiK Tasnifi Projesi (MESTAP) Tablosu	160
Ek 2: Tıpkıbasım	187
ÖZ GEÇMİŞ	224

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1: Aruz Vezinleri	6
Tablo 1.2: Hece Vezinleri	6
Tablo 1.3: Nazım Şekilleri	7
Tablo 2.1: Çeviri Yazı Alfabesi	10

KISALTMALAR LİSTESİ

AÖC: Çavdar, Y. (2019). Aşık Ömer'in Cönklerde Kayıtlı Yayınlanmamış Bazı Şiirleri Ve “Minnet Eylemem” Redifli Şiir Üzerine. *Uluslararası Taşeli Sempozyumu*. Konya: Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, 363-378.

AÖD: Karasoy, Y. & Yavuz, O. (2015). *Aşık Ömer Divanı*. Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

AÖDK: Yavuz, O. & Küçükballı, F. N. (2020). Âşık Ömer Divanı'na Katkılar VII. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (44), 286- 302.

AÖYK: Özarslan, M. & Aldemir, H. (2020). Âşık Ömer Divanı'na Yeni Katkılar-III. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9 (1), 225-259.

Bk: Bakınız

Bel_Yz: Belediye Yazmaları

FKG: Köprülü, M. F. (1940). *Türk Saz Şairleri Antolojisi*. Ankara: Kanaat Kitabevi.

GD: Elçin, Ş. (1984). *Gevherî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları: 56 Ankara Üniversitesi Basımevi.

MC: Hakverdioğlu, M. (2019). Merzifon Cönkü. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 8 (57), 543-558.

No: Numara

s. : Sayfa

SBE: Sosyal Bilimler Enstitüsü

SNEA: Ergun, S. N. (1935). *Aşık Ömer – Hayatı ve Şiirleri*. İstanbul: Semih Lütfi Matbaa Ve Kitabevi.

TDK: Türk Dil Kurumu

TSSM: Köprülü, F. (1962). *Türk Saz Şairleri - Mecnunî*. İstanbul: Milli Kültür Yayınları.

vb: Ve benzeri

yy: Yüzyıl

ZBEÜ: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

GİRİŞ

Klasik Türk edebiyatı eserleri hem kendi dönemi için hem de daha sonraki dönemler için birer kaynak niteliğindedir. Üzerinde çalışılmış, akademi camiasına tanıtılmış eserler olduğu kadar hâlâ gün yüzüne çıkarılmamış pek çok eser de mevcuttur. Şiir mecmuaları da bu bahsi geçen, çalışılan ve hâlâ çalışılmayı bekleyen kaynaklar arasındadır.

Mecmua, Arapça kökenli bir kelimedir. Sözlük anlamı olarak ise “1.toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzîm edilmiş şeylerin hepsi. 2. seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap...” (Devellioğlu, 2015, s. 689) “1. Bir araya getirilmiş, toplanmış, bütün, hep. 2. Toplam” (TDK, 1998, s. 1522) gibi anlamlar verilmiştir. Aynı zamanda dergi, risale gibi anlamları da barındırmaktadır. “Kütüphanecilik literatüründe mecmuanın karşılığı “derleme”dir” (Köksal, 2017, s. 133).

Mecmualar genellikle pek çok farklı şair ve şiirin bir araya getirildiği eserlerdir. Bu eserler kimi zaman çok düzenli bir şekilde tertip edilmişse de kimi zaman dağınık hâlde olanları da bulunmaktadır. Aynı zamanda bu eserler pek çok konuda tertip edilmiştir. “Mecmuaların konuları daha çok edebiyatla ilgilidir. Gazel, kasîde, musammat, tarih, mektup vs. şekiller ile tevhid, na’t, mersiye vs. türler üzerine oluşturulmuş mecmualar bunlardandır. Ancak fıkıh, kelâm gibi dinî ilimler; simyâ, reml, sihir, falcılık gibi eski bâtıl ilimler; musıkî, hat gibi sanat dalları vs. üzerine derlenmiş mecmualar da vardır. Bu tür mecmualar bir konu bütünlüğüne sahiptir” (Pala, 2004, s. 300).

Dağınık mecmualarda genellikle mürettibin, dil ve imlâ hatalarını esere aksettirdiği görülmektedir. Aynı zamanda eser günümüze ulaşana kadar pek çok kişi tarafından çeşitli ilavelere maruz kalabilir. Bu değişiklikler mecmuanın sayfa kenarlarına farklı yazılarla çeşitli eklemeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Belli bir düzeni bulunmayan mecmuaların bir araya getirdiği parçalar tamamen derleyen kişinin sanatsal ve kültürel zevkine bağlı olarak toplanmıştır. “Edebî gelenek; divan, mesnevi, tezkire gibi yazılı eser biçimlerinden farklı olarak mecmualar için herhangi bir şablon belirlememiştir. Bu itibarla her mecmua, tamamen mürettibin kişisel zevkince belirlenmiş olan yeni ve farklı bir formda üretilmiştir. Eserin

içeriğinin ne olacağı, şekil özellikleri bakımından nasıl tasarlanacağı tamamen mürettibin tercihine bağlıdır” (Gülbüz, 2013, s. 316). Bu tercih dolayısıyla mecmualar, her türlü konuda ve şekilde tertip edilmiştir. Bu bağımsızlık muhakkak ki mürettibe daha özgür bir tertip alanı sağlamıştır.

Şiir mecmualarının pek çoğu eksiksiz bir hâlde günümüze ulaşmamıştır. Kimi şiir mecmuası baştan ve sondan kopmuş sayfalar hâlinindedir. Kiminde sayfa üzerinde yazılan yazılar okunaklı değildir. *“Yaprakları düşmüş, koparılmış veya kesilmiş olan mecmualara da sık rastlanır. Bu tür eksiklikler elbette kayda değer olmakla birlikte, her şiir bağımsız bir metin olduğu için müstakil bir eserdeki eksiklik kadar önemli sayılmaz. Cildi, tezhip vd. süslemeleri, cetvelleriyle sanatsal bakımdan değerli olanlar, özenle düzenlenenler de vardır ama şiir mecmualarının önemli kısmının yazı ölçüleri, satır, sütun sayısı gibi yazma eserlerin nüsha tavsifiyle ilgili hususlarda kendi içinde bir standardı yoktur”* (Köksal, 2012, s. 84). Mecmuaların pek çoğu her ne kadar dağınık ve düzensiz bir hâlde olsa da mecmualar içerik anlamında zengin kaynaklardır. Çoğunlukla bu düzensiz mecmuaların kim tarafından ne zaman tertip edildiği bilgisine ulaşamamaktadır. Ancak mecmuanın içerisinde şiiri bulunan şairin hangi dönemde yaşadığı bilgisiyle bir tahmin yürütmek mümkündür.

Doğu kültür ve edebiyatında kendine yer edinmiş mecmualar nazım/nesir olarak tertip edilmiştir. İçerisinde farklı nazım şekillerini bir arada bulunduran mecmuaların bazıları yalnızca belli bir konu üzerine de tertip edilmiştir. Aynı zamanda mecmuaların çoğunluğu özel bir başlık almadan içerdiği konu ya da türe göre başlıklandırılmıştır. *“Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır: Mecmûatü’l-ehâdis, mecmûa-i fetâvâ, mecmûa-i ed’iye, mecmûatü’r-resâil, mecmûa-i eş’âr, mecmûa-i tevârîh, mecmûa-i fevâid gibi”* (Uzun, 2003, s. 265).

Şiir mecmuaları çoğunlukla Klasik edebiyat nazım şekillerini içerse de Halk edebiyatı nazım şekillerini de içeren kaynaklardır. Genelde Halk edebiyatı ürünlerini cönkler yansıtırsa da kimi mecmualar, içerisinde hem klasik Türk edebiyatı ürünlerini hem de âşık ve tasavvuf edebiyatı ürünlerini barındırmaktadır.

Böyle pek çok halk şairine ve şiirine rastlanan mecmualar halk şiiri için de önemli kaynaklardır.

Mecmualar hakkında pek çok araştırmacı çeşitli tasnif çalışmaları yapmıştır. İlk tasnif çalışmasını yapan Âgâh Sırrı Levend mecmuaları;

“1) Nazireler mecmuaları,

2) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları,

3) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar,

4) Aynı konudaki eserleri içine alan mecmualar

5) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar” (Levend, 2014, s. 166-167) olarak sınıflandırmıştır.

Bir başka tasnif çalışması ise Günay Kut’a aittir. Kut tasnifini;

“1. Nazire mecmuaları,

2. Seçme şiir mecmuaları,

3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar,

4. Karışık mecmualar,

5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar” (Kut, 1986, s. 170- 174) şeklinde yapmıştır.

Tasnif çalışmasını yalnızca şiir mecmualarını dikkate alarak yapan Mehmet Gürbüz şu şekilde bir sınıflandırma yapmıştır:

“1. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları,

2. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları,

3. Nazire mecmuaları,

4. Şairlerin aidiyet / mensubiyeti esasına göre hazırlanan şiir mecmuaları,

5. *Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/ şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar*” (Gürbüz, 2012, s. 10-14). Birçok konuda ve nesir şeklinde tertip edilen mecmualar olsa da yapılan tasnif çalışmaları ağırlıklı olarak şiir mecmuaları üzerine olmuştur.

Çalışmanın Amacı ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 numaralı şiir mecmuasının bu çalışmayla birlikte günümüz harflerine aktarılması, bilinmeyen şairlerin veyahut şiirlerin ortaya çıkarılması, şiirlerin nazım biçimlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Hazırlanmış olan MESTAP tablosu, çalışmanın “Ekler” bölümünde verilmiştir.

1. İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI BEL_YZ_K_0339 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TANITIMI

1.1. Nüsha Tavsifi ve Tertip Hususiyetleri

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'nda Şiir Mecmuası adıyla Bel_Yz_K_0339 numaralı eser toplam 38 varaktan oluşmaktadır. Mecmuanın boyutu 210x150 mm. şeklindedir. Mecmuada tespit edilebilen 21 şair bulunmaktadır. Bazı şiirlerin şairleri bilinmemektedir. Toplamda 154 şiirin bulunduğu mecmuada şiirleri derlenen şairlerin çoğunluğunu halk şairleri oluşturmaktadır. Mecmuada Gevherî'ye ait bir şiir 9b (32 nolu şiir) ve 20b (77 nolu şiir)'de bazı kelime ve ifade farklılıklarıyla birlikte iki kez yazılmıştır. 24a (92 nolu şiir) ve 24b (93 nolu şiir)'de Çubukoğlu ve Maksûd arasında geçen bir bağlama-muamma (atışmalı muamma) örneği bulunmaktadır. Âşık Emîr ve Maksûd arasında 25b (99 ve 100 nolu şiir)'de ve 25a (97 ve 98 nolu şiir)'da bağlama-muamma örnekleri görülmektedir. Maksûd ve "Maksûd'ın Anası" arasında ise 24b (94 ve 95 nolu şiir)'de bir atışma bulunmaktadır. 33b (135 nolu şiir)'de Gevherî'ye ait dedim-dedi'li bir koşma örneği bulunmaktadır.

Şiirler arası geçişlerde genellikle şairlerin isimleri yazılmıştır. Bazı yerlerde, kullanılan nazım şekillerine/türlerine göre başlıklandırma yapılmıştır. Hattı nesih olan mecmuanın geneli siyah mürekkep ile kaleme alınırken şiirlerin dörtlük/beyit ayrımında ve sayfa kenarlarında kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Başlıklarda çoğunlukla şairin mahlası yer verilmiş, söyleyeni belli olmayan şiirler de boş bırakılmıştır. Bazı şiirlerin başlık kısmında şair mahlası bulunmasa da şiirin son dörtlüğünde mahlasa verilmiştir. Mevcut çalışmalarla karşılaştırılan şiirlerde eksik mısralar bulunmaktadır. Şiirler her varakta dörder sütun, her sütunda ortalama dörder mısra olacak şekilde yazılmıştır.

Mecmuada ağırlıklı olarak dörtlüklerden oluşan şiirler yer almaktadır. Aynı zamanda mecmuada ağırlıklı olarak halk edebiyatı nazım şekilleri/türleri bulunmaktadır. Döneminin önde gelen isimlerinden Gevherî ve Âşık Ömer'in şiirleri diğer şairlere göre daha fazladır.

Mecmuanın başında ve sonunda herhangi bir künye bulunmadığı için mecmuanın kimin tarafından derlendiği bilinmemektedir. Hakkında bilgi edinilebilen şairlerin 17-18. yy.'larda olmaları ve aynı kelimelerin farklı yazılışlarının olması mecmuanın bu yüzyıllarda derlendiği ihtimalini ortaya çıkarmaktadır. Mecmuayı tertip eden mürettip pek çok yerde çeşitli imla hatalarında bulunmuştur. Bu imla hataları mecmuanın doğru okunmasını, anlamlandırılmasını ve şiirlerin vezinlerinin tespit edilmesini güçleştirmiştir.

1.2. Mecmuada Kullanılan Vezinler

Mecmuada en fazla kullanılan aruz vezinleri remel bahrine aittir. Bu bahirle yazılan toplam 39 şiir olup vezin olarak da fâ'îlâtün / fâ'îlâtün / fâ'îlâtün / fâ'îlün vezni tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra en çok kullanılan hece ölçüsü de 11'li hece ölçüsü olmuştur. 11'li hece ölçüsüyle söylenen 73 şiir tespit edilmiştir. Tablolara bakıldığında halk şiiri örneklerinin divan şiiri örneklerine göre sayısal anlamda daha ön planda olduğu söylenebilir. Aşağıdaki tablolarda kullanılan vezinler verilmeye çalışılmıştır.

Tablo 1.1: Aruz Vezinleri

Sıra	Vezin	Sayı	Bahir
1.	Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlâtün / Fâ'îlün	39	Remel
2.	Mefâ'îlün/ Mefâ'îlün/ Mefâ'îlün/Mefâ'îlün	3	Hezec
3.	Mef'ûlü/ Mefâ'îlü/ Mefâ'îlü/ Fe'ûlün	1	Hezec

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1.2: Hece Vezinleri

Sıra	Vezin	Sayı
1.	11'li Hece Ölçüsü	73
2.	8'li Hece Ölçüsü	17
3.	10'lu Hece Ölçüsü	1
4.	14'lü Hece Ölçüsü	1
5.	15'li Hece Ölçüsü	2
6.	16'lı Hece Ölçüsü	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3. Mecmuada Kullanılan Nazım Şekilleri

Mecmuada tespit edilen 21 şair bulunmaktadır. Bu şairlerin şiirlerinin bulunduğu mecmuada ağırlıklı olarak halk şiiri nazım şekli olan koşma yer almaktadır. Koşma nazım şekliyle yazılmış 85 şiir vardır. Koşma nazım şeklinin ardından en çok bulunan nazım şekli murabba'dır. Aynı zamanda mecmuada halk şiirinin aruzlu nazım şekliyle yazılan divânî ve semâî örnekleri de bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda mecmuada bulunan nazım şekillerinin sayısal verileri bulunmaktadır:

Tablo 1.3: Nazım Şekilleri

Sıra	Nazım Şekli	Şiir No	Sayısı
1.	Koşma	2,4,7,8,9,10,11,12,13,19,20,21,22,23,24,26,27,28,29,30,32,34,35,38,39,40,41,47,50,54,55,57,59,60,61,64,65,66,68,71,74,75,76,77,84,85,91,92,93,94,95,96,97,98,99,101,102,108,109,111,116,117,119,120,122,125,126,128,133,134,135,136,138,141,142,143,144,145,146,147,148,149,150,151,152	85
2.	Murabba'	5,6,14,15,16,17,25,31,42,43,44,45,46,51,52,53,56,63,70,72,73,78,79,80,81,112,113,114,115,121,123,124,130,131,132,139,140,154	38
3.	Türkü	110,137	2
4.	Divânî ¹	103,104,105,107	4
5.	Semâî ²	33,36,37,69	4
6.	Gazel	83,88,129	3
7.	Müseddes	18	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

¹ Halk şiirinde aruz vezninin "Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün" kalıbıyla yazılan nazım şeklidir.

² Halk şiirinde aruz vezninin "Mefâ'ilün/ Mefâ'ilün/ Mefâ'ilün/Mefâ'ilün" kalıbıyla yazılan nazım şeklidir.

2. METNİN KURULUŞU

2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

1. Mecmuada bulunan manzumeler mecmuanın sayfa numarasına ve şiirlerin sıralanışına uyularak metne aktarılmıştır.
2. Metinde sayfa numaraları köşeli parantez içerisinde gösterilmiştir.
3. Şiir, beyit ve dörtlük numaraları Latin rakamlarıyla gösterilmiştir. Mecmuadaki sıralarına göre numaralandırma yapılmış ve her farklı kısımda yeni bir numara verilmiştir.
4. Şiirde mahlaslar kalın puntıyla yazılmıştır.
5. Karşılaştırılan kelimeler önce mecmuadaki hâliyle dipnotta yazılmış ardından “:” işareti konulduktan sonra kelimenin karşılaştırıldığı divandaki hâli yazılmıştır. Bununla birlikte divanın kısaltması da eklenmiştir. Örneğin: *Rakıbler: Nādānlar GD.*
6. Mecmua ve divanda yerleri farklı olan beyitler/mısralar dipnotta belirtilmiştir.
7. Yanlış yazıldığı düşünülen ve değişik bir imlayla yazılan kelimeler düzeltilerek yazılmıştır.
8. Vezinler hemen şiirin başına yazılmıştır. Aruz vezniyle yazılan şiirler “-.” şeklinde gösterilmiştir. Hece vezniyle söylenen şiirlerin ölçüleri belirtilerek durakları da gösterilmiştir.
“*Fā ‘ilātün/ Fā ‘ilātün/ Fā ‘ilātün/ Fā ‘ilün -.-/-.-/-.-.-*”
“11’li Hece”
9. Okunan fakat anlamlandırılmayan aynı zamanda sözlükte de bulunamayan kelimelerin yanına (?) ibaresi konulmuştur.
10. Okunamayan kelimelerin yerine “[...]” ifadesi konulmuştur.
11. Mecmuada vezin bakımından sorunlu mısralara dipnot düşülmüş ve “Vezin aksamaktadır” ifadesiyle vezin problemi belirtilmiştir.
12. Mecmuada vezin gereği çıkartılan kelimeler “()” yay ayraç içerisinde gösterilmiştir:
“Kulağımca (ger) idersün her pāremi”

2.2. Metnin Dil ve İmlası

1. Metinde bulunan Arapça ve Farsça kelime ve tamlamaların yazımında bir birlik olması açısından “İsmail Ünver’in “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler” adlı makalesinden yararlanılmıştır.
2. Mecmua metninde genel olarak Eski Anadolu Türkçesi imlası tercih edilmiştir.
3. Mecmuada (ط) ile yazılan “d” sesleri, metin esas alınarak okunmuştur. “D” şeklinde yazılan kelimelerde de metin esas alınmış metne müdahale edilmemiştir. “Tolu”, “Turdun” örneklerinde olduğu gibi.
4. Mecmuada “hep” kelimesi ve fiil sonuna gelen “-Ip/Up” zarf-fiillerinde “b” harfi daima “p” harfiyle yazılmıştır.
5. Metinde kapalı e şeklinde yazılan kelimelerin i’li kullanımları esas alınmıştır. Örneğin: “Gice”, “dimek” vb.
6. Mısra başları büyük harfle yazılmıştır.
7. İkilemelerin ortalarına gelen ek kısa çizgi (-) ile ayrılmıştır. Örneğin: “ser-te-ser” vb.
8. Farsça bî ön eki kısa çizgi (-) ile ayrılmıştır.
9. Mecmuada “ى” li veya “ی” siz kullanılan “hemze”nin “ى”siz şekli esas alınmıştır. Örneğin: “Dâ’im”, “mâ’il” vb.
10. Farsça “vav-ı ma’dûle”ler “” işaretiyle gösterilmiştir: Ḥāb, ḥāce vb.
11. Kişi, yer, mekân gibi özel isimler büyük harfle başlatılmıştır.

Tablo 2.1: Çeviri Yazı Alfabeti

ا	A, E, a, e	د	D, d	غ	Ġ, ġ
ء		ذ	Z, z	ف	F, f
آ	Ā, ā, A, a	ر	R, r	ق	Q, q
ب	B, b	ز	Z, z	ك	K, k
پ	P, p	س	S, s	ل	L, l
ت	T, t	ش	Ş, ş	م	M, m
ٹ	Ŝ, ŝ	ص	Ş, ş	ن	N, n
ج	C, c	ض	Đ, đ, Ž, ž	ڭ	ŋ
چ	Ç, ç	ط	T, t	و	V, U, Ü, O, Ö, v, u, ü, o, ö, ū
ح	H, h	ظ	Z, z	ه	H, h
خ	H, h	ع		ي	Y, I, İ, i, ī

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3. KARŞILAŞTIRMALI METİN

[1b]

1

Tanbūrī

(Beste)

11’li Hece Ölçüsü

1. H̄ayli demdür mübtelāyum ol yāre

Umaruz ki teşrīf ide buraya

Ṭağlar rūşen bülbul gülşen açılır

Zevke gitsek duyurmasak ağıyāre

Dem bu demdür fedā olmaz meh-pāre

2. Gel çocukluk eyleme gel gidelüm

Bir biñ baqçesine māh-tāb idelüm

Elde iken fevt eyleme furşadı

Mey-i cām-ı gül-gün içelüm³

3. Dostum zülfün beñzer siyāh samūra

Gerdānuñı teşbīh itdüm billūra

Tanbūrī’nün maḥbū[b] eyle serverī

Hep güzellik tekmīl sende tenvīri

2

(?)

(Koşma)

8’li Hece Ölçüsü

1. Yanakun̄da gül açılmış

Yürü bülbul dolaşur⁴

³ Vezin aksamaktadır.

⁴ Vezin aksamaktadır.

Bir bûsem var gerdânuñda
Elemüm engel dolaşur

Ƙuzum ben sensiz olamam
Ulu ağlayup gülemem
Arayup sîm-ten bulamam
Engelleri ƙul dolaşur

Ƙuzum otağını ƙurmuş
Görenler dîvâne⁵ tûrmuş
Yanağları ebrûya dönmiş
Öpemem engeller dolaşur

[2a]

3⁶
(?)

1. Hey ağalar mâ'il oldum
Bir put-i tersāya ben
Anuñ içün düşmişüm
Ruhbānuñ(?) taqvāya ben

2. Bir elinde dolu cāmı
Birinde dal hañçeri
Ƙorharum şeyn(?) āvāre
Baña gidem şekvāya ben

⁵ Mecmuada kelimenin yazımında yanlışlık yapılmıştır. Dal (ﺀ) harfinden sonra elif (ﻝ) harfi getirilmiştir.

⁶ Şiirin vezni muhtelifdir.

3. Bir küçücük İncîl'i var

Her dem göster başa kalursa
Rûz u şeb âh figānum benden saña
Ruḥ-ı 'ayānınuñ 'aşkına merḥamet eyle başa
Yarın senden şekvâ iderüm Hâzreti 'İsâ'ya ben

4. Tâ giceler şubḥ olunca ağlarum ben zâr zâr

Kalmadı aşlâ mecālüm gitdi hem nāmūs u 'ār
Bir îmānsızıñ elinden olmuşum ben bî-ḳarār
Her ne dirsem mā'il oldum girsem kiliseye ben

[2b]

4

Mā'ilî

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Cem' olmuş dîvāne bunca ehl-i dil

Hîç birisi dir ḥaberdâr degül⁷
Eger döner olsam gül yüzli yârdan
Nāmūs degül ḡayret degül 'ār degül

2. Gözlerim tıldurdum ḳan ile yaşdur

Pervāneveş yandum nār-ı âteşden
Ben nice vazgelsem böyle sırdaşdan
Şāhibimüz Hâḳḳ şā[d] degülüm

⁷ Vezin aksamaktadır.

3. Şu cihānda çokdur yigit mertleri
Lem-yezelüm virmiş bize dertleri
Bileydüm sevmez düm başı sertleri
Âh n'ideyüm gönül baña yâr degül

4. Bizden selām olsun gül yüzli yâre
İşitmedin gū[ş] oldum āvār[e]
Gel **Mailī** sığın Ğani Settār'e
Âhirün eylükdür âh [u] zâr degül

5

(?)

(Murabba')

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Gice gündüz intizāram bir murāda irmedüm
Çok güzeller sevdüm ammā bir vefāsın bulmadum
Ağam seni sevdüm ise ben günāhkār olmadum⁸
Gel benüm gül yüzli yārüm şarılak şimde[n] girü

2. Yā İlāhī bu ne hāldür dilerüm senden amān
Âhir zamān dil-beründe hīç olur mı dīn īmān⁹
Bu güzelün tahtına sen de gidersen bir zamān
Gel benüm māh cemāllüm şarılak şimden girü

3. Bārī Mevlām hūb yaratmış (misk) ile 'anber kıkar
Her kaçan āh eyledükçe 'arş-ı a'lāya çıkar
Gözlerümden yaş yerine ey efendüm kan saçar
Gel benüm kaşı kemānum şarılak şimden girü

⁸ Vezin aksamaktadır.

⁹ Vezin aksamaktadır.

4. Kendi küçük hū[b] emsâli incü ekber dişleri¹⁰

Gerdānı kāfurdan aqdur o yüzünün qaşları

Kāfir Müselmān idiyor mestāne baqışları¹¹

Gel benüm Yūsuf cemāllüm şarılak şimden girü

[3a]

6

(?)

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Gāfil iken bir gül-i ra‘nāya virdüm gönlümi

Gökyüzünde bedr olmuş aya virdüm gönlümi

Bāğ-ı hüsñünde açılan ol gü[l]-i aḥmer için

Feryād iden bülbül-i şeydāya virdüm gönlümi¹²

2. Kā’inā[t] içre bulunmaz böyle bir hüsñ-i cemāl

Her işümden bızār itdi ne vücūdu ne de māl

Bāğ-ı hüsñünde irişmiş mīvesi(?) bulmuş kemāl

‘Aşıkā bir dāne virmiş mīve zāyi(?) virdüm gönlümi¹³

3. Tā giceler şubḥ olunca āh idüben ağlarım

‘Aşq āteşi ile her dem bu sīnemi tağlarım

Nice yüz biñ bu sīnemde zaḥmı¹⁴ vardur dağlarım

Bu ne ḥāldür bir ‘acā’ib gavḡaya virdüm gönlümi¹⁵

¹⁰ Vezin aksamaktadır.

¹¹ İkinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

¹² Vezin aksamaktadır.

¹³ Vezin aksamaktadır.

¹⁴ Kelime (؁) harfiyle yazılmıştır.

¹⁵ Dörtlüğün son üç mısrasında vezin aksamaktadır.

4. ‘Arz eylesem yāre ḥālüm destüme alsam kalem
Bunca āhı bunca zārı bu bize derd ü elem¹⁶
Hızmetimde bī-kuşūrum bilmezüm nice kılam
‘Ākıbet böyle bir sevdāya virdüm göñlümi¹⁷

7

Rāzī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Ben nāzlı yārimden vefā isterüm
Ol dā’imā baña sitem gönderür
Kime şekvā idem baht-ı siyāhum
Ben vefā isterüm o kem gönderür
2. Seyl eyledüm her dem dü çeşmi ābın
Göze tūtiyā idem pāyi tūrābın¹⁸
Ben dilerüm yürümeden pāyi(?) şarābın¹⁹
Nüş eylesün deyü o semm gönderür
3. Dā’imā ḥayāl idüp bendesine
O meh hīç yüz virmez bu bendesine
Za’if oldı varur bu bendesine
O şūḥ baña derdi elem gönderür
4. Ey **Rāzī** fāriğ ol kalmadı ‘ubūr
Efkār eyle itdi zamānuḡ mūrūr
Sen felekden niyāz etseḡ bir sürūr
Kaḥbe felek saña dü ġam gönderür

¹⁶ İlk iki mısradaki vezin aksamaktadır.

¹⁷ Vezin aksamaktadır.

¹⁸ Vezin aksamaktadır.

¹⁹ Vezin aksamaktadır.

[3b]

8

(?)

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Hey ağalar kime derdüm yanayum

Göñül düşdi bir gözleri mestāne tāze civāne²⁰

Hüsniye söz olmaz medhi sezādur

Getürmez mişlini biñde bir aña

2. Qalbüm cihān içre dā'im mükedder

Lutfunı olmadı görmek²¹

Hātırım içinde ol meh-i enver

Ne gelürse söyler gonce dehān²²

3. Sitem kelāmından oldum derdnāk

'Aceblemeñ beni itsem sīneçāk

İtmek için üftādelerin helāk

Tağar sīm hañçerin ince miyāne

4. Qan eyleme amān ey çeşm-i mestüm

Quluñam қаpuñda bağılu dürüstüm

Olura olmaza meyl itme dostum

Lutñ eyle қаpuñda қuluñ bir olsun

²⁰ Vezin aksamaktadır.

²¹ Vezin aksamaktadır.

²² Vezin aksamaktadır.

TEMMET

9

‘Āşık Gevherî²³

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Baña ta‘n eyleme gel sen de vā‘iz
Derūnumda olan nārı bilmezsün
Ṭabībler derdümün eminden ‘āciz
Sen vallāhi sevdā-yı yāri bilmezsün²⁴
2. Cānā sevdāñ ile olm[ışum] meftūn²⁵
Çekerim āh u zār gözlerim pür-hūn
Ne aşıl goncesin ey nūr-ı gül-gūn
Gülşende hezārān hārı bilmezsün
3. Elūñe almışsun ‘aşkun kitābın
Luṭf idüp açmazsın muḥabbet derdin niḳābın²⁶
Gerçi okumışsın muḥabbet bābın
Nışfin bilseñ nışfin yāri bilmezsün²⁷
4. Dotalum ‘āşıklar derdini söyler
Bağar yok diñler yok söyleyüp neyler
Bunca demdür medḥ-i šenāñı eyler
Bu **Gevherî** bārı bilmezsün²⁸

²³ GD, s. 276- 277.

²⁴ Vezin aksamaktadır.

²⁵ meftūn: mecnun GD.

²⁶ Luṭf idüp açmazsın muḥabbet derdin niḳābın: Luṭf idüp açmazsın yüzün nikabın GD./ Vezin aksamaktadır.

²⁷ Nışfin bilseñ nışfin yāri bilmezsün: Yarısın bilsen de yāri bilmezsın GD.

²⁸ Bu Gevherî bārı bilmezsün: Gevherî’nin nedir kārı bilmezsın GD.

[4a]

10

‘Āşık Gevherī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Deli göñül ağlayup da ğamıma
Ağlamanuñ elbet gülmesi vardur
‘Adūya intikām kalur mı şan[d]uñ
Herkesi atduğın bölmesi vardur
2. Hakk için ‘ibādet iden şādıklar
Mevlāsını bulur bağı yanıklar
Bī-vefā güzeli seven ‘āşıklar
Gāhī böyle Mecnūn olması vardur
3. Bu ‘aşk didükleri bir yolu ince
Bülbüle cevır ider ol gül-i ğonce
Bir güzelün kendi göñli olunca
Tenhāda gülmesi vardur²⁹
4. **Gevherī** sözini söyledi ezel
Dil-ber aķçe ister dinlemez ğazel
Zengince ‘āşıkın bulsa bir güzel
Zügürdü ferdāya şalması vardur

²⁹ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

11

(?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Sizlere ‘arz idem derd-i derūnum
Birden ḥesāb ilk yüze gelince
Ne mümkün efendüm vazgelem senden
Nesīmī’nün derim yüze gelince
2. Mecnūn oldum gezdüm bunca dāğ-ile
Bu dertli sīnemi deldün dağ-ile
Bād esdükçe siyāh kisve dāğ-[i]le
‘Āşıkı mest ider yüze gülünce
3. Geçdi ‘ömrüm vāy elif yaylan³⁰
Ya açdur [...] yaylan
Avcı iseñ güzel yatar yaylan
Yeşil baş şunalar yüze gülünce
4. Şabr erenüm derdüm çokdur yāram az
Ġayrı ṭabīb bu bağrımı yaramaz
Mecnūn dirseñ ġāyetime yaramaz
Yek inkār idersen yüze gülünce

[4b]

³⁰ Vezin aksamaktadır.

Āşık Siyāhī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gör ki ḥā’ in³¹ felek neler eyledi

Atdı tondan tona aralarımıza³²

Bir derd ehli olsa derdüm söylemem

Gel ṭabīb incitme yāralarımıza

2. Kötülük görmedüm cümle ‘ālemden

İflāḥ olmam ölem ben bu yārdan

Yeñice bir ḥaber geldi yārimden

Dağlar perde çekmiş aralarımıza

3. Bakma kimi gözümde ağan yaşıma

Ayrulık kār itdi çeşmi yaşına

Ne gelür var ne gider var yanuma

Göresimüz geldi yārenlerimiz

4. Siyāhī dir ben bir dāne bilürüm

Qorqarum ki ḡarīb ilde qalurum

İflāḥ olmam ben bu derdden ölürüm

Sevdicegüm giysün qarelerimiz

³¹ Kelime metinde “فاین” şeklinde yazılmıştır.

³² Vezin aksamaktadır.

13

(?)

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. N'eylerüm ağalar ğamlı şöhet
Dil-ber ğāyetle hūsdār ister³³
Şalını şalını gele karşıma
Baķup eglenme eyleye yār ister
2. Ola ma'rifetli hem de 'izzetli³⁴
Dillerde nāmdār ister³⁵
Bir mine gerdānlı ince miyānlı
Baķup eglenmeye nāmdār ister³⁶
3. Gönlünü hoş geçür elde var-ile
'Ömrüñi geçürme āh u zār-ile
Hāş baķçe içinde güzel yār-ile
Etrāfı çemenlük nev-bahār ister
4. Zirve didüğün bunda bulunmaz
'Ādet olmayınca şöhet kurulmaz
Saz ile söz ile dil-ber sevilmez
Dil-beri sevmeye bīzār(?) ister³⁷

³³ Vezin aksamaktadır.

³⁴ Kelime metinde “يز تلي” şeklinde yazılmıştır.

³⁵ Vezin aksamaktadır.

³⁶ Vezin aksamaktadır.

³⁷ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[5a]

14

‘Āşık ‘Ömer³⁸

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. ‘Anber mi zülf-i müşelleş lāle³⁹ efgānuḡ mı var
Bağ-ı hüsnuḡde cānā⁴⁰ tāze reyḡānuḡ mı var
‘Āşıkı Mecnūn⁴¹ idici ġamzeḡde peykānuḡ mı var⁴²
Lāciverdī ḡubbenūḡ altında aḡrānuḡ mı var
2. Hāḡḡ seni öġmiş(de) yaratmış sen güzeller şāhısın⁴³
[Bir tüy-i hüsnün ziyāde hem zemīnün māhısın]⁴⁴
Lāl-i bālī ‘āşıkūḡ [açılmışsın]⁴⁵ hem-rāhısın
‘Aşḡuḡ bedestānında cānā dürr ü mercānuḡ mı var⁴⁶
3. Leblerūḡ yāḡūt-ı aḡmer dürr-i yāḡūtdur dişūḡ
Gelmemiş mişlūḡ cihāna ḡūr-ı ġılmāndur işūḡ
[Āşıka nāz ile şīve eylemek dāim işin]⁴⁷
Bendeḡi ḡatl itmeye destūḡde [f]ermānuḡ⁴⁸ mı var

³⁸ AÖYK, s. 238-239.

³⁹ lāle: nāl AÖYK./ Vezin aksamaktadır.

⁴⁰ cānā: açılmış AÖYK./ Vezin aksamaktadır.

⁴¹ ‘Āşıkı Mecnūn: Bendeni mecrūh AÖYK.

⁴² İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

⁴³ Vezin aksamaktadır.

⁴⁴ Mecmuada bulunmayan bu mısra AÖYK’den alınmıştır.

⁴⁵ Bk. AÖYK.

⁴⁶ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁷ Mecmuada bulunmayan bu mısra AÖYK’den alınmıştır.

⁴⁸ Kelime metinde “ﺍ” harfiyle yazılmıştır.

4. ‘Arşuñ nūr-ile yaratdı ol seni Rabbü’l- ‘İbād⁴⁹
Hāk-i pāye yüz sürenler hīç kalur mı nā-murād
Sen cevāhir ma‘denisün ‘āşıka vir zekāt⁵⁰
Leblerün⁵¹den bu faķīre buse ihsānuñ mı var

TEMMET

15

‘Āşık ‘Ömer⁵²

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Halk-ı ‘ālem hüsñe hayrān olursa bir de ben
Biñ benüm gibi kurbān olursa bir de ben⁵³
Ağa yolum⁵⁴ yoluña hāk-ile yeksān olmağa
Bunca kullar emrüne fermān olursa bir de ben
2. Ey cefā-c[ū] bilinür⁵⁵ mi yanuña şādıklarun
Boynu bağılu kul gibidir vaşluña lāyıklarun
Her kaçan reftā[r] çekseñ hū çeker ‘āşıklarun
Şoyunup dervīş gibi ‘üryān olursa bir de ben

⁴⁹ Vezin aksamaktadır.

⁵⁰ Vezin aksamaktadır.

⁵¹ Lebleründen: Gerdanından AÖYK.

⁵² AÖD, s. 736.

⁵³ Biñ benüm gibi kurbān olursa bir de ben: Bin benim gibi sana kurban olursa bir de ben AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁴ Ağa yolum: Āh efendim AÖD.

⁵⁵ bilinür: böyle AÖD.

3. Kibrigün tığ-i kazâdur kaşdı ‘âşık cânuğa
Mübtelâdur göñlümüz bilmem ana dermânına⁵⁶
Şimdi⁵⁷ erbâb-ı muhabbet girüp ‘aşk meydânına
Nâr-ı hicrûnle teni sūzân olursa bir de ben
4. Düşmüşüm bir derde kim ‘aqlım gider meftûn gibi
Gözlerimün yaşı Ceyhûn kalbimiz mahzûn gibi
Büsbütün dünyâ içinde kıssayı Mecnûn gibi
Der ki ‘Ömer ‘âleme destân olursa bir de ben⁵⁸

TEMMET

[5b]

16

‘Āşık ‘Ömer⁵⁹

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Zāhidā aç gözünü şahrāya bak da ‘ibret al
Bu direksiz kubbe-i bināya⁶⁰ bak da ‘ibret al⁶¹
Zıkr-i Mevlā ile her dem kalbiñi pāk eyleyüp⁶²
Dā’imā ‘āyīne-i dünyāya bak da ‘ibret al

⁵⁶ bilmem ana dermânına: bilsem ne var dermânına AÖD.

⁵⁷ Şimdi: Yarın AÖD.

⁵⁸ Vezin aksamaktadır.

⁵⁹ AÖD, s. 591.

⁶⁰ bināya: vālāya AÖD.

⁶¹ Vezin aksamaktadır.

⁶² eyleyüp: ede-gör AÖD.

2. ‘Ārif ol çekme fenānuñ zerre kadar miḥnetini
Her kulına virür Bārī Ḥudā kısmetinin⁶³
Görmek istersen Cenāb-ı Kibriyā’nuñ ḥikmetin
Her şehir vaḳtinde var deryāya baḳ da ‘ibret al⁶⁴
3. Ḳanı buldı⁶⁵ şu fenāna(?) geldi bunca ḳahramān
Birbirini ḳatl idüp anlar da oldı imtihān
Taḥtını yel götüren oldı Süleymān-ı zamān
Devlet-i İskender ü Dārā’ya baḳ da ‘ibret al⁶⁶
4. Ey ‘Ömer aldanmam bu dünyānuñ vefā devletine⁶⁷
Bu dünyā yalandur aldanmam ğabl⁶⁸ (?) ziynetine
Pādişāh olsañ da dirler “o şey niyyetine”⁶⁹
Var muşallāda mevtāya⁷⁰ baḳ da ‘ibret al⁷¹

⁶³ Her kulına virür Bārī Ḥudā kısmetinin: Her kulun Mevlā’sı birdir ol verendir kısmetin AÖD. / İlk iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁶⁴ AÖD’de üçüncü dördlüktür.

⁶⁵ buldı: n’oldu AÖD.

⁶⁶ AÖD’de ikinci dördlüktür.

⁶⁷ Ey ‘Ömer aldanmam bu dünyānuñ vefā devletine: Āşık Ömer ermedin mi bu fenā devletine AÖD. / Vezin aksamaktadır.

⁶⁸ Bu dünyā yalandur aldanmam ğabl: Bu cihān devr-i zamāndır aldanma AÖD.

⁶⁹ o şey niyyetine: Er kişi niyetine AÖD.

⁷⁰ Var muşallāda mevtāya: Var musallāda yatan hünkāra AÖD.

⁷¹ Son dördlükte vezin aksamaktadır.

TEMMET

17

Nazîfî

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Bir haber vir ey şabā şimdi efendüm kan[da]dur
Ben kulun ber-dār iden zülf-i kemendüm kandadur
Bunca eyyāmda bütün dünyāyı zulmāt kapladı
Kendini pinhān iden Yūsuf mānendüm kandadur
2. Yeryüzünde yadlar ile zevk ile ‘işret dahı
Yamaklarla(?) semāda dā’imā şöhetde mi⁷²
Cennet içre hūr-ı gılmān ile ülfetde dahı
Kāmeti tūbā gibi serv-i bülendüm kandadur
3. Ben kulun miḥnetde koydı kendi ol şāh-ı kerem
Baḡa zindāndur ki olsa meskenim bāḡ-ı İrem
Şu‘le-i āhım bulur kanda giderse lā-cerem
O güzeller pādişāhı dil-pesendüm kandadur
4. Ey **Nazîfî** gice gündüz āh u efgān eylerüm
‘Āleme rüsvā mı olup çak-ı giryān eylerüm
Kendi kendüm öldürürüm yok yire kan eylerüm
Yoluna can virdigüm şāh-levendüm kandadur⁷³

⁷² Vezin aksamaktadır.

⁷³ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[6a]

18

‘Āşık ‘Ömer⁷⁴

(Müseddes)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Bu cihān bir tekyedür ey dil kon[an]lara olur göç⁷⁵
Kıl tevekkül Hakk’a kalbünden kanā‘at gözin aç
Açma derdün herkese kalmadı [çün] ehl-i ‘ilāc
Bu zamānuñ bī-vefāsıyla olunmaz imtizāc
[Her kime kılsan gönül ālemde arz-ı ihtiyāç]
[Ol sana Tanrı selāmın vermez olur gözün aç]⁷⁶
2. Bir temāşādur bu ‘ālem zümre-i⁷⁷ ‘irfānı hep
Sīm ü zer gavgāsı düşdi ser-te-ser meydāna hep
Ehl-i hālün sözleri oldu kamu efsāne hep
Dinle dirsem hoş derū[n]um derdini⁷⁸ yārāna hep
[Her kime kılsan gönül ālemde arz-ı ihtiyāç]
[Ol sana Tanrı selāmın vermez olur gözün aç]
3. Her ne kim söylerse zengin dinleyüp dirler belī
Bir fakīr irgürse eṭvārına dünyānuñ eli
İşidenler aña dirler maşharādur yā deli
Kanda varsañ [p]āk libās-ile yerin belī belī
[Her kime kılsan gönül ālemde arz-ı ihtiyāç]
[Ol sana Tanrı selāmın vermez olur gözün aç]

⁷⁴ AÖD, s. 177-178. Müseddes nazım şekliyle yazılmıştır.

⁷⁵ konlara olur göç: konanlar olmaz aç AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁷⁶ Tekrar eden bu son iki mısra mecmuada bulunmamaktadır.

⁷⁷ zümre-i: ser-te-ser AÖD.

⁷⁸ derdini: virdini AÖD.

4. Begenenler seni dirler havf uşûlü kâ'ide
Zemm ider begenmeyenler 'âlemde rüsvâ ide⁷⁹
Ben 'aqlımca böyle buldum bu emekler zâ'ide⁸⁰
Dürr-i meknûn söylemişsin tatalım ne fâ'ide
[Her kime kılsan gönül âlemde arz-ı ihtiyâç]
[Ol sana Tanrı selâmın vermez olur gözün aç]
5. Ey 'Ömer üç pay it ol [r]ızukı Hakk virür 'ayân⁸¹
Birisin yi birisin yidür birin eyle nihân
Düşmâna kılsun kı muhtâc olma dosta tek hemân⁸²
Hep yüze güler iyi gün dostudur halk-ı cihân
[Her kime kılsan gönül âlemde arz-ı ihtiyâç]
[Ol sana Tanrı selâmın vermez olur gözün aç]

19

'Âşık Gevheri⁸³

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Hâk-i pâye (geldüm) yüzüm sürmege geldüm
Kaçma benden nazlı [yârim] gel beri⁸⁴
Bahânesüz güzel ben⁸⁵ seni buldum
Melek midür yoksa aşlın ey perî

⁷⁹ Vezin aksamaktadır.

⁸⁰ Vezin aksamaktadır.

⁸¹ Vezin aksamaktadır.

⁸² Vezin aksamaktadır.

⁸³ GD, s. 122-123.

⁸⁴ Kaçma benden nazlı gel beri: Kaçma benden nazlı yârim gel beri GD. / GD'de birinci dörtlüğün son mısrasıdır.

⁸⁵ benüm: tek GD. / Mecmuada yer alan "benüm" kelimesi vezin gereği "ben" şeklinde düzeltilmiştir.

2. ‘Andelībem ruhlarına⁸⁶ gülüne
Zenbūr oldum leblerinüñ balına
Sencileyin bir cānānuñ yoluna
Ġam degüldür fedā idersem seri
3. Açılmış yanağın güllere nisbet
Zevk idelüm senleñ ellere nisbet
Ġayāt virür lebiñ⁸⁷ ballara nisbet
Ġased çeksin cānān bize her biri

4. Dir (ki) **Gevherī** böyle ħüsn-i zībāya
Gül⁸⁸ yüzün medħ⁸⁹ ider şems ile ayı
Bu güzelde görmedüm ben (böyle) sīmāyı
[Ne] deñlü medħ itsem sez[ā] her yeri

TEMMET

[6b]

20

‘Āşık Kānī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Göñül virdi bir hercā’ī zālīme
Gine kendi benden şaķınur oldu
Raħm eylemez şu ġarīb⁹⁰ başıma
Baņa yadlar ki ya ķatūr(?) oldu

⁸⁶ ruhlarına: ruhlerinin GD.

⁸⁷ Mecmuada yer alan “leblerin” kelimesi vezin gereği “lebin” şeklinde düzeltilmiştir.

⁸⁸ Gül: Gün GD.

⁸⁹ medħ: mat GD.

⁹⁰ Kelime metinde “ق” harfiyle yazılmıştır. / Vezin aksamaktadır.

2. Amān hey ğamzesi cellād el amān
Dutalum dem seni sevdigüm amān
Kibrigün oğ atmış kaşun kemān
Her atdukça baña toğunur oldu

3. Billāhi görmesem ‘aqlum bulanur
Yüzine bakarsam güller alınur
Baña karşı yadlar ile şalınur
Sīm-i hancer tağınur oldu⁹¹

4. Senünle sevdigüm dimez kanı
Korkdum kocadılar nice belā gibi
Bir önce gül gibi koğmağa seni
Dir **Kānī** cānum çekinür oldu līk

TEMMET

21

Gevheri⁹²

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Yürü hey hercā’ī ‘ahdine durmaz
‘Āşıka yār degül [ağyār] imişsin
Benümle dostluğun üç güne varmaz⁹³
Her gördüğün şahşa dil-dār imişsin

⁹¹ Vezin aksamaktadır.

⁹² GD, s. 274- 275.

⁹³ varmaz: sürmez GD.

2. Dā'im beni mecrūh idüp eylemezsün em⁹⁴

Yoksa öldürmek mi murāduñ bilmem

Yıkarsuñ hātırım cevır ile her dem

Ġayrılar göñlüne mi'mār imişsin

3. Şimdi odlaruñ⁹⁵ hātırın gördüñ⁹⁶

Ben ġarībi āhır yabana atduñ

Eski dostuñ bulup bizi terk itdüñ

Bizimle ülfetde nā-hılm⁹⁷ imişsin

4. Cevr itmenüñ soñı bir hezametdür⁹⁸

Berhudār olmazsın çün⁹⁹ 'alāmetdür¹⁰⁰

Bir zālimsüñ kārıñ zulme nisbetdür¹⁰¹

Ṭotalum hūblara serdār imişsin

5. **Gevherī'**nüñ kıadrin şimdi bilmezsin

Billāhī sen de böyle kıalmazsın¹⁰²

⁹⁴ Vezin aksamaktadır.

⁹⁵ odlaruñ:özgelerin GD.

⁹⁶ gördüñ: güttün GD./ Vezin aksamaktadır.

⁹⁷ nā-hılm: nāçar GD.

⁹⁸ hezametdür: nedāmettir GD. / GD'de ikinci mısradır.

⁹⁹ çün: kim GD.

¹⁰⁰ GD'de üçüncü mısradır.

¹⁰¹ GD'de birinci mısradır.

¹⁰² GD'de iki mısra daha vardır.

TEMMET

[7a]

22

Gevheri¹⁰³

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. 'Anber mi saçdılar kāfū[r] üstüne
Nedür bu gerdâne serpilen beğler
Leşker-i çeşümü mähvār¹⁰⁴ kaşdına
Nedür bu gerdâne serpilen beğler
2. Şanki fülful düşmüş¹⁰⁵ bāğ-ı Yemen'e
Yoksa benefşe mi çıkdı çemene
Vişne mi serpdiler ak yāsemene
Nedür bu gerdâne serpilen beğler
3. Karıncalar üşüşmüş misket mile
Ol siyāh cetleri(?) devā¹⁰⁶
Hindiler mi konmuş şāne güle
Nedür bu gerdâne serpilen beğler¹⁰⁷
4. Tākatüm tāk itdi kaş u kemānı
Öldürür ğamzesi virmez amānı
Şıçradı mı yoksa 'āşıkun kanı
Nedür bu gerdâne serpilen beğler

¹⁰³ GD, s. 317-318.

¹⁰⁴ mähvār: Yūsuf GD.

¹⁰⁵ düşmüş: saçılmış GD.

¹⁰⁶ Vezin aksamaktadır.

¹⁰⁷ GD'de bu dörtlük yoktur.

TEMMET

23

Gevheri¹⁰⁸

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Be dīvāne göñlüm nedür feryāduñ
Gel āhı k̄ānūna uydur sazınla¹⁰⁹
Çünki cefā-cūdur k̄add-i şimşāduñ
Kimdür didi kim saña keşf-i rāz eyle
2. Sevelden sen saçı Leylāyı dil-ber
Cevrūñ unutturdı dünyā[yı] dil-ber
Mevlāyı seversen hercā'ī dil-ber
Luţfun yokdur bāri cevri az eyle
3. Niçün yüz çevirdūñ sevdigüm benden
Ya ne kemlik gördūñ sevdigüm benden¹¹⁰
Billāhī geçmezem sevdigüm senden
İster günde yüz biñ kerre nāz eyle
4. Uşandum çekmekden nāz cefāsın
Ġam çāk çāk itdi şabrum yaķasın¹¹¹
Gevheri istersūñ mihr [ü] vefāsın
Hemān billūr¹¹² gör hem nāz eyle

¹⁰⁸ GD, s. 61- 62.

¹⁰⁹ sazınla: saz eyle GD.

¹¹⁰ sevdigüm benden: derdimendinden GD.

¹¹¹ Ġam çāk çāk itdi şabrum yıķasın: Aceb sürer miyim yārin safāsın GD.

¹¹² Billur: yalvarı GD.

TEMMET

[7b]

24

Gevherî¹¹³

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Ey kıranfil o yârime varınca¹¹⁴

Ḥuzûr-ı ‘izzete gir selâm eyle

Ol mübârek cemâlini görünce

Ḥâk-i pâye yüzler sürünce¹¹⁵

2. Şaķın nezâketün ḥadd[i] aşurma¹¹⁶

‘Aqlın alup ol yârimi [şa]şurma¹¹⁷

Kerem eyle bizi ḥacîl düşürme¹¹⁸

Edeb erkân ile gir selâm eyle

3. Diz çöküp öñünde yüzün kıoyasın

Senûñ içün dâ’im ağlar diyesin¹¹⁹

Zarâfetle yûri var selâm eyle

Perîşân göñlümün olsun ‘ilâcî¹²⁰

¹¹³ GD, s. 60. Şiir GD ile karşılaştırıldığında mısraların yerleri farklılık göstermektedir.

¹¹⁴ Ey kıranfil o yârime varınca: Kıranfilim nazlı yâre varınca GD.

¹¹⁵ Vezin aksamaktadır.

¹¹⁶ GD’de üçüncü dörtlüğün ikinci mısrasıdır.

¹¹⁷ GD’de üçüncü dörtlüğün üçüncü mısrasıdır.

¹¹⁸ GD’de üçüncü dörtlüğün birinci mısrasıdır.

¹¹⁹ GD’de ikinci dörtlüğün üçüncü mısrasıdır.

¹²⁰ GD’de dördüncü dörtlüğün ikinci mısrası ile benzerlik göstermektedir.

4. Nicedür ol tab‘-ı nāzuñ mizācı¹²¹
Efendümün¹²² hātırın şor selām eyle¹²³
Gevheri der bakma çeşm[im] yaşına¹²⁴
Mā‘il oldum gözlerün[e] kaşuñ¹²⁵

TEMMET

25

‘Āşık ‘Ömer¹²⁶

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ey benüm bu gözlerüm derd ile ılan ağlamağdadur¹²⁷
Kaatre kaatre dāne dāne gūşe gūşe āb āb
Nār-ı hasre[t] her maḥal bu sīnemi yağmağdadur
Sīne sīne dōne dōne semt semt ü yap yap
2. Ey dirigā kimse bakmaz oldı aşıla başıma
Hey ne geldi daḥı bilmem ne gelse başıma¹²⁸
Zehr-i mār-ı miḥneti devrān katup aşıma
Ölçe ölçe kāse kāse taş u taş u [kap kap]

¹²¹ GD’de dördüncü dörtlüğün üçüncü mısrası ile benzerlik göstermektedir.

¹²² Efendümün: Yārimin GD.

¹²³ GD’de dördüncü dörtlüğün son mısrasıdır.

¹²⁴ GD’de son dörtlüğün birinci mısrasıdır.

¹²⁵ GD’de son dörtlüğün ikinci mısrasıdır. / Vezin aksamaktadır.

¹²⁶ AÖD, s. 148. / Yazma eserde şair olarak Gevheri yazılmıştır. Fakat şiir Aşık Ömer’e aittir.

¹²⁷ Ey benüm bu gözlerüm derd ile ılan ağlamağdadur: Ey gönül dīdelerimden kanlı yaş akmaktadır AÖD. / Vezin aksamaktadır.

¹²⁸ Vezin aksamaktadır.

3. Çekdügi zaḥmet kiminüñ anladım hep¹²⁹ ḥāl için
Bir elem gelmez kiminüñ anladım¹³⁰ hep cān için
Gezdürür dünyāda baḥtī kimini bir nān için
Dağ dağ u şehir şehir ü bir bir ü bāb bāb
4. Açma rāzıñ kimseye ger olmak istersen sen¹³¹
Açar-iseñ çāre [n]edür¹³² çāre dā'im dehen
Bir kitāb it ey 'Ömer sa[ğ] iken
Cüz cüz ü cild cild [ü] ḥarf [ḥarf] u bāb bāb

TEMMET

[8a]

26

Gevheri¹³³

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Gine bugün ğamgīn oldı selāṭīn¹³⁴
Varuñ baķuñ yāre ne fiğān¹³⁵ eyler
Ben rāzıyım anuñ ḥulķ u ḥūyundan
Şikeste göñlümi şāzumān eyler
2. Hüsni-i pertevine cāndan mā'ilim
Koymaz 'aşķım bu sevdādan ayılam¹³⁶
Bir gün degül üç beş güne ķā'ilim
Ama¹³⁷ bu cefāyı her zamān eyler

¹²⁹ anladım hep: bir nizām-ı AÖD.

¹³⁰ anladım hep cān için: gönlüne isyān için AÖD.

¹³¹ Vezin aksamakadır.

¹³² Metinde “ا” kullanılmıştır.

¹³³ GD, s. 324.

¹³⁴ selāṭīn: serv-i semenim GD.

¹³⁵ fiğān: fennan GD.

¹³⁶ ayılam: ayrılām GD.

¹³⁷ Ama: Zālim GD. / Vezin aksamaktadır.

3. Āsmāna çıkdı āh ile zārım
Gel baña cevır itme gül yüzli yārım
Tenhālarda virdicegim(?) esrārım
Varup ‘adūlara imkān eyler¹³⁸
4. Ne çok düşdün **Gevheri**’nün kaşına
Mā’il oldum dü çeşminün¹³⁹ mestine
Çār köşeyi almak ister destine
Ancak bu hükmi Süleymān eyler¹⁴⁰

TEMMET

27

‘Āşık Nazîfî

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Ey şabā selām it yārime benden
Böyle mağrūr olup yüze çıkmasun
Yog-ise ‘azline fermān iderler
‘Āşıklar bir kerre yüz[e] çıkmas[un]
2. Naşihatdür benüm murādum aña
Sözüme incünüp küsmesün baña
Gīsūların dağıtmasun her yaña
Hem böyle zülfler yüze yüze çıksun
3. Dağı küçücükdür hālden anlamaz
‘Arz-ı hāl eylesem sözüm dinlemez
El bağlasam karşusunda söylemez
Kimsenün sevdüğü yüze çıkmasun

¹³⁸ GD’de bu dörtlük bulunmamaktadır. Vezin aksamaktadır.

¹³⁹ Mā’il oldum dü çeşminün: Hayran olam elā gözün GD.

¹⁴⁰ Vezin aksamaktadır.

4. **Nazîfî** artıyor gün be gün efgānum
Hālūme rahm itmez kaşı kemānum
Bāri öldür beni rūḥ-ı revānum
Tek böyle yāreler yüze çıkmasun

TEMMET

[8b]

28

‘Āşık Yektâyî

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Benüm cefākārım döndi sözünden
Umarum ki güzel murād almasun
Kelp rakṭb de gönül virdi ‘ākıbet
Qatl-i zālīm bu semtime gelmesün
2. Derūnumdan bir āh eylesem biter
‘Āşıkā ayruluk ölümünden beter
Qaşların yay dil-ber(?) beñlerün ok atar¹⁴¹
Qarşu gelüp bu sīnemi delmesün
3. Miḥrābdur iki kaşının¹⁴² arası
Şeydā bülbül gibi dutayım yası
İḥsānuñ görmedüm çokdur cefası
İstemenem dönüp yüze gülmesün

¹⁴¹ Vezin aksamaktadır.

¹⁴² Yazma eserde “ی” harfi kendinden sonra gelen “ش” harfiyle birleşik yazılmıştır.

4. **Yektāyī**em ğonce gülüm ħār oldı

Gice gündü[z] işim āh u zār oldı

El çeküp o yārdan tövbekār oldı

Pervāne teg beni nāra řalmasun

29

Süleymān

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. ‘Ālemde ħasretlük çekmeyen ‘āřık

Dünyāda bir řafā sürmeli gerek

‘Arş u kürsī yeri gögi yaradan

Raķībi aradan sürmeli gerek

2. Cihānda sen tegi güzel mi olur

Tiĝuñ baĝruma güzel mi olur

Güzel dime ile güzel mi olur

Ařlından neslinden sürmeli gerek

3. Nāzenim bāĝına girdi yüz lāle

Bin dillüyem cevāb virdüm lāle¹⁴³

Yanaĝı gül zülfı sünbül yüz lāle

Etrāfı zer-niřān sürmeli gerek

4. Ĥať gelmiř rüyuna bilmem nedendür

Neden yāķūt neden zümrüt neden[dür]

Süleymānum derdüm aratdı nedendür¹⁴⁴

Ṭabībūñ merhemın sürmeli gerek

¹⁴³ Vezin aksamaktadır.

¹⁴⁴ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[9a]

30

Mecnûnî¹⁴⁵

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Bu dert beni âhîrine götürür
Oğulmaz yâreler em em üstüne
Feryâdum işiden 'aqlın yitirür
Gitdi hürrem¹⁴⁶ geldi ğam ğam üstüne
2. Bir dil-bere mâ'il oldum özümden
O da 'âciz kaldı benüm¹⁴⁷ sözümden
İki ellerim gitmez oldı gözümden
'Âcizüm silmege nem nem üstüne
3. Vefâ gitdi dil-berlerde nâz kaldı
Yandı ciger kebâb oldı köz¹⁴⁸ kaldı¹⁴⁹
Zamânede aşilzâde az kaldı
Şimdi¹⁵⁰ toğmadadur kem kem üstüne
4. Ey **Mecnûnî** şimdi zamâne kemdür
Raķîblerüñ işi dâ'imâ zemmdür¹⁵¹
Bir günüm şâd isem beş günüm ğamdur
'Âlemde sürmedüm dem dem üstüne

¹⁴⁵ TSŞM, s. 439.

¹⁴⁶ hürrem: safâ TSŞM.

¹⁴⁷ 'âciz kaldı benüm: bizâr oldu, bezdi TSŞM.

¹⁴⁸ köz: söz TSŞM.

¹⁴⁹ TSŞM'de dörtlüğün birinci ve ikinci mısralarının yeri farklıdır.

¹⁵⁰ Şimdi: Gün günden TSŞM.

¹⁵¹ Raķîblerüñ işi dâ'ima zemmdür: Dilberlerin her günü âşıkâ demdir TSŞM.

‘Āşık ‘Ömer¹⁵²

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ey ‘Ömer mecnün ‘Ömer ağalar¹⁵³ ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer
 Ey derdinün hicriyle tağlar¹⁵⁴ ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer
 Mağzen-i ‘ālemi bu sır keşf oldu başa¹⁵⁵
 Anuñ içün nev-zuhūr söyler¹⁵⁶ ‘Āşık ‘Ömer¹⁵⁷
2. Elde bāde dilde yā hū dimedüm ‘Āşık ‘Ömer¹⁵⁸
 Nefs-i şeytān hıfz-ı cümlemüz kılsın kamer¹⁵⁹
 Evveli Hū āhiri Hū bir dahı maşşerde Hū
 Terk-i dünyā(da) oldu seyyāh ser-te-ser ‘Āşık ‘Ömer
3. Billāhī şu cihānda çekdigüm derdi za‘b(?)
 Sen bilürsün sen ‘ālemin cürmümüz afv eyle hep
 Tā ezelden ‘āşıklaruz ‘aşkuñ ile rüz u şeb
 Zıkr idüp derya mişali çoklar(?) ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer¹⁶⁰

¹⁵² AÖD, s. 220-221.

¹⁵³ ağalar: bī-zār AÖD.

¹⁵⁴ Ey derdinün hicriyle tağlar: Bu cihānda kimseye hīç bī-zarar AÖD.

¹⁵⁵ Mağzen-i ‘ālemi bu sır keşf oldu başa: Sarf u nahv mantık maānī cümlesi oldu beyān AÖD.

¹⁵⁶ Anuñ içün nev-zuhūr söyler: Āyeti Furs-ile hem tefsīr eder AÖD.

¹⁵⁷ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

¹⁵⁸ dimedüm ‘Āşık ‘Ömer: sultān-ı aşkımdır ulu AÖD.

¹⁵⁹ Nefs-i şeytān hıfz-ı cümlemüz kılsın kamer: Şerr-i şeytān hıfz-ı düşmān cümlemiz ağlar kamu AÖD. / Vezin aksamaktadır.

¹⁶⁰ AÖD’de bu dörtlük yoktur. Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

4. Zāhidī ‘ākıllaruz ākıllar hem-rāh olsun
Ol sebepten ehl-i diller berabere penāda olur¹⁶¹
Terk idüp şacı řabāyı ser-te-ser seyyāh olur
‘Ālemi geşt [ü] güzā[r] eyler ‘Ömer ‘Āřık ‘Ömer

[9b]

32

Gevherī¹⁶²

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gelüp rakıř vazgel el çek gülümden¹⁶³
Bir dahı görmeyim seni yār ile
Gözüm şan bürüdi dönmem¹⁶⁴ ölümden
Ėayrı¹⁶⁵ beni helāk ider ‘ār-ile
2. İşte kılıc işte meydān gelene
Gelmeyen yārın almasun diline
Yad el degdürmesün zülf(ü) teline
Billāh¹⁶⁶ kendi bilür bir aĖyār-ile¹⁶⁷
3. Göz göre virmezim yārimi ele
Ölürüm sevdigüm düşürmem dile¹⁶⁸
Serimi koymışım yoluna bile
Çaluřurum [elde] olan var-ile¹⁶⁹

¹⁶¹ İlk iki mısradā vezin aksamaktadır.

¹⁶² GD, s. 54.

¹⁶³ Gelüp rakış vazgel el çek gülümden: El çek gidi rakış gonce gülümden GD.

¹⁶⁴ dönmem: korkmam GD.

¹⁶⁵ Ėayrı: Ėayet GD.

¹⁶⁶ Billāh: Yoksa GD.

¹⁶⁷ GD’de üçüncü dörtlüktür.

¹⁶⁸ Ölürüm sevdigüm düşürmem dile: İsmim bed-nam idüp düşürmem dile GD.

¹⁶⁹ GD’de ikinci dörtlüktür. Vezin aksamaktadır.

4. **Gevherī** ki şādıkdur¹⁷⁰ sözine¹⁷¹
 K̄an dursun ‘adūnuḡ iki gözine¹⁷²
 Haşmım olan çıksun meydān yüzine
 Ya o kalsun ya ben kalam yār-ile

33

Nazīfī

(Semāī)

Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/Mefā‘ilün

. - - - / . - - - / . - - - / . - - -

1. Efendüm didi ey ‘āşık gel öp bir kez yanağumdan
 Öpünce rüyunı anuḡ didi bir kez tudağumdan
2. Elin öpdüm didüm cānā iki buse baḡa çokdur
 Didi aḡmak(lar) eksülür benüm maḡsül bāğumdan¹⁷³
3. İki buse ile üftādesin cerrāḡ itdi şāhum¹⁷⁴
 Ölünce bu şafānuḡ lezzeti gitmez dimāğumdan
4. **Nazīfī** ya de geçmişler yārim dimiş cevābında
 İki sözüne uyup geçmezem ḡaḡīkat-ı āḡirliğümden¹⁷⁵

¹⁷⁰ ki şādıkdur: der yiğit dursun GD.

¹⁷¹ Vezin aksamaktadır.

¹⁷² K̄an dursun ‘adūnuḡ iki gözine: Āşıkın kan dolagelür gözüne GD.

¹⁷³ Vezin aksamaktadır.

¹⁷⁴ Vezin aksamaktadır.

¹⁷⁵ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

TEMMET

[10a]

34

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Paşam sen bir güzel olma

Başa birin gerek birin

‘Āşıkun ‘aqlın almaya

Başa birin gerek birin

2. Ben hocamdan okurum da

Bülbül gibi şakurum da

‘Azimlū yek(?) çokdur anda

Başa birin gerek birin

3. Güzel olmasun destünde

Dervîş otur bir posdunda

Beyâz gerdânuş üstüne

Başa birin gerek birin

4. Güzel olmasun çağunda

Güller açılmış bağunda

Şu kırmızı yanağunda

Başa birin gerek birin

1. Bugün ben bir güzel gördüm

Nūr-ı Raḥmān gösterür¹⁷⁶

Dışleri dürr-i yektâdur

Kimi mercân gösterür

2. Hâk te'ālî hûb yaratmış

Cihānda¹⁷⁷ yokdur eşi¹⁷⁸

Bâğ-ı hüsnünde gülşenünde

Tāze reyḥān gösterür¹⁷⁹

3. Ey efendüm verem 'aşkun

Ḥançerin sîneme

Cevr itmeyüp gâhice

Luṭf [u] iḥsân gösterür¹⁸⁰

4. Ey seyyid 'amel

Bu dünyâ gelür geçer¹⁸¹

Oḳuyup 'aşkun kitâbın

Ḥatm-i Qur'ân gösterür

[10b]

¹⁷⁶ Vezin aksamaktadır.

¹⁷⁷ Cihānda kelimesi güzel h “ھ” ile yazılmıştır.

¹⁷⁸ Vezin aksamaktadır.

¹⁷⁹ Vezin aksamaktadır.

¹⁸⁰ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

¹⁸¹ İlk iki mısırda vezin aksamaktadır.

Mefâ'ılün/ Mefâ'ılün/ Mefâ'ılün/Mefâ'ılün

. - - - / . - - - / . - - - / . - - -

1. Şu ka[r]şudan gelen dil-ber meh-i tâbân mıdur bilmem
H̱âb etmiş cihân âfet-i devrân mıdur bilmem¹⁸²
2. Meyân(e) hançerin şokmış gezer mestâne mestâne
Elinde tîğ 'üryân mı merâmı kan mıdur bilmem
3. Başında şırmalı bu şu iki yanında bu sekiller
Kararmışdur yanağlar gamze fettân mıdur bilmem¹⁸³
4. Cihânda görmedüm mişlin ne gelmişdür ne gelürse hîç¹⁸⁴
Bu yoksa Mısr-ı hüsne Yūsuf-ı Ken'ân mıdur bilmem
5. Selâmın almağa tırdum yüzüme bakdı hışm-ile
Nazîfî maqşadı yoksa baña ihânet midür bilmem

¹⁸² Vezin aksamaktadır.

¹⁸³ Bu beyitte vezin aksamaktadır.

¹⁸⁴ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

37

(?)

(Semāī)

Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/Mefā‘ilün

. - - - / . - - - / . - - - / . - - -

1. Dilā bilmem o dil-ārām yine helāk-ı dil-ber mi¹⁸⁵
Ru al(?) ayırdı mı hüsni yine vechi münevver mi
2. Kime dil-ber su’āl etsem başa Yūsuf ‘arz eyler
‘Aceb ol mevzūnı kimi Yūsuf da esmer mi¹⁸⁶
3. İlāhī ‘ıyd-ı maqbūluñ rüsvālık Muşafā Hakk’a¹⁸⁷
Anuñ ol Kā‘be-i hüsni tavāf etmek müyesser mi
4. Hayāl itdükçe reftaruñ hayret olur her dem¹⁸⁸
Efendüm tütī-i güftār lebi kandañ mükerrer mi
5. Senüñ vaşfuñda idüm biri her dem dimiş ağyār(e)
Efendüm ‘ömrüñ var olsun dimiş rahmeti kemter mi¹⁸⁹

[11a]

¹⁸⁵ Vezin aksamaktadır.

¹⁸⁶ Bu beyitte vezin aksamaktadır.

¹⁸⁷ Vezin aksamaktadır.

¹⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

¹⁸⁹ Vezin aksamaktadır.

‘Āşık Gevherī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gūş eyle hālūmi ifāde eylem
 Tākatim çeşm-i mestānelerden¹⁹⁰
 Ol meh-i tābānum çekmiş hānçerin
 Ne ister ben gibi dīvānelerden
2. Yetüşür cevābladuñ ey şūh cihān
 ‘Aqlum çāk idiyor sendeki dehān
 Erbāb-ı devletde āsmānı destān
 Böyle tıfil doğmaz her analardan
3. Ne hūb yaratmışdur yaradan Ġanī
 Tābīb sen derdüme eyle dermānı
 Seyfi ‘acem eyle doğrasañ beni
 Ölmeden el çekmem āb-rānelerden
4. ‘Ahd-i peymān eylemişüm yār ile
 Hāyf ‘ömrüm geçdi āh u zār ile¹⁹¹
 Yeter yakduñ **Gevherī** oğl(u)n nār ile
 Ne farkımız kaldı pervanelerden

¹⁹⁰ Vezin aksamaktadır.

¹⁹¹ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

39

‘Āşık Gevherī¹⁹²

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gūş eyle ḥālūmi ifāde eylem¹⁹³
Hīç bundan ziyāde¹⁹⁴ āh u zār olmaz
Gel sözimi diñle ḥūblaruñ şāhı¹⁹⁵
‘Āşıkın ağladan berḥudār olmaz
2. Bir melek neslidür ‘aqlımı¹⁹⁶ alan
Devirüp¹⁹⁷ ismini demezem falan
Ta’n eylemez bizi ehl-i dil olan
Dīvāne-meşrebüz bizde ‘ār olmaz
3. Sevdigüm ben seni severüm cāndan
Gözlerüm tolupdur yaş ile kıandan
Kerem it sevdigüm ayrılma benden
Ġayrı dil-ber gelüp bana yār olmaz¹⁹⁸
4. **Gevherī**’nün yāri bir sīm-bedendür
Tāzedür efendüm ġonce fidāndur¹⁹⁹
Hīç tālī’üm yokdur bilmem nedendür
Kimi sevsem kaçır başa yār olmaz

¹⁹² GD, s. 445-446.

¹⁹³ ḥālūmi ifāde eylem: sevdiğim dinle zārımı GD.

¹⁹⁴ ziyāde: özge GD.

¹⁹⁵ sözimi diñle ḥūblaruñ şāhı: hazer eyle gel alma āhımı GD.

¹⁹⁶ ‘aqlımı: gönlümü GD.

¹⁹⁷ Devirüp: Ben bilirdim GD.

¹⁹⁸ GD’de bu dörtlük yoktur.

¹⁹⁹ Tāzedür efendüm ġonce fidāndur: Bulunmaz misāli nāzik bedendir GD.

TEMMET

[11b]

40

Gevherî²⁰⁰

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Benüm cānum sende[n] cüdā düşeli
Bülbül gibi efgān benüm zār benüm
Barışalum gel severseñ Mevlā’yı
Niçün küsdün ne günāhum var benüm
2. Ben sevmedüm senden gayrı dil-beri
Kerem eyle isnād etme ey perī
Barışalum gel efendüm gel beri
Yağdı vücū[d]um (bu) hasretle nār benüm
3. Bildür baña cevriñ²⁰¹ derde çäre mi
Ben senden ayrılmam gel eyle çāremi²⁰²
Kulağımca (ger) idersin her pāremi²⁰³
Hañçerünle gel sīnemi yar benüm²⁰⁴
4. **Gevherî**’yi ‘aceb gavgāya şaldun
Bir qarı bulunmaz deryāya şaldun
Yeter ‘özr eyleyüp ferdāya şaldun
Düş peşime be hercā’ī yār benüm

²⁰⁰ GD, s. 208.

²⁰¹ Bildir baña cevriñ: Bana bu sözlerin GD.

²⁰² Ben senden ayrılmam gel eyle çāremi: Dimedin güldürem şu āvāremi GD. /Vezin aksamaktadır.

²⁰³ Kulağımca idersin her pāremi: Dem-be-dem arzu idersin yaramı GD.

²⁰⁴ GD’de dördüncü dörtlüktür.

TEMMET

41

Gevheri²⁰⁵

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Hâk mu 'ammer itsün efendüm seni
Ğayre nisbet muhabbetli güzelsin
Ancak²⁰⁶ hūblar içre begendüm seni
Lâle ruhsâr hūb şüretli²⁰⁷ güzel[sin]
2. Şarâb olmaz leb-i zülâlün gibi
[Refîk-i bezmim] yok hayâlün gibi
Hüsn-i hulkun hūbdur cemâlün gibi
Melekden yeg şüretli²⁰⁸ güzelsin
3. Dâ'im üftâdeler²⁰⁹ gülmesün dirsın
Bir lahza vefâ mı bulmasun dirsın
Luţf ile şâzûmân olmasun dirsın
'Âşıkun²¹⁰ himâyetli güzelsin²¹¹
4. **Gevheri** der budur felegün devri
Andan mı öğrendün sen de bu tavrı
Dür itmedün benden bir nefes cevri
Bârekâllâh hâkîkatli güzelsin

²⁰⁵ GD, s. 260.

²⁰⁶ Ancak: El-Hak GD.

²⁰⁷ Lâle ruhsâr hūb şüretli: Hâtır-şinâs ferâsetlü GD.

²⁰⁸ Melekden yeg şüretli: Adâletlü ve himmetlü GD. / Vezin aksamaktadır.

²⁰⁹ Dâ'im üftâdeler: Üftâdeler heman GD.

²¹⁰ 'Âşıkun: Âşıklara GD.

²¹¹ GD'de dördüncü dörtlüktür.

TEMMET

[12a]

42

‘Āşık ‘Ömer²¹²

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Bir güzel medh eylesem meclisde icāzet var mıdur²¹³
Her güzelden ‘āşıkā meyl [ü] muḥabbet var mıdur
Soyunup koynuma girse dise hizmet [var mıdır]
‘Āşıkā rahm eyleyen dil-dāra kıymet var mıdur
2. Koynuma girince teslīm eylese her yanını
Gel berü [a] cānum diyüben öpeydüm gerdānını
Tā giceler şubḥ olunca göreydüm iḥsānını
‘Āşıkına bundan ziyāde ‘ālī mürüvvet var mıdur²¹⁴
3. Şabaḥuñ seḥer vaktine uyarsa ol dil-beri
Giydürüp [bir] bir cāmesin ṭaksam miyāna ḥaṇçeri²¹⁵
‘Azm-i ḥammām eyleyüp yab yab çekülse ol perī
Ben disem ki cānum yine gelmege niyyet var mıdur²¹⁶
4. Ölmesün ‘āşıklar sevdigi dil-ber bī-edeb²¹⁷
Bī-edeb dil-ber sevenler qazanur bu derdi hep
Dir ki ‘Ömer şu fenāda üftāde rüz u şeb
Yār-ile sīne şāf olmak devlet var mıdur²¹⁸

²¹² AÖD, s. 337.

²¹³ Vezin aksamaktadır.

²¹⁴ Son üç mısradaki vezin aksamaktadır.

²¹⁵ İlk iki mısradaki vezin aksamaktadır.

²¹⁶ Vezin aksamaktadır.

²¹⁷ Vezin aksamaktadır.

²¹⁸ Son iki mısradaki vezin aksamaktadır.

TEMMET

43

‘Āşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Yaşlar(?) ‘aceb evvel gül yüzli yārim hoş mıdur²¹⁹

Gönlümün eglencesi kaşı kemānım hoş mıdur

Yüzi ay eli kamu(?) kaşı hilālīm hoş mıdur

Nicedür nāzik mizācı pādişāhım hoş mıdur

2. Çok zamāndur almadım ol verd-i aḥmerden(?) haber

Nāleler kılsam n’ola bülbul gibi seḥer²²⁰

Ey şabā yolın düşerse kūy-ı cāna hoş mıdur

Şora gör nāzik mizācı şāh-levendüm hoş mıdur

3. Kimler ile gönlünü bilsem ‘aceb cānānımın

Şoḥbeti kimlerledür ol [ā]fet-i devrānımın

Ḳanḳı gülşe[n]dür mekānı ol yüzi ḥandānımın

Nicedür tab‘-ı şerīfī nāzenim(?) hoş mıdur²²¹

4. Gül gibi tenhā mıdur bilsem ‘aceb ol pādişāh

Nide üftādesin hīç yād idemi(?) gāh gāh

Yoksa bu ‘Āşık ‘Ömer’i yād-ı savmıdur(?) gāh gāh²²²

Neyler ol cān-ı ‘azīzim nev-civānum hoş mıdur

²¹⁹ Vezin aksamaktadır.

²²⁰ Vezin aksamaktadır.

²²¹ Vezin aksamaktadır.

²²² Dörtlüğün ikinci ve üçüncü mısrasında vezin aksamaktadır.

TEMMET

[12b]

44

(?)

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. ‘Āşık işin gül hayālî yār ile eglen eglen
Bülbül iseñ ‘ālemün gülzār ile eglen eglen
Tūtīveş gurāb ister iseñ nā-şitā(?)
Ehl-i hāl olunca bī-şükr güftār ile eglen eglen²²³
2. Gice gündüz (ile) vaḥdet-i kevşe[r] senün kıl mekānuñ
Görmesün hīç zerrece tā kim ziyānun düşmanuñ
Başuñ rahm itmedi ol kāmety bālāsınuñ
Taş ile dök sīneñi anhār ile eglen eglen²²⁴
3. Başa aldun yār içün bunca ‘adū ‘ad[ū] kılsın
Gitdi şayrı şayrı ictinābuñ(?) çekmeden āvāreni
Zülfe Leylānuñ şafra bıraḳma elden sevdāsını
Bu Mecnūn gezüp Leylā[nuñ] ile eglen eglen²²⁵
4. Bī-mürüvvetdür cihānuñ ḥulķı hep başdan başa
Kime gūş itmez gelür eylesem āhi kıız²²⁶

²²³ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

²²⁴ Dörtlüğün ilk ve son mısrasında vezin aksamaktadır.

²²⁵ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

²²⁶ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

45

‘Āşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Yā ilāhī sen bilürsin hālūmi senden meded
İntizārım lūtfuñ-ile ihsān göz gözlerim
Hāzretüñe yüzüp niyāz hāş u ‘ām
Dertliyüm derdüme dermān göz gözlerim²²⁷
2. Raḥmetüñden hulk idüp aḥmedi(?) yār eyledüñ
Hāzret-i Eyyūbuñ kārın rüz-ı şeb zār eyledüñ
Fazluñ birle yek nazarda nārı gülzār eyledüñ
Kā‘be-i bünyāda Ḥalīl-i Raḥmān göz gözlerim²²⁸
3. Baḥr içinde ġark idüp sonra yine virdüñ necāt
Balık karnından çıkarup vaḥde[t] vir dil ḥayāt²²⁹
Ağladup Hāzret-i Ya‘küb’ı yine kılduñ nişān(?)
Mışra sultān Yūsuf-ı Ken‘ān göz gözlerim²³⁰
4. Ey ‘Ömer gel bu ġafletden uyanup gözüñi aç
Şakınup hulkā meger eyleyen iblisden görsen kaç
Cümleñ ma‘būdısın sen sendedür derde ‘ilāc
‘Arşı kürsi var iden Seccān(?) göz gözlerim²³¹

²²⁷ Son üç mısra da vezin aksamaktadır.

²²⁸ Bu dördlükte vezin aksamaktadır.

²²⁹ Vezin aksamaktadır.

²³⁰ Vezin aksamaktadır.

²³¹ İlk ve son mısra da vezin aksamaktadır.

TEMMET

[13a]

46

‘Āşık ‘Ömer²³²

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Bülbül iken gonca-yı efgānum aldun ey felek
Bir lebi gonca yüzi gülşānum aldun ey felek
İşbu ğamla ben nice ħak-ile yeksān olmayam
Varım aldun yārim aldun şanım aldun ey [felek]
2. Şabrim aldun her cefāya miḥnet-i Eyyüb gibi
Derd-i ğamla kıddimi bükdün benim gibi²³³
Durmayup kıan ağlar bu gözlerim Ya‘kıb gibi²³⁴
Mişli yok bir Yūsuf-ı Ken‘ānım aldun ey felek
3. Ey felek gel anuñ nāmın bir dahı yād etmeyem²³⁵
Ḥaşre dek derdün-ile kıalbimi şād etmeyem²³⁶
Dest-i cevrunğden senün ben nice feryād etmeyem²³⁷
Bir ‘adālet şāḥibi sultānum aldun ey felek

²³² AÖD, s. 568.

²³³ Derd-i ğamla kıddimi bükdün benim gibi: Yüz sürüp ḥāk-i der-i cānāneye cārüb gibi AÖD.

²³⁴ Vezin aksamaktadır.

²³⁵ Ey felek gel anuñ nāmın bir dahı yād etmeyem: Olmuşum derdinle gamgīn kıalbimi şād etmedin AÖD./ Vezin aksamaktadır.

²³⁶ derdün-ile kıalbimi şād etmeyem: eylikle nāmın bir dahı yad etmedin AÖD./ Vezin aksamaktadır.

²³⁷ Dest-i cevrunğden senün ben nice feryād etmeyem: Bu yıkılmış kıalbimi bir lahza ābād etmedin AÖD.

4. Ben gedâyım şu tārı²³⁸(?) virseñ istemem
Gerçi Mecnūnum bugün Leylāyı virseñ istemem
Velhāşıl sevdāsıyım deryāyı²³⁹ virseñ istemem
Sen benim dünyā deger cānānum aldun ey felek

TEMMET

47

‘Āşık ‘Ömer²⁴⁰

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Cevr ü cefāları cānuma yetdi
Bilmezem bende mi dil-berde mi şuc
Ol hūnī inşāfa gelmedi gitdi
Cā[n] ise cesetden idiyor hurūc
2. Baķışun ferişteh yā melek-zāde
Luţf idüp hātırım eyle küşāde
Muḥabbet ‘arz ider karşımda yade
Dir ki şu düşmāna karşı gelüp kuc²⁴¹
3. Düşeli melāmet sīneme²⁴² rāhım
‘Aşkuñla gezerüm her dem seyyāhım
Hīç eşer eylemez nāle vü āhım
Bilmem āhen midür yoksa bağı tūc

²³⁸ Ben gedâyım şu tārı: Bu Ömer der şevket-i Dārā’yı AÖD.

²³⁹ Velhāşıl sevdāsıyım deryāyı: N’eyleyim ahd eyledim dünyāyı AÖD.

²⁴⁰ AÖD, s. 181-182.

²⁴¹ karşı gelüp kuc: karşı gel öp kuc AÖD.

²⁴² sīneme: semtine AÖD.

4. Kalmaz aña dahı g zellik b r 
Elbetde h bluĖuĖ ge er bah r 
Bozulur le ker-i ha  -ı  iz r 
Bir g n hur c ider mi al-i Ye'c c
5. Ne gel r²⁴³ y r i  n  ekilse cef 
M yesser deg ld r  a  ka  af 
 tim d eylemez sa a b -vef 
Ey   mer gerekse  ar a k l hur c²⁴⁴

TEMMET

[13b]

48

G rk 

(?)²⁴⁵

1. MurĖ-ı dil  e m  eh-b z m dil sa ar oldu
Na  ibende m r-ı z lf   misk b r 
Z lf   misk ey dil-ruba la'    [...]
B  -ı ru s r  da c n  z mre(?) mi la'  m c num efend m
2. Ki i hicr n ke  n m  a  msar(?) oldu
Ey s m-ten g l birhan(?) n zik beden c num efend m
Bu  a   n  gerd n  dan  arz-ı h l itd m
H b r y    ekem ha  la der ken r itd m
3. H lim zeb n  a   m  azvin aldum c num efend m
B - ar r oldu da c na r   be c num
T  l-ı dil  asretle   h m b -fer z oldu
Etmez vef sız cef sızum  af n m c num efend m

²⁴³ gel r: denl  A D.

²⁴⁴ hur c: ur c A D.

²⁴⁵   irin vezni belirlenememi tir.

TEMMET

MÜFRED

49

(?)

1. Eyülik içün eyülik itmek [her kişinün] işidür
Kemlik içün eyülik [itmek] er kişinün işidür

TEMMET

50

Siyāhī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Nokda nokda düzülmışdür yüziğe
Darı fülful aq gerdāna düşüpdür
Siyāh zulfün bu hamām ‘anber kākülün
Bulunmuş gerdāndan eyle(?) düşüpdür
2. Niceyim sevādım(?) gitmiyor serden
Yāren yoldaş ister bu gönül her dem
Şağılmaz(?) yārime sen eyle merhem
Dertli sīnem elden ele düşüpdür
3. Kuzum bize ne ayrı gelür ile
Al yeşil atlaş zeķan(?) gelür ile
Hūrīler perīler melekler ile
Kuzum ğurbet ilde dile düşüpdür
4. **Kul Siyāhım** dir ki zamānda böyle
Ferhāda Şirīndür Mecnūna Leylā
Üstāda üçü iseñ şahīn bāz eyle
Seherde tūnalar göle düşüpdür

1. Mübtelâyım hâtırımdan fikr-i yâr eksik degül
Meh cemâlün görmeyeli âh u zâr eksik degül
El çeküp ferâğat itsem ‘aşk beni rāhat kımaz
Başda sevdâ dilde zahmet kalbde yâr²⁴⁷ eksik degül
2. ‘İlm ü hikmet²⁴⁸ tâ ezelden böyle çalınmış kalem
Bağrımı ka[n] eyledi bu derd-ile miñnet elem
Bilmezem ki yetimi(?) alçak yâ benüm bahtım mı kem
Keyfime keder virür yâr başa²⁴⁹ eksik degül²⁵⁰
3. Bulayum dirseñ bu cihānda devleti²⁵¹
Ehl-i kāmiller ile dā’im eyle ülfeti²⁵²
Cāhil ü nādāna ile eyler iseñ şöñbeti²⁵³
Yâ elinden yâ dilinden bir zarar eksik degül
4. Gel naşîhat diñler iseñ bu hâkıķı ey haber
Gel naşîhat²⁵⁴ diñlemez iseñ şöñra çekersin zarar²⁵⁵
Zevķi²⁵⁶ e[n]gine şalma şaķın ey ‘Āşık ‘Ömer²⁵⁷
Baħr-i ğamdur²⁵⁸ bir muħālif rüzgâr eksik degül²⁵⁹

²⁴⁶ AÖD, s. 595.

²⁴⁷ yâr: nâr AÖD.

²⁴⁸ ‘Alem hikmet: Emr-i Hak’la AÖD.

²⁴⁹ yâr başa: bir nâ-bekâr AÖD.

²⁵⁰ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

²⁵¹ Vezin aksamaktadır.

²⁵² ülfeti: şöñbeti AÖD./ Vezin aksamaktadır.

²⁵³ şöñbeti: ülfeti AÖD.

²⁵⁴ Gel naşîhat: Sen bu pendî AÖD.

²⁵⁵ çekersin zarar: olur çok keder AÖD./ Vezin aksamaktadır.

²⁵⁶ Zevķi: Zevrakın AÖD.

²⁵⁷ Vezin aksamaktadır.

²⁵⁸ Baħri ğamdur: Deryalarda AÖD.

²⁵⁹ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

52

‘Āşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ğāfil iken bir meh-i tābān[a] oldum mübtelā
‘Āşıkı hayrān iden cānāne oldum mübtelā
Ğāfilin gerdāya düşdüm sen kerem kıl yā İlāh
Hūblar içre şöyle bir aġyāra oldum mübtelā
2. Oldum işimden āvāre dīdārın görmek için
Hāk-i pāyine o şāhuñ yüzümi sürmek için
Efendüm baña hışm itmiş aşlını bilmem niçün
Cihānda içre şöyle bir aġyāre oldum mübtelā²⁶⁰
3. Fāide yok iltifāt yok bilmezem ne itsem gerek
Ben bu cev[r[i]] çeke çeke şararup şolsam gerek
‘Āķibet senüñ yoluña cān virüp ölsem gerek
Dil-ber içre şöyle bir aġyāra oldum mübtelā
4. Ben niderüm ‘ālem içre sevdiğüm bir danedür
‘Āşıkına merħametlü dildārüm cānānedür
Aldı ‘aqlum ķaldı Mecnün bu ‘Ömer dīvānedür
‘Āşık içre şöyle bir dildāra oldum mübtelā

²⁶⁰ Bu dörtlükte ilk iki ve son mısradā vezin aksamaktadır.

TEMMET

[14b]

53

Rehberoğlu

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Yek nazarda ‘aqlum aldı bir güzel ebrū-kemān
Hün-feşāndur iki tane ğamzesi virmez amān
Dili bülbül saçı sünbül kāmetsi serv-i revān
Yanağın güli aḥmer gonce-leb hoḳḳa-dehān²⁶¹
2. Şad hezārān nāz-ile şalunup reftār ider²⁶²
Kim görürse rüyı yakın ‘aqlını fār-mār ider
Meh yüzünde ḥāl hindū ḥūbluğın a‘yān ider²⁶³
İrmesün bu sırra kimse belki elden ‘ār ider
3. Hün-ı ter kılmış ḥüsnünde seni ol perverd-gār²⁶⁴
Zülfı miskini kılupdur hem ‘abīre şerm-sār
Bir gözü cihānı görenler hū çeker leyl ü nehār²⁶⁵
Hem güzellikden devā‘da(?) ḥūblar içre şehr-yār
4. Ey rehāvī(?) **Rehberoğlu** böyle bir meh-pāresi
Keşke iki toğuraydı(?) yedi toğran merdānesi
İki sürḥ leb-i mercān dişleri dūr dānesi
Yalnız bir ben degül niceler dīvānesin²⁶⁶

²⁶¹ Vezin aksamaktadır.

²⁶² Vezin aksamaktadır.

²⁶³ Vezin aksamaktadır.

²⁶⁴ Vezin aksamaktadır.

²⁶⁵ Vezin aksamaktadır.

²⁶⁶ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

MÜFRED

1. Çün severseñ halk içinde ey göñül kılma ‘ayān
Bilsün ismin ‘adūlar kim falan falan

54

Gevherī²⁶⁷

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Bir melek sīmālī nevreste civān
Bu ‘aşkuñ bünyādın öğrenmemişsin
Hayıflar şānuña ey şāh-ı hūbān
Güzeller²⁶⁸ mu ‘tādın öğrenmemişsin
2. Ağyārı sevmezsin yüze gelince
İltifātın yokdur bize gelince
Bir ‘ārīf kāmilsin²⁶⁹ söze gelince
Göñül ābādını öğrenmemişsin
3. ‘Āşıka virmezsin şāfī cevābun
Luṭf ile açmazsın yāre cemālūñ²⁷⁰
Gerçi okumuşsın ‘aşkuñ kitābun
Muḥabbet bābını öğrenmemişsin
4. **Gevherī**ye bī-ḥad cefālar kılduñ
‘Aşkuñ-ile çok derde giriftār itdūñ²⁷¹
Ben şanurdum zālīm²⁷² inşāfa geldūñ
Sen inşāf bābını²⁷³ öğrenmemişsin

²⁶⁷ GD, s. 273-274.

²⁶⁸ Güzeller: Hüblar GD.

²⁶⁹ Bir ‘ārīf kāmilsin: Mī ‘mār-ı Kā’be’sin GD.

²⁷⁰ yāre cemālūñ: yüzün nikābın GD.

²⁷¹ ‘Aşkuñ-ile çok derde giriftār itdūñ: Meftūnun olduğum anladın bildin GD. / Vezin aksamaktadır.

²⁷² zālīm: seni GD.

²⁷³ bābını: adını GD.

TEMMET

[15a]

55

Nazîfî

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Düşeli sırtı sevdāya
Böyle dil-berden ayrıldum
Vefâ kılmaz ben gedāya
‘Āşık eşirden ayrıldum
2. Ba‘zı gir(?) yeşil
Odur güzellikde yektâ
Sevip ayrılması cefâ
Böyle dil-berden ayrıldum
3. Nāmemi eline alsun
Hem okusun hem ağlasun
Nazîfî kim anlasun²⁷⁴
Böyle dil-berden ayrıldum
4. Āh ayrıldum vāh ayrıldum
Leb-i sekerden ayrıldum
Āh ayrıldum vāh ayrıldum
Leb-i sekerden ayrıldum

²⁷⁴ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

56

Şukûfî

(Murabba‘)

Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/Mefā‘ilün

. - - - / . - - - / . - - - / . - - -

1. Görürseñ teşne-i cāna kılundur işte bu kemter
Niçün bir buse virmezsün idersün dürlü ğalatlar
Eger fırsat düşerse bende içre iderüm dil-ber
Serāba uyduñ bir bir koyayım ey rüy-ı aħmer
2. Tenün ğülzāre dönsün ğül [‘ahd olsun]
Elin öpdüğüm yerler [‘ahd] olsun²⁷⁵
İşinün yaşlanan cānā der-i devletde ‘ahd olsun
Hayālün būsını şacdı mı miñnetde ‘ahd olsun
3. Ālā didüm şāha senden şeb‘i firqatde ‘ahd olsun
Küşād olmaz göñül biñ şāġar mey şahāda ‘ahd olsun
Humār-ı mey hasreti lā‘lün yine ruķ‘a eylemez
Girmesün destime cānā eger bir kere tenhāda ‘ahd olsun²⁷⁶
4. **Şukûfî**’nün sözün diñle begüm pek kulağunda
Öküç(?) kırk elli bu semür şenün baña dudağunda
Kaşundan başlarum bir bir tamām itsem yanağunda

²⁷⁵ İlk iki mısradā vezin aksamaktadır.

²⁷⁶ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

[15b]

57

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. 'Āşıkım bir dil-rubāya
Bir civānı bī-vefāyı
Tākatim yokdur cefāya
Raḥm eyle ben mübtelāya amān amān²⁷⁷
2. Şūḥ olduğu gāyet güzeldür²⁷⁸
Her adayı bī-bedeldür
'Aşkına tola emeldür
Bağ şu reftār-ı edāya
3. Kāmeti serv-i bülendüm
Şīve-kārım şeh-levendüm amān amān²⁷⁹
Gel benüm kendi efendüm
Merḥamet kıl ben gedāya amān amān²⁸⁰
4. 'Āşıkuḡ ḥālī yamāndur
Yatlı ḡayālī zamāndur
Saḡa hep āḡ u fiḡāndur
Uḡradur bir dürlü cefāya amān²⁸¹

²⁷⁷ Vezin aksamaktadır.

²⁷⁸ Vezin aksamaktadır.

²⁷⁹ Vezin aksamaktadır.

²⁸⁰ Vezin aksamaktadır.

²⁸¹ Vezin aksamaktadır.

(Ṭanbūrī)

(Beste)

8'li Hece Ölçüsü

1. 'Āşıkına bulduñ çemen
Bir gülüşde ol ğonce-fem
Būsı çün yolu ararım
Gel tamam yaz sünbül reyḥān

2. Fer dolaşa yüce dağlar
Bülbül durmaz dā'im ağlar
Kul kul olmuş 'āşıkların
Deste deste sünbül bağlar

3. 'Aşk tolusın Mecnūn açdı
Leylā diyü geldi geçdi
Sünbül reyḥān deryāsınun
Engünine kimim düşdi

4. Çekdüğüm bilmem nedür
Yāre ḥālüm söylemeden
Yandurdu 'aşkun Ṭanbūrī
'İbret aldı pervānelerün yār

[16a]

1. Ğārķdur sevdigüm²⁸³ hūblaruñ şāhı
 Mā'il oldıgumu duyar mı bilmem
 Her dem ķalbimde derdleruñ āhı²⁸⁴
 Mā'il oldıgumu duyar mı bilmem²⁸⁵
2. Aña bir gün ħasbiķālim söylesem
 Gōñül ħicāb ider (mi) bilmem n'eylesem
 Bir būse dileyüp niyāz eylesem
 Yārimuñ²⁸⁶ ħātırı ķalur mı²⁸⁷ bilmem
3. Bendesini ħāk-ile yeksān eyleyü[p]²⁸⁸
 Bu cevır ü cefāyı her an eyleyüp
 Mecnūn gibi sīnem 'uryān eyleyüp
 'Āķlımı başımı şoyar mı bilmem
4. Aķan ķeşmüm yaşın sileyüm disem
 Ĥüsn-i devletinde güleyüm disem
 Efendüm sīne şāf olayum²⁸⁹ disem
Gevherî'nüñ sözine uyar mı bilmem

²⁸² GD, s. 173-174.

²⁸³ Ğārķdur sevdigüm: Āriftir efendim GD.

²⁸⁴ derdleruñ āhı: o yārimin āhı GD.

²⁸⁵ Mā'il oldıgumu duyar mı bilmem: Bu tatlı canıma kıyar mı bilmem GD.

²⁸⁶ Yārimuñ: Sultanım GD.

²⁸⁷ ķalur mı: sayar mı GD.

²⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

²⁸⁹ sīne şāf olayum: sīneye sarayım GD.

TEMMET

[16b]

60

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Efendüm nev-bahār olmuş

Şafālar vaḳtidür şimdi

Yatamam āh u zārımdan

Fezālar vaḳtidür şimdi

2. Varup yār olma aḡyāre

Yedürseñ cevır hem-vāre

Hālimi ‘arz idem yāre

‘Aḡālar vaḳtidür şimdi

3. Būlbūl āhı ḡüline²⁹⁰

Mā’ ilim reng-i rūyuna

Bir būse virin ḡuluḡa

Ḡamlar vaḳtidür şimdi

4. Būlbūlūḡ āhı ḡülünden

Ḡurṡulamam dilinden

Gideyüm senūḡ elinden

Vedā’lar vaḳtidür şimdi

²⁹⁰ Vezin aksamaktadır.

61

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Efendüm gel bahār oldu
Şafālar vaḳtidür şimdi
İdüp feryād bülbüller²⁹¹
Fezālar vaḳtidür şimdi
 2. Gel nāzik benden dil-ber²⁹²
Cefālar ḥadden(?) esmişdür
Gerekdür bende ki(?) büse
Keremler vaḳtidür şimdi
 3. Kimi zevḳ ü şafālarda
Kimi miḥnetdedür hāl²⁹³
Çalınsun durmasun sāzlar
Na‘ralar vaḳtidür şimdi
 4. Ya luṭf eyle ya ‘ilāc it
Ya öldür kurtulam bāri
Ṭabībim gel ‘ilāc eyle
Duā‘lar vaḳtidür şimdi
- [17a]**

²⁹¹ Vezin aksamaktadır.

²⁹² Vezin aksamaktadır.

²⁹³ Vezin aksamaktadır.

Mef'ülü / Mefā'ilü / Mefā'ilü / Fe'ülün

- - . / . - - . / . - - . / . - -

1. Sevdüm seni ben seni beni meh-rū begenürsün²⁹⁴

Bağ sonra bu olmaz dime ya hū begenürsün

Şu sen bize söz vir tıdalum 'ahd-i amān

Bir gün idelüm şöbeti tatlu begenürsün

2. Sen dir imişsün hep yedigim loğma şekerdür

Seker yedürem saña tūtī begenürsün

Alduğ haberün içinde [...] şerbeti zemzem

Saña içirem āb-ı hayāt su getürsünler²⁹⁵

3. Benden murāduñ var ise ger iste saña ben

Cānum vireyüm ey dili katli(?) begenürsün

Hem zevki şafā eyler bugün kal gice bizde²⁹⁶

Yatşakda beraber gelen uyku begenürsün

4. Mevzūnı o kimdür dimişsin 'āşıkım(?) olmuş

Tırduñ iste ben işte bu dertli begenürsün²⁹⁷

²⁹⁴ Vezin aksamaktadır.

²⁹⁵ Dörtlükte vezin aksamaktadır.

²⁹⁶ İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

²⁹⁷ Vezin aksamaktadır. İki mısra eksiktir.

TEMMET

63

‘Āşık ‘Ömer²⁹⁸

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Bārekallāh hūb yaratmış kudretiyle Zü'l Celāl
Yek bizlerle²⁹⁹ ‘aqlum aldı bakdukça kaşuñ hilāl³⁰⁰
On dördünde bedr olmuş medh ider lebün zülāl³⁰¹
Sûre-i Tāhā yazılmış alnuña dil-ber senün
2. Bir ‘acā’ib derde düşdüm derde ‘ilāc bulmadum
İntizārla geçdi ‘ömrüm āhır oldı³⁰² gülmedüm
Başka sevdümse seni³⁰³ ben günāhkār olmadum³⁰⁴
Hasta göñlüm yatmak ister diziñe dil-ber senün
3. Sen bir gonca gülsün dört yanunı bağlamış hār³⁰⁵
Ben dañı yandum yakıldum dā’im işim āh u zār
Ey elif kâmetli dil-ber bir melek sīmālî yār
Cümle ‘ālem mā’il olmuş yüzine dil-ber senün³⁰⁶
4. Hevā pare(?) göñli virüp kendünî ‘üryān eyleme
Her gördigün diyüp sırruñ açık söyleme
Bu derd-mend ‘Āşık ‘Ömer bendenî āyaz eyleme³⁰⁷
İnsān olan dayanur mı cevruñe dil-ber senün³⁰⁸

²⁹⁸ AÖD, s. 570.

²⁹⁹ Yek bizlerle: Bir bakışla AÖD.

³⁰⁰ Vezin aksamaktadır.

³⁰¹ On dördünde bedr olmuş medh ider lebün zülāl: Vecihin cennete benzer leblerin ab-ı zülal

³⁰² İntizārla geçdi ‘ömrüm āhır oldı: Aşk-ıla dīvāne oldum bu cihānda AÖD.

³⁰³ Başka sevdümse seni: Hasbinallāh sevdiğim (kim) AÖD.

³⁰⁴ Vezin aksamaktadır.

³⁰⁵ Vezin aksamaktadır.

³⁰⁶ Bu dörtlük AÖD’de yoktur.

³⁰⁷ İkinci ve üçüncü mısradan vezin aksamaktadır.

³⁰⁸ Bu dörtlük AÖD’de yoktur.

[17b]

64

Nazîfî³⁰⁹

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. İflâh olmam ben bu derdden ölürüm

Derdüme bir çâre bul kara gözlüm

Çorçarum ki ğurbet ilde alurum

Yine ğörünmüyor yol kara gözlüm

2. Ben ağlarum sen ğöresin cefâda

Akrânun bulunmaz cevr ü cefâda

Va'dem yetüp defn olursam Toada

abrim üstüne gel kara gözlüm³¹⁰

3. 'Âşıkun olduğum sen de bilürsün

Anun için dürlü şîve ılursun

Şübhesiz sevdigüm anlu olursun

Mazûr yârîde bil kara gözlüm

4. Gel âzâd it **Nazîfî** bu ğamdan³¹¹

ayr şöhet işidelüm okumadan

Başuna taşdı eyle keremden³¹²

Bunca yıl kapun da ul kara gözlüm

³⁰⁹ Bk. MC, s. 550.

³¹⁰ Vezin aksamaktadır.

³¹¹ Vezin aksamaktadır.

³¹² Vezin aksamaktadır.

TEMMET

65

Gevherî³¹³

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Bülbül gibi başlamışum feryâda
Aç hüsnüñ bāğını yaz eyle bāri
Çaddüm kemān³¹⁴ oldu cevruñ çekmeden
İhsanuy yok ise³¹⁵ nāz eyle bāri
2. Efendüm hüsnüñe söyle sözüñi³¹⁶
Bendesine teslīm eyle özüñi³¹⁷
Raķibler³¹⁸ duymasın giz³¹⁹ sözüñi
Her gelüp geçdükçe göz eyle bāri³²⁰
3. Müştāk oldum hūb cemālūñ bakmaya
Cāna teşnedür sīnesine şarmaya
Niçün hicāb itdūñ selām virmeye
İltifāt etmezsūñ nāz eyle bāri
4. Güzeller içinde bir nām koymışsun
Cānımız çekünüp bir³²¹ gonca gülsün
Gevherîyi öldürürüm dimişsün
Bu gerçi baña tiz eyle bāri³²²

³¹³ GD, s.122.

³¹⁴ kemān: hilāl GD.

³¹⁵ İhsanuy yok ise: İltifātın yoktur GD.

³¹⁶ hüsnüñe söyle sözüñi: kimseler görmesin yüzün GD.

³¹⁷ Bendesine teslīm eyle özüñi: Bendene teslim et ol kendi özün GD.

³¹⁸ Raķibler: Nādanlar GD.

³¹⁹ giz: gizlice GD. / Vezin aksamaktadır.

³²⁰ GD'de ikinci dōrtlüğün son mısrasıdır. / GD'de üçüncü dōrtlüktür.

³²¹ Cānımız çekünüp bir: Ne denli cevretsen GD.

³²² Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[18a]

66

Şîrâzî

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Efendüm giyinmiş Bursa kotonu(?)
Giyineñ kuşanañ al münāsibdür
O siyāh kisveler fesden dışarı
Sîm gerdān zer nişān hāl münāsibdür
2. Manendi gelmemiş fānī cihāna
Bulunmaz hüsñüñe zerre bihān
Kalem kaşın altunda gözler şehān
Vaşfunı medh ider dil münāsibdür³²³
3. Her kaçan ol güzel çıksa meydāna
Gören ‘āşıklar er mi(?) döner yana
Ser demānı(?) şalvārı hancer miyāne³²⁴
Sîm kuşak altında yer münāsibdür
4. ‘Āşıkun gelmişdür yüzün görmege
Cevāhir hatmı(?) kāmış [...]
Varup hāk-i pāye yüzler sürmege
Şîrâzî fevka ‘l-āde kul münāsibdür

³²³ İkinci mısradā vezin aksamaktadır.

³²⁴ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

67

(**Ṭanbūrī**)

(?)

12’li Hece Ölçüsü

1. Meh cemāle bakmayın amān toyulmaz
Şahu cihānda bir nazarıñ bulunmaz
Güzelligüñ günden ‘ayān şafī(?) oldu
Kālb maḥzūn cānum yeter sensüz göñlüm
2. Efendüm sen olmaz(?)
Gine bir güle oldum amān üftāde
Efendümi çok görmüşüm amān şafā
Māh-i ṭābda gezer iken ḥünkārum³²⁵
3. Efendümi eşini gördüm der yāre
Fermānım yok gör hey yār amān varılmaz
Bende ḥālīş kullarım amān sorulmaz
Korḥarum ‘aşk seni yaḳar **Ṭanbūrī**
Çaresin bul nār-ı şedīd amān olmaz

³²⁵ İlk ve son mısradaki vezin aksamaktadır.

TEMMET

[18b]

68

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Çıkalum şayd u şikāra
Cān rūz(?) belki o yāre³²⁶
Geçmez göñül dil-berlerden
Tağıldı zülf-i nigāre
2. Hüsünü gördüm begendüm
Sevmeye gāyet özendüm
Sevilmez mi böyle yosma
Şalın melek manendi³²⁷
3. Taraf yolu şöretlü olur
Kim görürse 'āşık olur
Şeftālisi bir zaḥmdur
Şorarsaḡ ḥāşıl olur³²⁸
4. Niceler olmuş dīvāne
Hüsüne olmaz bahāne
Çok 'āşıkun 'āklın alır
O güzel çıkısa meydana

³²⁶ Vezin aksamaktadır.

³²⁷ Vezin aksamaktadır.

³²⁸ Bu dörtlükte ikinci mısra dışında diğer mısralarda vezin aksamaktadır.

Gevherī**(Semāī)****(?)³²⁹**

1. Bereket bir yāri sevince anı engeller görünce
Çalışurlar ırince ne kāfir olur engeller
2. Ben Leylā mı buldum dirken ayrılığı bilmem dirken
Murāda ireyim dirken cüdā düşdür ey engeller
3. Qadim gāyet delīl oldı gönlüm gāyet melūl oldı
Yārim şimdi ‘aceb noldı niye zālīm olur engeller
4. **Gevherī** dert söylesem yāre ‘arz-ı hāl eylesem
Derdümi bir bir söylesem bizi diñliyor engeller

[19a]**‘Āşık ‘Ömer³³⁰****(Murabba‘)****Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün****- . - - / - . - - / - . - - / - . -**

1. Dil-berā cevrün çeken ‘āşık kemān ebrūlaruñ
İrüşür vaşlına bir gün gamze-i āhūlaruñ
Perde çekmiş üstüne kat kat siyāh ebrūlaruñ³³¹
Yoksa yaqar yandırırđı ‘ālemi meh-rūlaruñ

³²⁹ Mecmuada başlık kısmında “Semāī” (Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/ Mefā‘ilün/Mefā‘ilün) yazsa da şiirin genelinde bu vezin aksamaktadır.

³³⁰ Mecmuada şiirin şairi olarak Gevherī yazsa da şiir Āşık Ömer’e aittir. Bk. SNEA, s. 296.

³³¹ Ebrūlaruñ: giysülerin SNEA.

2. Hāk-i pāy³³² ‘izzete ben bende yüz sürsem şehā
Bir hayāl olur kaçan ol devlete irsem şehā
Rūmelin ilen seyrāna çıkmış şanurum görsem şehā
Şanki³³³ sultān-ı Habeşdür guyyā(?) hindūlaruñ³³⁴
3. Şadhezārān gülşen-i kuyunğa bülbüller de var
Bāğ-ı hüsnünge açılmış taze sünbüller de var
Lāleler sünbül³³⁵ şakāyıklar karanfiller de var
Hiç karar olmaz temāşā da [gül-i] hoş-būlaruñ
4. **Gevheri**³³⁶ dir vādī-i hicrāna şaldın çoğunı
Bahre şaldı h̄āceler dürr ü güher şandugunı
Şanki hüsn iklīmine daldı [melāmet] tūğunı
Var iken şol hoşka-yı lā‘lündeki incüleruñ

TEMMET

71

Gevheri³³⁷

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Bir gün başum alup³³⁸ çıkar giderüm
Bize dağlar olsun il deyü deyü
Kayalar başını mekân eylerüm
Mecnūnuñ gezdügi il deyü deyü

³³² Hāk-pāy: Āsitān SNEA.

³³³ Şanki: İki sultan SNEA.

³³⁴ SNEA’da üçüncü dördlüktür.

³³⁵ Sünbül: şebbūy SNEA.

³³⁶ Gevheri: ‘Ömer SNEA.

³³⁷ FKG, s. 146.

³³⁸ başum alup: mecnun olup FKG.

2. Her kaçan dil-dāra ‘arż itsem hālüm
Geriye vaz almadan³³⁹ kalmaz mecālüm
Ferdālara şalar beni [ol] zālīm
‘Āşık iseñ dağlar [del deyü deyü]

3. Evvel göñlüm aldun benüm dostāne
Temellük ta‘allük gösterdün cāna
Şimdi idersün [bin] ‘özür bahāne
[Korķarım] t‘an [ider ol] il deyü deyü³⁴⁰

4. Çünki rahm itmezdün āh sözime³⁴¹
‘Aşkıña āteşler yakdun özime
Yā niçün evvel güldün yüzime
Gel benüm **Gevherīm** deyü deyü

[19b]

72

‘Āşık ‘Ömer³⁴²

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ben bugün ol hāk-i payi³⁴³ dil-rubāya uğradum
Yanına³⁴⁴ yüz sürmek için hāk-i pāye uğradum
‘Arż-ı ‘ilām(?) itmek için kendümi³⁴⁵ kaşd eyledüm
Vardum ammā bir dükenmez mācerāya uğradum

³³⁹ Geriye vaz almadan: Ah-u- efganımdan FKG.

³⁴⁰ FKG’de bu dörtlük yoktur./ Vezin aksamaktadır.

³⁴¹ Vezin aksamaktadır.

³⁴² AÖD, s. 621.

³⁴³ hāk-i payi: cāygāh-ı AÖD.

³⁴⁴ Yanına: Hastasın AÖD.

³⁴⁵ kendümi: ahvālimi AÖD.

2. Gūşe gūşe geşt idüp³⁴⁶ cānā arar dirler imiş
 Qanda bir meh-pāre görse³⁴⁷ ol [sorar] dirler imiş
 Bendeñ içün ey şanem oğlan sever³⁴⁸ dirler imiş
 Hāşa lillāh böyle ben çok iftirāya uğradum
3. Hayli demdür görmedüm ben gönül³⁴⁹ müştākını³⁵⁰
 Hışm-ile baqdı yürümeye(?) ol bu ‘icādı³⁵¹
 Bendesinüñ ser-i kūyunda³⁵² ne ararsın didi
 Cürmümi ‘afv eyledi dün bir³⁵³ recāya uğradum
4. Ey ‘Ömer senüñ gibi var mıdur bir³⁵⁴ bağıruc
 Cām-ı hazān³⁵⁵ nāz-ile kıldı ğuruc
 Gūşe-i destārından³⁵⁶ kaküli gösterdi uc
 Heft ser-dem [keşide] bir ejderhāya uğradum³⁵⁷

³⁴⁶ keşt idüp: dolaşıp AÖD.

³⁴⁷ görse: olsa AÖD.

³⁴⁸ oğlan sever: dilber kovar AÖD.

³⁴⁹ ben gönül: bu gözlerim AÖD.

³⁵⁰ Vezin aksamaktadır.

³⁵¹ yürümeye ol bu ‘icadı: yine bir de tebessüm eyledi AÖD.

³⁵² Bendesinüñ ser-i kūyunda: Āsitānımda nedir kastın AÖD.

³⁵³ Cürmümü ‘afv eyledi dün bir: Ben dedim afv eyle cürmüm hoş AÖD.

³⁵⁴ Ey ‘Ömer senüñ gibi var mıdur bir: Der ki bu Āşık Ömer ol kalbi āhen AÖD.

³⁵⁵ Cām-ı hazān: Cāme-hābından AÖD.

³⁵⁶ Kelimenin yazılışında elif harfi kendinden sonra gelen harfle birleştirilerek yazılmıştır.

³⁵⁷ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

TEMMET

73

‘Āşık ‘Ömer³⁵⁸

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ey göñül [bu]³⁵⁹ miḥnet-i hicrāna katlansam gerek

Çün cefādur ‘ādet-i insān[a] katlansam gerek

Maḫşadımca dönmeñ³⁶⁰ ey çarḥ-ı dolāb³⁶¹

Gülmede³⁶² bu firḫat-i devrāna katlansam gerek

2. Ehl-i ‘aşka derdümi bir bir ḥikāyet eyleyüp

Sevdigüm yā hū seni Ḥaḫḫ’a emānet eyleyüp

Eglenüp ḫurbet illerde ben ‘iṭāa[t] eyleyüp

Ol Ḥaḫḫ’ın emri ne ise fermāna katlansam gerek³⁶³

3. Çāre şimden girü ta‘rīfe olmaz devā³⁶⁴

Söylenür gör dillerde³⁶⁵ işbu mācerā³⁶⁶

Çekdigüm bunca sitem kendi ḫuşūrum ḡālibā

Ḳā’il oldum ḥikmet-i Yezdāna katlansam gerek

³⁵⁸ AÖC, s. 369-370.

³⁵⁹ AÖC.

³⁶⁰ dönmeñ: dönmedin yürü AÖC.

³⁶¹ çarḥ-ı dolāb: çarḥ-ı felek AÖC. / Vezin aksamaktadır.

³⁶² Gülmede: Gülmedim AÖC.

³⁶³ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

³⁶⁴ Vezin aksamaktadır.

³⁶⁵ Söylenür gör dillerde: Söylenir gör haşre dek dillerde AÖC.

³⁶⁶ Vezin aksamaktadır.

4. Ey ‘Ömer kimdür çeken bu miḥneti Ādem gibi
Şanki Ḥavvā’dan cūdāyum Ḥazret-i Ādem gibi³⁶⁷
Ol başire[t] şāḥibi gör³⁶⁸ ğayret-i Ādem gibi³⁶⁹
Bi[r] zamān bu ḥasret-i cānānu[ma]³⁷⁰ katlansam gerek

TEMMET

[20a]

74

Sailoğlu

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Biri dil-ber ‘āşıkuṇı ara bul
Senüñ ‘āşıklarun yaman degülüm
Her şehirün bir adı var şanı var
Ben iç şehirliyüm yaman degülüm
2. Qadir mevlām üstümüzde olalı
Dil viriler(?) söyletdiler olalı
Getür bir tarafa göster olalı
Yāqūtum zümrütüm yaman degülüm
3. Lālenün goncesi yüz kan eyledi
Şaldı nicesini yüz kan eyledi
Degdi bir ḥatıra yüz kan eyledi
Ḥālüm kimse eyle yaman degülüm

³⁶⁷ AÖC’de dörtlüğün üçüncü mısrasıdır.

³⁶⁸ gör: hem AÖC.

³⁶⁹ AÖC’de dörtlüğün ikinci mısrasıdır.

³⁷⁰ Vezin aksamaktadır.

4. **Sa'îloglum** Macar içinde yüz güler

Artdı derdüm günden güne bu gör³⁷¹

Katı hercā'îdür kaşı yüz güler

Adıyla bir gülmez ki yaman degülüm

75

Nazîfî

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Yâri gördüm didüm bize gelsene

Yâri bir luţfuñı göz göre dil-ber

Didi 'âşık olan yüze gülsene

Getürür ayağa göz göre dil-ber

2. Ne güzel yaraşır beñüm gül yüze

Anuñçün bende olmuşum gül yüze

İhsānuñ görmüşüm hemān gül yüze

Qadrimi bilmedün göz göre dil-ber

3. Cihānda bir dem görmedüm (bir dem) güler yüz

Ġamgīnüm göstermedün güler yüz³⁷²

Ağladıkça şafā ider güler yüz

Gül taķar başına güzele dil-ber

4. Didi bu cefāların el virür³⁷³

Gözüm yaşı gördi didi el virür

Didi **Nazîfî** beñek(?) böyle el virür

'Āşıkın 'āladur göz göre dil-ber

³⁷¹ İlk ve ikinci mısra da vezin aksamaktadır.

³⁷² Vezin aksamaktadır.

³⁷³ Vezin aksamaktadır.

1. 'Äleme řān virür zülf-i hūsnū³⁷⁴
Donuķ virdūñ cihān řerābına sen
Bir řūret bir dīdār arasında var iken³⁷⁵
Bir destūñden giydi řerābına sen
2. 'Aşķuñ derūnumı yandırur o yār
Fıkr-i hayālimdür gül yüzli o yār
[Fülfül] üstüne güzel o yār³⁷⁶
Mücessemler bağla serābına sen
3. İşte ağıyār işte meydān yār işte
Dil-bersūñ açık sīnem yār işte³⁷⁷
Şalanı şalanı gelür yār işte
Kudūmune(?) serābına sen³⁷⁸
4. Ğarķ olmuşsuñ mesd-i 'anber uyuya³⁷⁹
Kudret naķşı vechiñde ki uyuya
Giz şemmur dībā güzel uyuya
Teşrīf eyle seyyīd serābına sen

³⁷⁴ Vezin aksamaktadır.

³⁷⁵ Vezin aksamaktadır.

³⁷⁶ Vezin aksamaktadır.

³⁷⁷ Vezin aksamaktadır.

³⁷⁸ Vezin aksamaktadır.

³⁷⁹ Vezin aksamaktadır.

1. Gelüp rakīb vaz gel el çek gülümden
 Bir dahı görmeyim yār ile seni
 Gözüm[i] kan bürüdi dönmem³⁸¹ ölümden
 Ğayret beni helāk ider 'ār-ile
2. İşte kılıc işte meydān gelene
 Gelmeyen yāri almasun diline
 Yad el deġdürmesün³⁸² zülfı teline
 Billāh³⁸³ kendi bilür yār aġyār-ile³⁸⁴
3. Göz göre virmenim yārümi ile
 Ölürüm sevdigüm³⁸⁵ düşürmem dile
 Serümi koymışum yoluna bile
 Çalışurum olan var-ile³⁸⁶
4. **Gevherî** şādıkdur sözine³⁸⁷
 Kan dursuñ 'adūnuñ gözine³⁸⁸
 Hışmum olan gelsün meydān yüzine
 Yā o kıalsun yā ben kıalam yār-ile

³⁸⁰ GD, s. 54. / 32 numaralı şiirle aynıdır.

³⁸¹ dönmem: korkmam GD.

³⁸² deġdürmesün: dokunmasun GD.

³⁸³ Billāh: Yoksa GD.

³⁸⁴ GD'de üçüncü dörtlüktür.

³⁸⁵ Ölürüm sevdigüm: İsmim bed-nam idüp GD.

³⁸⁶ Vezin aksamaktadır. / GD'de ikinci dörtlüktür.

³⁸⁷ Vezin aksamaktadır.

³⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

‘Āşık ‘Ömer³⁸⁹

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ey Hüdām senden ‘ināyet gönlümün bir ğamı var
Nūş idenler gelsün beri destimde³⁹⁰ ‘aşk cāmı var
‘Aşk elinden mestāneyim kimseler ta‘n itmesün³⁹¹
Şağurum bülbül mişâli yaz bahār³⁹² eyyāmı var
2. Şükür olsun bārī Hüdā’ya yerimden içdüm bād³⁹³
‘Āşık icāzet meydāndur gelene olsun nidā³⁹⁴
Cümle ‘ālem ‘ārif olmuş her kıfādan bir şadā
Cāhilün lāf u güzāfī kāmīlün kelāmı var³⁹⁵
3. Yegdür Allāh çağruşurlar şanki bir şıçratdum
Uyuşum cāhil sözine bir kıyı ğayretdüm
Ben şelāmı terk eyledüm herkesin bir kārı var³⁹⁶
İki el bir baş içinde herkesin bir kārı var³⁹⁷

³⁸⁹ AÖDK, s. 290.

³⁹⁰ destimde: elimde AÖDK. /Vezin aksamaktadır.

³⁹¹ Vezin aksamaktadır.

³⁹² yaz bahār: nevbahār AÖDK.

³⁹³ Şükür olsun bārī Hüdā’ya yerimden içdüm bād: Murāda ermeyen âşık serini kılsun fedā AÖDK./ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁴ ‘Āşık icāzet: Meydān Ali AÖDK./ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁵ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁶ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁷ AÖDK’de bu dörtlük yoktur.

4. Ey derd-i mend ‘Āşık ‘Ömer kim kelāmı n’eylesün³⁹⁸

Dürr-i yektâsıyla sözün cümle ‘âlem dinlesün³⁹⁹

Sen seni medh eyleme seni il seni medh eylesün⁴⁰⁰

Zîrâ dillerde söylenür herkesin bir kârı var⁴⁰¹

TEMMET

79

Muṣṭafā

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ben saṇa ṣa‘bān olalı çıkmadım meḥāndan(?)

İçmişüm ‘aşkuṇ ṣarābın olmuşum dīvāne ben

Baḳ ṣu Ḥaḳḳ’uṇ ḥikmetine neler toḡar anadan

Her dem ḥaṭādan ṣaḳlasun dil-ber Allāhım seni⁴⁰²

2. Tā ezelden ṣa‘bān oldum severim ṣāhım seni

Bir baḳışda ‘aḳlım alduṇ gözlerüm māhı seni

Gel ḳuzum cevır eyleme yandurur āhım seni⁴⁰³

Her dem ḥaṭādan ṣaḳlasun dil-ber Allāhım seni

3. N(e) ḳadar dertli ararsaṇ [...]

Dā’imā aṣlan manālı pençeleri ḳanludur

Gel ḳuzum cevır itme benüm göṇlüm sendedür

Her dem ḥaṭādan ṣaḳlasun dil-ber Allāhım seni

³⁹⁸ Ey derd-i mend ‘Āşık ‘Ömer kim kelāmı n’eylesün: Der ki ‘Ömer hasb-i hâlin arz idelim AÖDK./ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁹ Dürr-i yektâsıyla sözün cümle ‘âlem dinlesün: Anlayan yok dinleyen yok hemân diller söylesün AÖDK.

⁴⁰⁰ Vezin aksamaktadır.

⁴⁰¹ Vezin aksamaktadır.

⁴⁰² Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁰³ Vezin aksamaktadır.

4. Beni yârdan ayıranlar âhiretde (bir) bolmasun
Dilerim Bâri Hudâdan al yanağın şolmasun
Muştafa eski ‘âdet iki kanun olmasun⁴⁰⁴
Her dem haţâdan şaklasun dil-ber Allâhım seni

TEMMET

[21b]

80

Nazîfî

(Murabba‘)

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Ol mâh-ı hırşîd-ţal‘at hır-i cemâl olsun da gör
Kâb(?) çeküp reftâr eyle bir serveri dal olsun da gör
Rûy-ı gül çeşm-i siyâh ebrû hilâl olsun da gör
Nûş idüp câm-ı şarâbı al al olsun da gör⁴⁰⁵
2. ‘Âleme virmiş ziyâ bilmem ne burcuñ mâhdur
Başımuñ tâcı efendüm kalbimüñ hem-râhıdur
Nice medh ki itmeyelüm Mısr’a bilineñ şâhıdur
Mülk-i hüsne hâkim idüp Yûsuf mişâl olsun da gör⁴⁰⁶
3. ‘Arz-ı hâl itmek murâdım korğarum keşf-i râz
Hûbluğı iriş kemâle bir müselleme ser-ferâz
Belürmege teşnesisün çün gönül birâz
Meh cism lebleri âb-ı zülâl olsun da gör⁴⁰⁷

⁴⁰⁴ Vezin aksamaktadır.

⁴⁰⁵ İlk ve son mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁰⁶ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁰⁷ Dörtlüğün birinci, üçüncü ve son mısrasında vezin aksamaktadır.

4. Derd-mendüm ey cism geldiyse eyle ‘ilâc
Hâtırım gâyet şekdür tâ [...] âc
Ey **Nazîfî** dil-berün den aldığımı bâc harâc
Yoklanup doktorlaruñ bir bir su’âl olsun da gör

TEMMET

81

‘Âşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilâtün / Fâ‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Çün cihân-ârâ güzellerden güzelsin sevdigüm
Hüsn-i bî-hemtâ güzeller güzelisin sevdigüm
Kıymet olmazsun şâh-ı hûbânım kadrin⁴⁰⁸
Bildigüm Hakk’a güzellerden güzelsin sevdigüm
2. Ruğları bir gonce güldür beñlerüñdür bî- ‘aded
Hadd yokdur bir nazar kıla cümle lik bir ah⁴⁰⁹
Cân tayanmaz âteş-i ‘aşk yağar gelür mūd
Ruğları ra‘nâ güzellerden güzelsin sevdigüm
3. Servi kaddün seyr iden üftâdeler dîvânedür
Nice ölmezler dîvâne şevkinüñ şâhânedür
Mısr-ı hüsn içredür Ya‘kûb Yûsuf-ı Ken‘ânadur
Ey melek-sîmâ güzellerden güzelsin sevdigüm
4. Ey **‘Ömer** şanı mübârek isminüñ üç harf var
Üç yüz anda tekmîl oldı cümlesi âşikâr
Vaşf medhîn it de çün oldı ‘aqlım tarmâr
Durmazam ammâ güzeller güzelsin sevdigüm

⁴⁰⁸ Vezin aksamaktadır.

⁴⁰⁹ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[22a]

82

(?)

11'li Hece Ölçüsü

1. Dilā güzelün göñli ra 'nā düşmüş
Hayf ola kader dilā ta 'na düşmüş
Üftâdeleri yâ nice şabr itsün ol mâhı
Envâr-ı Hüdâ senün bağına düşmüş⁴¹⁰
2. Şâhâne kesem bir hayli bu [...]
Başında gezer şal saçığı düşmüş çıkmış
Yalduzlı sağını sırma şerit yakadan düşmüş
Çengâri kuşak şalvarının ağına düşmüş⁴¹¹
3. Gümüş tavuklar diz bağı topuğın çıkmış
Yüz sürmek için mîr şâh ayağına düşmüş

83

(?)

(Koşma)

14'lü Hece Ölçüsü

1. Sâķī getür ol kâse-i billûrı seherde
Toldur içelim bâde-i gül-günü seherde
Rüşen eylese zevki(?) gölgede mâh gelür
Şarâblı ben bu dili mahrûb seherde⁴¹²

⁴¹⁰ Son iki mısradaki vezin aksamaktadır.

⁴¹¹ Bu dördlükte vezin aksamaktadır.

⁴¹² Son iki mısradaki vezin aksamaktadır.

2. Ey yār özine köşeñe tut ki söyler⁴¹³
Gel dinleyüben na‘me-i kânün seherde
Yâ ilâhî meded ğarķ virür cümle cihānı
Dideme şaķın dide bir hūn seherde⁴¹⁴
3. Kurbānuñ olayım şem‘-i ruhsārıña karşı⁴¹⁵
Pervāne gibi yanmada Mecnūnı seherde
Sen olmayıcaķ tende sürürüñ eşeri yok
Sākī getür ol bāde-i engürı seherde
4. Gel göreyim ol gözlerimüñ nūr-ı seherde
Toldur içelim kāse-i billūr seherde
Mey olsa ney olmasa def‘ olmazdı bu ğam⁴¹⁶
Kim diñler idi tanbūrı zenbūru seherde

[22b]

84

(?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Yigidüñ meşhūr işitdüm zātı⁴¹⁷
Çünki söyleyeni dillerde maħmu
‘Aceb kimler kıydı böyle yigide
Tutunmuş gidiyor ellerde maħmu
2. Tıtulmuş gidiyor kanlı aķar
Gören dostlarıñ bağrını yaķar⁴¹⁸
Yārenüm yoldaşum yollara baķar
Nişānluñ yollara da baķar maħmu

⁴¹³ Vezin aksamaktadır.

⁴¹⁴ Vezin aksamaktadır.

⁴¹⁵ Vezin aksamaktadır.

⁴¹⁶ Vezin aksamaktadır.

⁴¹⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴¹⁸ İlk iki mısradaki vezin aksamaktadır.

3. Yüce şaraya mı bunun özidür
Şaf imiş kulların zülfin düzdür
Neşvesi şimdi yollar gözdedür⁴¹⁹
Âdem mi öldürdün yollara mahmu

4. Yine bindüm Kıratımuñ üstüne
Alaydum kanķi cüdâ deste
Nûrunuñ sözi ile düşmân üstüne
Balıkmiş kanlu yatur mahmu⁴²⁰

85

Nazîfî

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Sitemkâr dil-bere bende olalı
Sînemde yaralarım yüz göz açıldı
Bu 'aşkuñ âteşi bende olalı
Nâmûsı terk idem yüz göz açıldı
2. Kulaķ tutam ilden gelen yüzüne
İşde meydân gelsün birden bu⁴²¹
Yârîm hûba perde çekmiş yüzüne
Bir hû çekdüm ise yüz göz açıldı
3. Kendüm yitürürüm gitse yâre diyâr⁴²²
Niçün olmağlık(?) ider 'aceb yârim
Âşinâlık eylemez oldu yârimle baņa
Meger mahbûb imiş yüz göz açıldı

⁴¹⁹ İkinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁴²⁰ İkinci ve dördüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁴²¹ Vezin aksamaktadır.

⁴²² Vezin aksamaktadır.

4. Bende oldum bir dil-berüñ derdine
Mübtelâyım mâh yüzünün der[d]ine
Naẓîfî zevraķım şaldum derine
Talışa vurdı yüz göz açıldı⁴²³

[23a]

86

(?)

15'li Hece Ölçüsü

1. Bu gün ol nâzlı yârdan gördüm vefâ çok şükür⁴²⁴
Yaradan merhamet vermiş itmez cefâ çok şükür
2. Loķmân Hekîm kendi gelse çâre bulmaz zaķmıma
Yâri ben sîneme şardım buldum şifâ çok şükür
3. ‘Aşķına ‘inâyetli dil-ber biñde bir girmez ele
Üç günlük fâni dünyâda sürerdüm şafâ çok şükür⁴²⁵
4. ‘Āşık isen ĥamd eyle ki ġâyet güzel sevdigün
Hübluġuyla ĥukmini yürüdür kařdan kařa çok şükür⁴²⁶

⁴²³ Vezin aksamaktadır.

⁴²⁴ Vezin aksamaktadır.

⁴²⁵ Vezin aksamaktadır.

⁴²⁶ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

87

(?)

15'li Hece Ölçüsü

1. Bu gün bir güzel gördüm nūr-ı el-Raḥmān gösterür
Dişleri dürr-i yektādur lebleri mercān gösterür
Ḥaḳ te'ālā ḥüb yaratmış cihānda yokdur işi
Bāğ-ı ḥüsnün tāze reyḥān gösterür
2. Ey efendüm vurma 'aşkun ḥancerin sīneme
Cevr itmeyüp gāhice bir luṭf-ı iḥsān gösterür
Ey seyyīd 'amel işiyle bu dünyā gelür geçer
Okuyup 'aşkun kitābın ḥatm-i Qur'ān gösterür

[23b]

88

'Āşık 'Ömer⁴²⁷

(Gazel)

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Mā'il oldum kaşı ile gözine⁴²⁸ dil-berlerün
Ḳurbān olam⁴²⁹ on üç on dört yaşına dil-berlerün
2. Tarafım dil-berlerün bilürüm kıymetini⁴³⁰
Anuñ içün incü derüm dişine dil-berlerün

⁴²⁷ AÖD, s. 562- 563 şiiriyle benzerlik göstermektedir.

⁴²⁸ kaşı ile gözine: gözleriyle kaşına AÖD.

⁴²⁹ Ḳurbān olam: Hiç sözüm yok AÖD.

⁴³⁰ Vezin aksamaktadır.

3. Ya ilāhī ierümden⁴³¹ bu sīnem yanup tüter
Alduñ ‘aqlımı başımdan itdüñ Mecnün’-dan beter⁴³²
4. Dir ki ‘Ömer iki sevmem bir güzel baña yeter
Ba‘zı şaşkın meyl virür başına dil-berüñ⁴³³

TEMMET

89

(?)

(Gazel)

1. Ey güzel senüñ ‘aşkıdan söyler ozan olmuşum
Fehm itmezem elif bayı okur yazan olmuşum
2. Sensiz baña haram olsun neylerüm şafaları
Başım hercā’ı çeküp zevkden bī-zār olmuşum
3. Her kim bizi faşıl iderse dü[ş]sün ‘aşk âteşine
İşi güci terk eyleyüp bu tende gezen olmuşum
4. Şordılar bozarur ne naşılsuñ ‘aşkınuñ ile
‘Aşk-ı cām-ı destimde her dem bāde sūzān olmuşum⁴³⁴

⁴³¹ Ya ilāhī ierümden: Ol perīnin âteşiyle AÖD.

⁴³² Vezin aksamaktadır.

⁴³³ Vezin aksamaktadır.

⁴³⁴ Şiirin vezni tespit edilememiştir.

TEMMET

[24a]

90

Makşūd

16'lı Hece Ölçüsü

1. Erenler ḥ'āb-ı ğafletden eylediler ber-dār meni
Bilmedüğüm bildürdiler itdiler haberdār meni
Felek beni kaldırıyor 'ummānlara dalduruyor
Ne şiddetlü yanduruyor içerimdeki nār meni
2. Gonca gülün ikinci hırmānına dökmeyince
Cefāsını çekmeyince kabūl itmedi yār meni
Kırklar çağırdım yaşımda sildiler kalbim paşında
Uymadı ğam deryāsında keremi(?) gird-gār meni
3. Benüm arzüm anda kaldı gönül efkārlara taldı
'Aqlımı başımdan aldı servi boylı çınar meni
Kulı hezār hamd eyledi **Makşūda** pūr-kanad eyledi
Bir mūyine bend eyledi sīnem adlu nigār meni

91

Makşūd

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Ben kadir Mevlādan dilek diledüm
Virdi murādımı ol eline benüm⁴³⁵
Bir dilek diledüm Hākka yaradı
Erenler işitdi kıblegāh benüm

⁴³⁵ Vezin aksamaktadır.

2. K aranluk da id m ziy  yit rdi
K ader beni r  -ı c na sererdi
Bir  r  m var idi a a yit rdi
Virdi mur dımı ‘ dil   h ben m
3. Hele ben girmed m d ny   amına
D ny n    amına serenc mına
Destimi yit rd m kırklar c mına
Dilim ok r fikrim zikr ise ben m
4. Erenler **Ma   da** p  adur diler
Anlar birbirine t ta virdiler
Tifliz’de seni mi p  a virdiler
  im g c m oldu fikr-i  h ben m

92

 ubuko lu

(Ko ma)

11’li Hece  l  s 

1. Bizden sel m eylen  su’ l biline
Ol ned r ki h lden h le ge er hey
Bir dert ehli olsa derd m s ylesem
Benim m    l g  l m g  ller a ar hey
2. Ol ned r ki perde ardında se ilmez
Ol ned r ki bı ak ile bi ilmez
Ol ne kapu kilidlense a ılmaz
Ol ne kilit el degmeden a ar hey

3. Ol ne tatlu her kim içene acı olur
Ol nedür cümlemize tâc olur
Ol nedür ki vara vara güc olur
Ol ne gülşen kırk yılda üç gül açar hey⁴³⁶
4. Ol ne âteş nice yansa şulanur
Ol ne çeşm ‘ayānlansa bulunur
Çubūkoğlu kâfi kâfi dolanur
Ol ne kuşdur kanādı yok uçar hey

[24b]

93

Maḳşūd

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Bizden selām eyleñ su’āl şorana
Gönül bildür hālden hāle geçer hey
Ḥaḳīḳat bir lā’ldür mā’rifet gevher
‘Āşık şadāḳat arar bulur seçer hey⁴³⁷
2. Ḥaḳḳ kendüsi perde ardında seçilmez⁴³⁸
O insāndur bıçak ile biçilmez
Aynı kapu kilitlemse açılmaz
Ḥaḳḳ emr itse el degmeden açar hey

⁴³⁶ Dörtlüğün ilk iki ve son mısrasında vezin aksamaktadır.

⁴³⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴³⁸ Vezin aksamaktadır.

3. Günāh tatlu her kim içene acı olur⁴³⁹

Ol turābdur cümlemize tāt olur

İhtiyarlık vara vara güç olur

Şaffetdür kırk yılda üç gül açar hey

4. ‘Aşk āteşi nice yansa şulanur

Göz çeşmedür ‘ayānlansa bulunur

Bu **Maḳşūdī** kāfī kāfī dolanur

Cān bir kuşdur kanadı yok uçar hey

94

Maḳşūd

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Rāh-güzārım düşdi ğurbet illere

Anam baña izin vir de gideyüm

Akdı çeşmüm yaşı döndi sellere

Anam baña izin vir de gideyüm

2. Kerem eyle gidem ilden illere

Akdı çeşmüm yaşı döndi sellere

Varam kavuşayım ğonca güllere

Anam baña izin vir de gideyüm

3. Bahār olur baḳçelerden bār gelür

‘Āşıqlara ma‘şūkından nār gelür

Çün seni getürsün baña ‘ār gelür

Cānum ana izin vir de gideyüm

⁴³⁹ Vezin aksamaktadır.

4. Kış ı böyle geçdi böyle yārenler
Āh itdükçe ‘azālarım sızılar
Mağşūdī dir minnet eylen ‘ārılar
Cānum ana izin vir de gideyüm

95

Mağşūd’ın Anası

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Başına döndüğüm kaçasın alduğum⁴⁴⁰
Oğul beni getürmezsen ağlarım
Hasretün den dīde giryān olurum
Oğul beni getürmezsen ağlarım
2. Beni getürmezsen seni yitürem
Yitürmede muṭlu baṇa yitürem
Sen ābāl(?) ol ben keşküriñ getürem
Oğul beni getürmezsen ağlarım
3. Seniñ şem’-i hem rızānuñ olayum
Dilersiñ hem kurbānuñ olayum⁴⁴¹
Gice gündüz hem mihmānuñ olayum
Oğul beni getürmezsen ağlarım
4. Diñle oğul benüm dād u feryādum
Göreydüm Ḥağğ vir yeri(?) murādum
Mağşūdīñ anası Zehrādır adum
Cānum oğul getürmezsen ağlarım

[25a]

⁴⁴⁰ Vezin aksamaktadır.

⁴⁴¹ Vezin aksamaktadır.

Maḳṣūd

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Eller size medḥin ideyüm⁴⁴²
 Bir anda bayramda toyda giyerler
 İki geylāndan bükülür gelür⁴⁴³
 Nice 'anḳā beẓirgānı sōkülür gelür
2. Bahārda açılır güli nevrūzuṅ
 Zerbābı ḳumaşı eli nevrūzuṅ
 Ḳahvesi Yemen'den ekilür gelür
 Gör cestāna gelür balı nevrūzuṅ
3. Pehlivānları var hepi yaḡlanur
 Günde üç kerre yüki baḡlanur
 Görenlerüṅ evleri gice gicedür⁴⁴⁴
 Seksen biṅ maḥalle yüz biṅ gicedür
4. Nice ḳoc yigitler anda eglenür
 Ḳomşu ana gider yolu nevrūzuṅ
 Şayamadım köşki sarāyı nicedür⁴⁴⁵
 Çarşusu bāzārı eyler nevrūzuṅ
5. Ben 'Āşīḳ Maḳṣūdım coşdum söyledüm
 'Aşḳuṅ kitābını açdım söyledüm
 Cānımdan başımdan geçdüm söyledüm
 Gerçek dürüst imiş fālı nevrūzuṅ

⁴⁴² Vezin aksamaktadır.

⁴⁴³ Vezin aksamaktadır.

⁴⁴⁴ Dörtlüğün ikinci ve üçüncü mısrasında vezin aksamaktadır.

⁴⁴⁵ Vezin aksamaktadır.

97

(?)

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Bu fânî dünyāya geldüm geleli

Bu 'aşkun āteşi beni yandırır

Üç ayağı bağılu bir ayağı boş

Cebrā'îl kurbânı kime endürdi

2. Hâkîkat yolını kim idi açdı

[...] ağ ile kâre' kim idi

O kanķi(?) bindür āhirete göçdi

Tâc ile hırkayı kime gönderdi

3. Erenler içinde adaydur belli

Çağırılım Hacı Bekdâşi Velî

Ġazâdan gelürken Hâzret-i 'Alî

Düldül'ün ardına kimi bindirdi

4. Hepsini dir çağırurum illâhi

Cânı dilden sever idüm billâhî

Hâlîlî yapdırdı Ka'be-i illâh

İşinüñ taşını kime bindürdi

98

Makşûd

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Derdüm hoş eyledi dermân Hudâdan

Dağı senden beter beni yandırdı

Hakķıñ emri ile indi hevâdan

Qoç koyunı İsmâ'île indirdi

2. Deve güder idi Mekke yolunda
Biñ bir kelām söyler idi dilinde
Veys-el Qarānī dirler Yemen ilinde
Tāc ile hırkayı aña gönderdi

3. Erenler içinde adı bilse
Çağıralum Hācı Bekdaş-ı Velīyi
Her kim ki kemlik itdi ‘Alīye⁴⁴⁶
Düldülünj ardına anı bindürdi

4. **Makşūdī** dir çağırurum Allāhı
Cānı dilden soraydum billāhı
Halīle yapdurdı Ka‘beyi Allāh
İşün taşın İsmā‘īle gönderdi

[25b]

99

Emīr ‘Aşık

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Ol nedür ki bir dem [...] bir dem yāyı
Günde biñ kez hayāllere talar hey
Ol nedür ki ayaz gider bād gibi
Ol nedür ki cevval ādemin talar hey

2. Ol nedür ki tağda taşda görünür
Ol nedür ki ‘arş-ı a‘lāda parlanur⁴⁴⁷
Ol nedür ki çār tarafı dolanur
Ol nedür ki bir yüzini yalar hey

⁴⁴⁶ İlk üç mısranın vezni aksamaktadır.

⁴⁴⁷ Vezin aksamaktadır.

3. Ol nedür ki mü'minlerden seçilmez
Ol nedür ki orağ ile biçilmez
Ol nedür ki yaz bahârda açılmaz
Güz gelince gönca bağlar dolar hey
4. Ol nedür ki altı hâkdur üsti âb
Kanki peygamberden almışdur hesâb
Ol nedür ki tırnağı çaķmak tüyi(?) kar⁴⁴⁸
Pervâz idüp 'arş-ı a'lâda yanar hey⁴⁴⁹
5. Bu **Emîr** 'Âşıkıñ şādlığı var yaşı var⁴⁵⁰
Ol nedür ki birbiriyle nesi var
Ol nedür ki cânı yokdur sesi var
Gice gündüz bir âvâze salar hey

100

Makşûd

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Ol gönüldür bir dem [...] bir dem
Günde biñ kez hayâllere talar hey
Cân kuşıdur iz gider bād gibi⁴⁵¹
Şam ilidür cevval âdemin talar hey
2. Ol bulutdur tağda taşda görünür
Yıldırımdur 'arş-ı a'lâda parlanur
Âb-gündur çar tarafı dolanur
Rûzgârdur yiryüzini yalar hey⁴⁵²

⁴⁴⁸ Vezin aksamaktadır.

⁴⁴⁹ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁰ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵¹ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵² Son üç mısra da vezin aksamaktadır.

3. ‘İbâdetdür mü’ minlerden seçilmez
O insândur orağı ile biçilmez⁴⁵³
Penbe güli yüz bahârda açılmaz
Güz gelende ğonce bâğlar dolar hey
4. Ol denizdür altı hâkdur üsti âb
Dâvûd peygamberden almışdur hesâb
Merve kuşu tırnağı çıkmak nûr(?) ırar
Pervâz idüp ‘arş-ı a‘lâda niyâz hey⁴⁵⁴
5. Bu **Maḫsûd**’uñ şâdlığı var yaşı var
O insândur birbiriyle nesi var
Loḫmân-ı Hekîm cânı yokdur sesi var
Gice gündüz bir âvâze salar hey

101

Maḫṣûdî

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gel berü söyle aşlı ider eyle
Su’âldür cevâbını vir baḡa⁴⁵⁵
Ol oḡu ġarîble feryâd eyle⁴⁵⁶
Oḡur durum şâ‘irligi ben saḡa

⁴⁵³ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁴ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁵ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁶ Vezin aksamaktadır.

2. Sebebi nazarını haber vir ibtidā⁴⁵⁷
Oğur anı dā'imā bāy u gedā
Kaç harfdür yāsini sen eyle edā
Cümle 'ālem şifā idinür aña
3. Nedür aşlı göklere çıkdı 'İsā
Mücevvver fir'avūnla ceng kılmadı Mūsā⁴⁵⁸
Hikmet nedür açdur ha öldü 'İsā
'Askeri fir'avūn ile kalurdı
4. Kudretinden dünyāyı var eyledi
Hāzret-i Ādem'e Havvā'yı yār eyledi⁴⁵⁹
Şeytān secde kıлмаğa 'ār eyledi
Olup mürddür iblīs gitdi bir baña
5. Cāna deger **Maḳṣūdī**'nün her nefesi
Tez gelüpdür Hāḳḳ'a her dā'im āvāzı
Alup destünge bir dahı sāzı⁴⁶⁰
Virme şā'irlik esmere söz aña

102

Maḳṣūd

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. 'Āşık sözindür istersen
Ne mekāndan haberün var
Her gelene yolsuz dirsen
Ne erkāndan haberün var

⁴⁵⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁸ Vezin aksamaktadır.

⁴⁵⁹ Vezin aksamaktadır.

⁴⁶⁰ İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

2. Bizden evvel erenlerden
Bir haber vir görenlerden
Ne duymışsın ölenlerden
Ne dir andan haberün var
3. Çağırurum seyyid sanar
Şabr iden murāda yeter
Adını koymışsın ‘atṭār
Ne dükkānda haberün var
4. **Makṣūdīm** dir sözün iyi
Fark itmedün elif bāyı
Okumaduñ elif zāyı
Ne Qur‘ān’dan haberün var

[26a]

103

Şadıkī

(Dīvānī)

(?)⁴⁶¹

1. Ey güzel uşanmaduñ mı yāre mehān(?) olmadan
Cevrine tağıt getirüp sen ser-gerdāna olmadan
2. Senün yārün meh-pāre hūblaruñ sultānıdur
Bir bñsesin almağ yegdñr dehre sultān olmadan
3. ‘Aşğ ile sevdā kōmışlar bir belānuñ adını
Heves itmek katı gücdñr nāra giryān olmadan
4. Ey **Şadıkī** cān fedā it kılma yārün terkini
Ġam yiyüp ölme şağın ‘adūya düşmān olmadan

⁴⁶¹ Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şiirin vezni tespit edilememiştir.

TEMMET

104

(?)

(Dīvānī)

(?)⁴⁶²

1. Ey cānānum işimi zār itdün hoş imdi hoş
Bendeni rahm eylemege ‘ār itdün hoş imdi hoş
2. Yaralanmış murğ gibi gezerim şahrâları
Şu cihānı başımda dār itdün hoş imdi
3. Leyl-i nehār pervāneji yanmadayım odına
Şun ‘ākıbet meskenimi nār itdün hoş imdi
4. Sen bilmezsün ne hāldeyim inşāf eyle nāzenīn
Zurūrī(?) öldürmeği kār itdün hoş imdi

TEMMET

[26b]

105

(?)

(Dīvānī)

(?)⁴⁶³

1. Dil-ber nev-civān dirler en gögsine nihān dirler
Bizler dervişān dirler biz Bağdād ırāğ olmaz

⁴⁶² Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şiirin vezni tespit edilememiştir.

⁴⁶³ Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şiirin vezni tespit edilememiştir.

Eyżān

2. Çağırurum bihī amān yurdı dağlar dumān
Yār benüm olduğı zamān niçün dağ üstü bağ olmaz
3. Çağırurum bihī zālimdārlım(?) benüm hünkārım
Ya nāçār olur benim hālīm bağan gözi sağ olmaz

Eyżān

4. Mā' ilim zülfün bendine beni kul itdi kendine
İnanma dil-ber andına dil-ber sözünde sağ olmaz

TEMMET

106

(?)

MÜFRED

1. Güzelden gönlüm gitmez güzelden
Dest yolunı(?) güzelimden çıkdı gitdi güz elinden
Senün gül bizim bülbüle isnād imiş ezelden

107

Sāiloğlı

(?)

1. Ey güzeller ser-firāzı elünden amān güzel
Hem rāhuḡdan ayrılalı hālüm yamān güzel
2. Ben felege çok yalvardum almasun davranmaz
Gel senünle dem sürelim bir hayli zamān güzel
3. 'Āşık olan 'aşkın olana(?) cevri cefā eylemez
Aşlā yok imiş kalbünḡde zerrece imān güzel
4. Ben bilürüm hercā'isün sende kerem yoğ imiş
Her dem çeker **Sāiloğlı** elünden amān güzel

[27a]

108

(?)

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Şuz kaldur niķābıñı
Güzelligüñ 'ayān olsun
Acsıñ mānā yansıñ⁴⁶⁴
Görenler şāzumān olsun
2. Baña 'itāb itme yārim
Sevdālara şalma serim
Ya da elletme beñlerüñ
Dost baña armağān olsun
3. Gözlerüñ tonmaz mı kıandan
Şona nice küçük benden
Ölünce va[z] gelmem senden
Huzūr maḥşer dīvān olsun
4. Hūrşīd-i māh-ı tābānum
Sensüñ benim seḥergāhım
Saña hoş mı gelür şāhum
Görem yaşı revān olsun

⁴⁶⁴ Birinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

TEMMET

109

Muṣṭafā

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Ne kazılar(?) keñdi derdüm yanmadan

Gözime kanlı yaş ne güzel olmuş

Ḳurbān olam dostuñ ḥüsn-i rüyuna

Dimesene incü diş güzel olmuş

2. Elvān elvān kına yakmış eline

Ḳurbān olam dostuñ tatlı diline

Altun kemer daķmış ince beline

Üstün olması kaşuna güzel olmuş

3. Aķ eline al kınalar koymuş⁴⁶⁵

Çalunmuş a' nāsına bakmış⁴⁶⁶

[...] altundan ciğal(?) şokmış

Altına aķ kemer ne güzel olmuş

4. **Muṣṭafā**'ya benüm derdini yazar

Küççükden sevdālī ğurbetde gezer

Dünyāyı zevķ dirler ziyāde nazar

Sīnesi muraşsa' taş ne güzel olmuş⁴⁶⁷

[27b]

⁴⁶⁵ Vezin aksamaktadır.

⁴⁶⁶ Vezin aksamaktadır.

⁴⁶⁷ Vezin aksamaktadır.

1. Ne hāl giriftār oldum⁴⁶⁸
 ‘Aşkına şarardum şoldum
 Çok aradum seni buldum
 Efendüm tiz gelesin baņa
 Hünkārım kul olayum saņa⁴⁶⁹

2. Deryālarda olur ere
 Sen uğratduñ beni derde
 Benüm paşam maḥşūn-zāde
 Efendüm tiz gelesin baņa
 Hünkārım kul olayum saņa⁴⁷⁰

3. Nāme yazup göndersene
 Çok ağlatduñ güldürsene
 Aḥvālimi bildürsene
 Efendüm tiz [gel]esin [baņa]
 Hünkārım kul olayum saņa⁴⁷¹

4. Çok yalvardum ricām geçmez
 Ağlamağdan dīdem seçmez
 Esmā kuluñ senden geçmez
 Efendüm tiz gelesin bana
 Hünkārım kul olayum saņa⁴⁷²

⁴⁶⁸ Vezin aksamaktadır.

⁴⁶⁹ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁷⁰ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁷¹ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁷² Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

11'li Hece Ölçüsü

1. Koca Tiflîz(?) benim vatanım olsun
Dostlarum ağlasın düşmânım gülsün
Anam bacım saña emânet olsun
Helâl eyle cânım ana ben gidiyorum
2. Oğul sen gidersen ben de ağlarum
Hancer olur dertli sînem dağlarum
İderim intizârı yoluñı bağlarum
Amân oğul ben de böyle giderüm
3. Ana bende saña kimi dimişüm
Şuyuñ içmiş ekmegiñi yimişüm
Cefânı hemelerden sevdün(?) imişüm
Helâ[l] eyle anam ben gidiyorum
4. Oğul sen gidersen ben yabana çıkmayım⁴⁷³
Yas dutan ellere kıtap yakmayım
Oğlum gelür deyü yoluña bakmayım⁴⁷⁴
Amân oğul ben de böyle gideyüm

[28a]

⁴⁷³ Vezin aksamaktadır.⁴⁷⁴ Vezin aksamaktadır.

1. Ey ‘Ömer bī-zār⁴⁷⁶ ‘Ömer Mecnūn ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer⁴⁷⁷

Şu cihānda kimseye kim bī-zarar ‘Āşık ‘Ömer

Naḥv u şarf mantık mā‘nī cümlesi oldı [beyān]

Āyet-i Fürs-ile hem tefsīr hem dürer ‘Āşık ‘Ömer⁴⁷⁸

2. Yā İlāhī bu vücūdım yandı kül oldı cesed

“Lem yezel lemmā yezel” sin tā kıyāmet tā ebed

Birligiñe şüphemiz yok “kulhüvallāhu aḥad”

Zıkr ider ins ü cini şems ü kamer ‘Āşık ‘Ömer

3. Zāhidi şoruñ fenāda tāt-ı devletde nedür

Mescide girüp ‘ibādet yok cemā‘atde nedür

Diñli dīvānı sancāk⁴⁷⁹ ‘ilm-i hikmetde nedür

Türkide ma‘nā yazar ‘Āşık ‘Ömer⁴⁸⁰

4. Gel haberdār olmayana idelüm⁴⁸¹ Allāh için

Ne idelüm Ḥaqq’a niyāzı ḥaḥ ḥabībullāh için

Bu ‘Ömer manşüb n’eyler ḥasyeten(?) Allāh için

Kāfir eyle [eyle]⁴⁸² ğazāyı her seḥer⁴⁸³ ‘Āşık ‘Ömer⁴⁸⁴

⁴⁷⁵ AÖD, s. 220-221.

⁴⁷⁶ Kelimenin son harfi ت (te) harfiyle yazılmıştır.

⁴⁷⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴⁷⁸ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁷⁹ sancāk: nüshasın AÖD.

⁴⁸⁰ Türkide ma‘nā yazar ‘Āşık ‘Ömer: Türkice çok dürlü ma‘nalar yazar ‘Āşık ‘Ömer AÖD./ AÖD’de dördüncü dürtlüktür./ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁸¹ Gel haberdār olmayana idelüm: Ey haberdār olmayan gel cümleten AÖD.

⁴⁸² Bu kelime fazladır.

⁴⁸³ seḥer: sefer AÖD.

⁴⁸⁴ İkinci ve son mısra da vezin aksamaktadır.

TEMMET

113

‘Āşık ‘Ömer⁴⁸⁵

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Biz nisbet ol peykân gerdân emdürür
Müsteḥak v[ar] iken nādāna⁴⁸⁶ gerdân emdürür⁴⁸⁷
Çok naşihat itdüm ammā pendimi(?) gūş itmedi
Söz qabûl itmez verirken gerdân emdürür⁴⁸⁸
2. Aña şād⁴⁸⁹ itmedi çün sözlerim āsân-ile
‘Aqlını cem‘ eyleyüp her gezmedi izân ile
Ben dem ki mûnis olsun konuş gülzâ[r] ile⁴⁹⁰
Bendini terk eylemiş ağıyâre⁴⁹¹ gerdân emdürür
3. Çün bilürsin ‘aqlımı fikrim devr ider peymānede
Aña beşzer bulunmaz meclis-i rindānede
Bir topara içecek meyḥānede⁴⁹²
Ol maḥalde herkese mestāne gerdân emdürür
4. Dir ki ‘Ömer bildiñiz mi ol perīnūñ adı ne
Ḥāre⁴⁹³

⁴⁸⁵ AÖD, s. 272.

⁴⁸⁶ nādāna: keyvāna AÖD.

⁴⁸⁷ İlk iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

⁴⁸⁹ şād: te’sir AÖD.

⁴⁹⁰ İlk ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁹¹ Bendini terk eylemiş ağıyâre: Söz kabûl etmez varır hayvāna AÖD.

⁴⁹² İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

⁴⁹³ Bu dörtlük yazmada yoktur.

1. Gice gündüz intizārım bir murād irmedüm
Çok güzeller sevdüm ammā hīç (bir) vefāsız bulmadum
Ağa(m) seni sevdüm ise ben günāhkār olmadum
Gel benüm beḡli beyāzım elvedā şimden girü
2. Yā İlāhī sen bilürsün dilerüm senden amān
Āḡir zamān dil-berinde hīç olur mı dīn īmān⁴⁹⁴
Bu güzellik taḡtına sende anuḡ bir zamān
Gel benüm zülfi siyāhım elvedā şimden girü
3. Bārekallāh ḡūb yaratmış misk ile ‘anber қоқар
Her kaçan āh ile gice ‘arş-ı a‘lāya çıkar
Gözlerimden yaş yirine ey efendüm kan akar
Gel benüm beḡli firūzum fāriḡim şimden girü
4. Kendi gökcek cevri meşeli incü gibi dişleri
Aқdur gerdānı gümüşden hilāl gibi kaşları
Kāfir Müslümān ider mestān baқışları⁴⁹⁵
Gel benim zülfi siyāhım elvedā şimden girü

⁴⁹⁴ Vezin aksamaktadır.

⁴⁹⁵ İkinci ve üçüncü mısrada vezin aksamaktadır.

TEMMET

115

Siyāhī

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Dest urup hançer çeküp kan eyleyen karşımdadır
Şoyın bu sīneme ‘üryān iden karşımdadır⁴⁹⁶
‘Aqlımı başımdan alup dīvāne iden medde vü meddedür(?)⁴⁹⁷
Derdimüñ Loḵmānıdur dermān iden karşımdadır
2. Bārekallāh bu leşkerde hūblaruñ serdārına
Şaṅa kemlik şanursam gelsün tatlı cānuma
Cennetüñ ḳapusın sulṭān iden karşımdadır
Meleklerle gidesin sulṭān iden karşımdadır⁴⁹⁸
3. Hem cānımuñ cānıdır hem kimiñ bağıdur
Her ḳaçan yüzine baḳsam ‘aqlım ve fikrim tağılur
Ruḥları şems ü ḳamer hem elini cennet bağıdur⁴⁹⁹
Ḡoncesin bülbüllere ḥandān iden karşımdadır
4. Der Siyāhī ölebilsen bir müştak yār-ile⁵⁰⁰
Ḡam(?) diñledür şişürdüm(?) nice biñ aḡyār-ile
Destine muraşsa‘(?) almış şaḳınup reftār-ile
Göz açılı nidesin [...] iden karşımdadır

⁴⁹⁶ Vezin aksamaktadır.

⁴⁹⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴⁹⁸ Bu dörtlükte vezin aksamaktadır.

⁴⁹⁹ İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁰⁰ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[29a]

116

Mecnūnī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Niçün girdün bu bâğa güli dermāḡa⁵⁰¹

Ben seni deġişmem yüz güle dil-ber

Siyāḡ zülfün dökülende bu çāġa

Dudaġ bala döndi yüz güle dil-ber

2. Baġışuḡ kıyāmet ḡātem(?) dād özüḡ

Cigerim kebābdur yandurma gözün

ḡışm gelür inḡirme yüzün

Öyle baġ yüzüm yüz güle dil-ber⁵⁰²

3. Kūl olayım Ḥaġġ’a dehān gül yüze

Būlbūl olam ġonce dehān gül yüze

Bilürdüm sevmezseḡ yāri gül yüze

Öyle baġ yüzüme yüz güle dil-ber

4. Kūl olayım siyāḡ zülfün nimete

Meşeli cennetden çıġmış nimete

Baġmaz **Mecnūnī**’nün gözi nimete

Belki raḡme gele yüz güle dil-ber

⁵⁰¹ Vezin aksamaktadır.

⁵⁰² Son iki mısırda vezin aksamaktadır.

117

(?)

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Dil-ber rahm eyle hālūme benüm
O meyl raķıbden yüzünñ öpdüm
Senün içün el tutup düşdüm pāyine⁵⁰³
Tenhālar ideyim yüzünñ öpdüm
2. Bağdād'a vardum yāre şarıldum⁵⁰⁴
Ṭabīb merhem itme yāre şarıldum
Bir tenhāca bulup yāre şarıldum
Gerdāndan başladum yüzünñ öpdüm
3. Bizim ilde hoş severler güzeli
Gitdi bahārımız geldi güz ili
Mevzūn da kaçdı dağa öpdün güzeli
Birden hesāb itdüm yüzünñ öpdüm

TEMMET

118

(?)

MÜFRED

1. Gül demedi elinde gül demedi
Bunca zamān ağlarım
Bir kere gül demedi
Ey amān amān yār amān

[29b]

⁵⁰³ İlk üç mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁰⁴ Vezin aksamaktadır.

119

Köroğlu

(Tecnis)

11’li Hece Ölçüsü

1. Naşihat cihānda bir yār severseñ

Düşmān ile dost ol ziyādesine

İstersen dünyāyı seyrān idesün

Haberim itme Bāriyesine⁵⁰⁵

2. Yār kabrimi qazar hemān biridür

Raķībimiz kan ammā biridür

Benüm ile yār yanağı bir semdür

Şaķın defin eyleme bādesine

3. Bī-vefāsız **Köroğlu** yāridür⁵⁰⁶

Biri zerbāb giymiş yerde biridür

Bilmezsün gül bülbulün yeridür⁵⁰⁷

Bir bāğa bağvān ol ziyādesine

120

Şadık

(Tecnis)

11’li Hece Ölçüsü

1. Müdām ‘adūlarla ülfet idersün

Raķıblere virme yüz dimedüm mi

Cemālün kıya nazar ide itsün

Nesīmī’nün derisin yüz dimedüm mi⁵⁰⁸

⁵⁰⁵ Vezin aksamaktadır.

⁵⁰⁶ Vezin aksamaktadır.

⁵⁰⁷ Vezin aksamaktadır.

⁵⁰⁸ Vezin aksamaktadır.

2. Murğ-ı dil şayd itme ayağını kes
Sākīyā cām şunma ama ğani kes
Siteminde ‘adūnuñ ayağını kes⁵⁰⁹
Saña señsin toksan yüz dimedüm mi

3. **Şadık** sev ‘āşıkun helāl istersün
Kīn kamet kim helāl istersün
İncü mercān ya ‘kūt lā‘l istersün⁵¹⁰
Nice ‘āşıka girüp yüz dimedüm mi

[30a]

121

‘Āşık ‘Ömer
(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Sevmek için bize bir dil-ber de olsa elverür
Dili bülbül lebleri sükker de olsa elverür
Ba‘zılar meyl eyler sīm-ten beyzālara⁵¹¹
Bir gedâyuz bizlere esmer de olsa elverür
2. Ta ezelden budur bizim fikrimiz hayālīmüz
‘Āşıka āşikārimız var ğayrı yokdur kārımız
Terzün deligüne(?) girmez dime elimüz⁵¹²
Bir melek-sīmā perī bi kerre olsa elverür

⁵⁰⁹ Vezin aksamaktadır.

⁵¹⁰ İkinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁵¹¹ Vezin aksamaktadır.

⁵¹² Vezin aksamaktadır.

3. Emr-i Hakk'la gice gündüz mihrî 'aşk bilürüz
Ehl-i 'irfân arasından hasb-i hâlim bilürüz
Dervîşiz dil-berlerüñ a'lâsın bilürüz⁵¹³
Çeşm-i âhûdur ruhları aḥmer de olsa elverür
4. Dem-be-dem yükselere uçup açma şaḥın boyla yer
Kanda varsam bulunur baḥa bir ḡonce-ter
Tâ ezelden ḡöñlümüz alçaḡdur bezm-i 'Āşık 'Ömer⁵¹⁴
Ḥaddi reyḥân kākûlî 'anber de olsa elverür

TEMMET

122

(?)

(Koşma)

10'lu Hece Ölçüsü

1. Ey şanem n'olduñ cāna ḡaşduñ var
Baḡrumı deldin ḡana ḡaşduñ var
Başım öñünde çeḡḡān elinde
Cānımdan ḡayrı yā ne ḡaşduñ var
2. Gör beni ḡuldum şararup şoldum
Vaşl umarken hicrāna ḡaşduñ var
O gelmeden başım ḡavḡaya şaldum
Pādişāhım seyrāna ḡaşduñ var
3. Bu vücūdı odlar yaḡduñ⁵¹⁵
Bende bildüm bir yana ḡaşdın var
Bu niyāzınun aḡladuḡundan
O gelür ki iḡsāna ḡaşduñ var

⁵¹³ Vezin aksamaktadır.

⁵¹⁴ Vezin aksamaktadır.

⁵¹⁵ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[30b]

123

‘Āşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. De[l] bu bağrum gör ki hūn itdüm senünçün sevdigüm
Vay bu ‘aşkım lāle-gün itdüm senünçün sevdigüm
Dün gice şol denlü ileriye eyledüm saçdıñ⁵¹⁶
Āhımı ‘arşa sūtün itdüm senünçün sevdigüm
2. Kızgın(?) nāz neye cānānıma da der işbu eyn
Çāk çāk olmağdur tīg ğamuñla tīre hū
Nice diller ağlayup şol derd-i hicrānuñla ben
Kendümi ğāyet zebūn itdüm senünçün sevdigüm
3. Duydılar zārımı kılduğça ben āhla figān
‘Āşkım ‘aşkıñla oldum şimdi halef-i destān⁵¹⁷
Fıkr vaşluña ‘aceb oldum za‘īf ü nā-tüvān
Kaddimi kübān itdüm senünçün sevdigüm
4. Virmesün ‘Ömer Hāk derdümi bir ādeme⁵¹⁸
Bir zamān kuçar ideyim işbu ayası māteme
Ölürüm āhır yoluñda dikem bu ‘āleme
Sözi cum‘a gün idem senünçün [sevdigüm]

⁵¹⁶ Vezin aksamaktadır.

⁵¹⁷ Vezin aksamaktadır.

⁵¹⁸ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

124

‘Āşık ‘Ömer⁵¹⁹

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Derde buldum ben devā Loḳmān’a minnet ḳalmadı
Çünkü minnet⁵²⁰ Ḥaḳḳ’adur insāna minnet ḳalmadı
Bulmuşum ‘aşḳ ḳanadını⁵²¹ gevher-i fūrū[şum] şimdi ben
[Şeb]⁵²² şeb-çerāğım var benim mercāna minnet ḳalmadı
2. Dalmışuz deryā-yı ‘aşḳa⁵²³ dürr-i yektā bulmuşuz
Vādī-i ḥayretde ḳalduḳ bilmeziz kim n’olmuşuz
Künc-i miḥnetde yine ‘aşḳ zencīrine bendeyüz⁵²⁴
Şimdi ğam maḥbūsudur zindāna minnet ḳalmadı
3. Kimini bay eylemiş kimini gedā eylemiş⁵²⁵
Kimini ḥünkār idüp başına⁵²⁶ tāk eylemiş
Ḥaḳ te‘ālā her ḳulunı kendü(ye) muhtāk eylemiş
Ol Ḥudā’dan ğayrı sulṭāna minnet ḳalmadı⁵²⁷

⁵¹⁹ AÖD, s. 852.

⁵²⁰ minnet: murādım AÖD.

⁵²¹ ḳanadını: nakdini AÖD. / Vezin aksamaktadır.

⁵²² Kelime fazladır.

⁵²³ deryā-yı ‘aşḳa: ummān-ı aşḳa AÖD.

⁵²⁴ bendeyüz: bend olmuşuz AÖD.

⁵²⁵ Kimini bay eylemiş kimini gedā eylemiş: Kimini bay kimi gedā kimini Hak aç eylemiş AÖD.

⁵²⁶ idüp başına: idüben başlara AÖD.

⁵²⁷ Vezin aksamaktadır.

4. Dir ki ‘Ömer cānla⁵²⁸ baş қошmaya ‘ār eylerüm
Söyledigüm sözi ben yā n’içün inkār eylerüm
Bülbül-i şūrīdeyim⁵²⁹ ben seher zār eylerüm⁵³⁰
Çıkdı āhım göklere efgān minnet қалmadı⁵³¹

TEMMET

[31a]

125

(?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Benim dīdelerim yollarda қaldı
Güzeller mestānım ne zamān gelür
Kibrügi ki oқıyla sīnemi deldi⁵³²
Ebrü kemān keşim ne zamān gelür
2. Giceler geçürdüm fikr-i yār ile
Geçdi benüm ‘ömrüm āh u zār ile
Қaldı dīdelerim intizār ile
Ġamzesi fettānım ne zamān gelür
3. Sīnemi hāk idüp ‘üryān eyledüm
‘Āşq ile cigerim biryān eylerim
Gülşeni koynuna(?) fiğān eyler
Ġonce handānım ne zamān gelür

⁵²⁸ cānla: cāhile AÖD.

⁵²⁹ Bülbül-i şūrīdeyim: Bülbül-i şeydā isem AÖD.

⁵³⁰ Birinci ve üçüncü mısradaki vezin aksamaktadır.

⁵³¹ Vezin aksamaktadır.

⁵³² Vezin aksamaktadır.

4. Baḡa dir bī-ḡāre nice olur ḡālüm⁵³³

Gitdi bu ellerden ḡaşı kemānım

Şol gözleri āhū lebleri balım

Ol ḡonce behanım(?) ne zamān gelür

5. Bī-yāresin aḡa buldum piyāde başıḡa küçük ammā

‘Aşḡıḡ ziyāde emsem lebin ḡuçsam belin duymadan uyansa da dise yeter ḡuçdı

126

(?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Bir dil-ber iltifāt itse dostuna

Doldurur ḡadeḡi şunar içindi

Aşılısam yārimünḡ zülfi telinden

Dostlarıḡa beni ḡāre ḡeçindi

2. Ben yārim ile bir meclisde otursam⁵³⁴

Hem dilim ile ḡışşa kelām getürsem⁵³⁵

Güzel bize teslīm itdi kendüni

Didi aḡam işde göḡsüm içindi

3. Göremez misinḡ kātibünḡ ḡanadını

İnanmıyam her cāhilünḡ andını

Mest oluben kendü kendüm yetüresem⁵³⁶

Dise aḡam işte bilem ḡocandı

⁵³³ Vezin aksamaktadır.

⁵³⁴ Vezin aksamaktadır.

⁵³⁵ Vezin aksamaktadır.

⁵³⁶ Birinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

4. ‘Āciz kaldum ben yanımlı ögmeden
Top top siyāh zūlfı dökmeden⁵³⁷
Altun kadeh ile kırmızı bāde
Toldurdum ben ağa yolum içindi

[31b]

127

(?)

1. Var mıdur bencileyin mübtelāsı dil-ber[in]
Bir tahtı şādıkāne āşināsı dil-berin
Her sözi derde devā döker yā hey cāvidān
‘Āşıkā bahş ider buse şafā-yı dil-berin
2. Gözleri kārım vişāli dile ya rüz ū şeb
Hep hebā itdüm yolunda güli varım cümle hep
Bu ne müşkil āteşi ‘aşk muhabbetde receb
Ben kadar sevmez anası hem atası dil-berin
3. Vech var kan ağlasam Ya ‘kūb gibi şām güher(?)
‘Āşıkı kim gamdur yolunda isem terk-i ser
Dönmezem sevdāyı ‘aşkun beni dāra çekseler
Var ise gelsün şalā dir ‘āşıkıñ dil-berin⁵³⁸
4. [...] ey zāhide vuşlat deminde mecnūn
Sīne-be-sīne ile şarılup ol nāzenīn
Kırmaz idüm uymadun aşlā tehdīd birbirin
Bir gice tā şubha dek olsa zamānı dilberin

⁵³⁷ Vezin aksamaktadır.

⁵³⁸ Vezin aksamaktadır.

1. Bugün bir güzel gördüm⁵³⁹

‘Aṭā olmuş ‘aṭāallāh

Şanasın cennete girmiş

‘Ulemān olmuş ‘aṭāallāh⁵⁴⁰

2. Şükr ider gitdiği yollar

Yanağda açılsın güller

Medḥ ḥayyız ider cümle diller⁵⁴¹

Medḥe lāyık ‘aṭāallāh

3. Beyāzlığı beñzer kıare

‘Āşıkılar ile düşdi zāre⁵⁴²

Ben kıuluña kerem eyle

Kerem laf-ı ‘aṭāallāh

4. Feminden açılan dürrler

Yanağdan gülen nūrlar⁵⁴³

Bu benüm çekdiğim zārlar

Senün ‘aşkıun ‘aṭāallāh

[32a]

⁵³⁹ Vezin aksamaktadır.

⁵⁴⁰ Vezin aksamaktadır.

⁵⁴¹ Vezin aksamaktadır.

⁵⁴² Vezin aksamaktadır.

⁵⁴³ Vezin aksamaktadır.

‘Āşık ‘Ömer⁵⁴⁴

(Gazel)

Mef‘ülü/ Mefā‘ilü/ Mefā‘ilü/ Fe‘ülün

- -./.- -./.- -./.- -

1. Kūçsam belini bir gice cānān benüm olsa
Bir gice degül her gice mih[m]ān benüm olsa
2. Gül gibi şoyup koynuma alsam bile yatsam
Şarsam kolumı boynuna ‘üryān benüm olsa
3. Alsam leblerüñ⁵⁴⁵ ağzıma sekker gibi emsem
‘Ālemde hemān yār-ile devrān benüm olsa
4. Çıksın iki gözlerüm eger uyku uyursam
Bir laḥza degil ol perī her an benüm olsa⁵⁴⁶
5. Cānlar vireyim ol dil-berüñ⁵⁴⁷ yoluna billāh
Taḥkīk ‘Ömer ol dil-ber-i ra‘nā⁵⁴⁸ benüm olsa⁵⁴⁹

⁵⁴⁴ AÖD, s. 787-788.

⁵⁴⁵ leblerüñ: dudağın AÖD. / Vezin aksamaktadır.

⁵⁴⁶ AÖD’de bu beyit son beyittir.

⁵⁴⁷ dil-berüñ: güzelin AÖD. / Vezin aksamaktadır.

⁵⁴⁸ dil-ber-i ra‘nā: dilber-i fettān AÖD.

⁵⁴⁹ AÖD’de dördüncü beyittir.

TEMMET

130

‘Āşık ‘Ömer⁵⁵⁰

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. El beni diller deyü egnüme ‘abā-pūş eyledüm
Çarh-ı gerdündan müzeyyen cāmını nūş eyledüm
Bulmadum bir medhim eyler çok şadā gūş eyledüm
Zemm ider ‘āleme beni yā Rāb bu hālķ n’eyledüm
2. Cevr-i dil-ber bir yaņa hālķın sitemi bir yaņa⁵⁵¹
Yalnız dūşmān degül dostlarım dūşmān baņa
Hālūme raħm eyleyüp kimse dimez n’oldı saņa
Zemm ider ‘āleme beni yā Rāb bu hālķ n’eyledüm
3. Ağlamakdan hūn-ı çeşmüm derd-ile⁵⁵² döndi sele
Öldüğümē ğam yemezdüm⁵⁵³ itdüğüm olsa hile
Şöyle bir nām⁵⁵⁴ olmuş ismim gezer⁵⁵⁵ dilden dile
Zemm ider ‘āleme beni yā Rāb bu hālķ n’eyledüm
4. Ağlayım ben gice gündüz hīç bilmem hāndan mıdur
Yoksa başımuñ yarusı ol muķadderden midür
Şöyle cihānda ‘acā’īb tālī‘ baħtımdan mıdur
Zemm ider ‘āleme beni yā Rāb bu hālķ n’eyledüm⁵⁵⁶

⁵⁵⁰ AÖD, s. 633. / Şiirin dōrtlüklerinde bulunan son mısralarda vezin aksamaktadır.

⁵⁵¹ Cevr-i dil-ber bir yaņa hālķın sitemi bir yaņa: Cevr-i dilber bir yanadan ta‘n-ı ālem bir yana AÖD.

⁵⁵² hūn-ı çeşmüm derd-ile: rüz u şeb çeşmim yaşı AÖD.

⁵⁵³ Öldüğümē ğam yemezdüm: Ben bu derdden ağlamazdım AÖD.

⁵⁵⁴ nām: şāy AÖD.

⁵⁵⁵ gezer: söylenir AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁵⁶ AÖD’de bu dōrtlük yoktur. / Birinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

5. Yā İlāhī sen bilürsin bu ‘Ömer’in hālını
Raḥmetünle yarlıgagıl bu günāhkār kuluṇı
Kaçmaz ‘ālem⁵⁵⁷ hürmetçün kes bu ḥalkuṇ dilini⁵⁵⁸
Zemm ider ‘āleme beni yā Rāb bu ḥalk n’eyledüm

TEMMET

[32b]

131

‘Āşık ‘Ömer⁵⁵⁹

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Sen de bir gün ben gibi ‘āşık olasın sevdigüm
Hep baṇa itdüklerün bir bir bilesin sevdigüm
Gülsitānı çünkü hep⁵⁶⁰ bād-ı ḥazāna uğradup
Bir açılmış gül gibi āḥir şolasın sevdigüm
2. Yār uyup aḡyāra uyma bendeṇi terk itme gel
Ey Mışr’ı cellād-ı ḥançer kaşların sen cānuma gel⁵⁶¹
Cānuma kār itdi hecrün⁵⁶² yā baṇa cevır itme gel⁵⁶³
Ben gibi biryān minnetler kılasun sevdigüm⁵⁶⁴
3. Bendeṇi raḥm eylesen ḥiç kimse māni‘ mi saṇa⁵⁶⁵

⁵⁵⁷ Kaçmaz ‘ālem: Ol habībın AÖD.

⁵⁵⁸ Birinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁵⁹ AÖD, s. 641.

⁵⁶⁰ çünkü hep: hüsnünü AÖD.

⁵⁶¹ Ey Mışr’ı cellād-ı ḥançer kaşların sen cānuma gel: Āşıkın varken rakībın ahdini gütme diyü AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁶² hecrün: lutf AÖD.

⁵⁶³ gel: diyü AÖD.

⁵⁶⁴ Ben gibi biryān minnetler kılasun sevdigüm: Sevdigün meh-pāreye minnet kılasın sevdigün AÖD.

⁵⁶⁵ Bendeṇi raḥm eylesen ḥiç kimse māni‘ mi saṇa: Kimse ḥiç māni‘ değildir var safā eyle bana AÖD.

Yā saña kimler dir kim yā cefā eyle aña⁵⁶⁶

Yā cefādan fāriğ ol gel yā vefā eyle baña

Yā saña ben mi didüm göñlüm alasın sevdigüm⁵⁶⁷

4. Sevdigüm gözden bırakmış ben ğarīb-i kemteri⁵⁶⁸

‘Āşık-ı şādık virürdi yolunla⁵⁶⁹ cān u seri

Çanda didi ‘Āşık ‘Ömer vaqt ola kim birbiri

Arayup da bulmayup ‘āciz kalasın sevdigüm

TEMMET

132

‘Āşık ‘Ömer

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Elvedā ey rüy-ı ‘ālem ya gelem ya gelmeyem

Ey benüm kaçı hilālīm ya gelem ya gelmeyem

Gel benüm nāzlı efendüm bir dem yüziñ göreyim⁵⁷⁰

Giderüm ben şivekārım ya gelem ya gelmeyem

2. Allāh’a emānet itdüm seni ey şāh-ı cihān

Yār olup da ol raķībe kılmayasın ‘ahd-i amān

Dilerim ki senden kuzum ħayr du‘ālar hemān⁵⁷¹

Lebleri āb-ı zülālīm ya gelem ya gelmeyem

⁵⁶⁶ Yā saña kimler dir kim yā cefā eyle aña: Kimler öğretti sana kim sen cefā eyle bana AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁶⁷ AÖD’de dördüncü dörtlüktür.

⁵⁶⁸ Sevdigüm gözden bırakmış ben ğarīb-i kemteri: Diyesin hayfā yazıklar bulmadım ol serveri AÖD.

⁵⁶⁹ yolunla: uğruma AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁷⁰ Vezin aksamaktadır.

⁵⁷¹ İkinci ve üçüncü mısrada vezin aksamaktadır.

3. Olmaya h atırdan i r ac ‘abd-i kemter bu ged 
 a  olup  avu durursa ol y ari H ud ⁵⁷²
B yle yazmı  alnıma  urbeti b r  H ud 
Andadır belki zev lim ya gelem ya gelmeyem
4. Dir ki ‘ mer a larum ben d ’im  c r b gibi
 abr itmeli her bel ya derd-ile Eyy b gibi⁵⁷³
D desinde c d -ve  H zret-i Ya ‘k b gibi
H    ala Y suf cem lim ya gelem ya gelmeyem

TEMMET

[33a]

133

Gevher ⁵⁷⁴

(Ko ma)

11’li Hece  l  s 

1. Olursa cih nda yigid  ⁵⁷⁵ y ari
Ben m y rim gibi serv-i n z olsun
G zellik Mı r’ınu ⁵⁷⁶ ‘ dil h nk rı
H sn-i Y suf gibi ser-fir z olsun
2. G h a layup g h⁵⁷⁷ sitem eyley p
A an  e m m ya  seyl seyl⁵⁷⁸ eyley p⁵⁷⁹
S ne s neme merhem eyley p
‘A  u  der numa   re-s z olsun

⁵⁷² Vezin aksamaktadır.

⁵⁷³ Vezin aksamaktadır.

⁵⁷⁴ GD, s. 290.

⁵⁷⁵ yigid  :   ıkın GD.

⁵⁷⁶ Mı r’ınu : m lk n n GD.

⁵⁷⁷ G h a layup g h: A ladır a g h  GD.

⁵⁷⁸ A an  e m m ya  seyl seyl: Yine ya ım siler kerem GD.

⁵⁷⁹ İkinci ve    nc  mısra a vezin aksamaktadır.

3. Hercā'idür sevdigünden ayrılanlar
Sevdigün kayup ğayrısın bulanlar
Evvel ikrār idüp sonra dolanlar
İki cihānda perī nār olsun⁵⁸⁰

4. **Gevherī'**nün yāri⁵⁸¹ hūblaruñ haşı
İki mim ha daldur anuñ⁵⁸² hecesi
Bu derd-mendüñ⁵⁸³ senden ricāsı
İltifātı her dem cevri az olsun

134

Gevherī

(Koşma)

8'li Hece Ölçüsü

1. Bir gün bir güzel gördüm
Bī(?) āb-ı zülāl ancak
'Arz-ı hāl şunmaya geldüm
Yār āşinālık muḥāl ancak⁵⁸⁴
2. Yār melek-sīmāya beñzer
Yeñi toğmış aya beñzer
Baķışı Leylā'ya beñzer
Semerir(?) kaşlar hilāl ancak
3. 'Āşıkın ağıladan gülmez
Aķan⁵⁸⁵ çeşmi yaşın silmez
Ayda bir selāmıñ gelmez
Yārdan selām muḥāl ancak

⁵⁸⁰ GD'de bu dörtlük yoktur./ İlk ve son mısradaki vezin aksamaktadır.

⁵⁸¹ **Gevherī'**nün yāri: Benim sevdiceğim GD.

⁵⁸² Anuñ: ismi GD.

⁵⁸³ Bu derd-mendüñ: Bu **Gevherī'**nin GD.

⁵⁸⁴ Vezin aksamaktadır.

⁵⁸⁵ Kelimenin yazılışında ' (elif) harfi kendinden sonra gelen harfle birleşik yazılmıştır.

4. ‘Āşıklar ölmeden kaçır
Serin virüp yerin açmaz
Kişi sevdigünden geçmez
Muhabbet başka hâl ancak

[33b]

135

Gevheri⁵⁸⁶

(Koşma)

8’li Hece Ölçüsü

1. Didüm dil-ber şarılalım
Didi öldürürüm⁵⁸⁷ gelme
Didüm öldür behey zâlim
Didi var cân çeken olma
2. Didüm ne hoş senâlık⁵⁸⁸
Didi nedür âşinâlık
Didüm ne bu ‘eşkıyâlık
Didi yûri çok ağlatma⁵⁸⁹
3. Ben didüm güllerin dersem
Didi görsem elin kırsam
Didüm ben koyunuğa girsem
Didi girmeye irtesem

⁵⁸⁶ GD, s. 470- 471.

⁵⁸⁷ öldürürüm: öldürürsün GD.

⁵⁸⁸ senâlık: vefâsızlık GD./ Vezin aksamaktadır.

⁵⁸⁹ ağlatma: açılma GD.

4. ‘Amīdim kapuṇa gelürsem
Didüm ben ‘āşıkuṇ oldum
Didi şa ‘āşıḳ olmadum
Didi sağlıgını olma⁵⁹⁰

136

‘Āşıḳ Gevherī

(Koşma)

8’li Hece Ölçüsü

1. Dil-ber senüṇ cemalünden
Gül açılmış yanağundan
Ab u gūş dudağından
Amān ‘āşıḳ nice kanūn
2. Hūblar içre seni buldum
Pervāne-veş nāra yandum
Sā’ ilim kapuṇa geldüm
Bize bir ihsānuṇ olsun
3. Gel efendüm kerem eyle
Dil-i maḥzūnı şād eyle
Al beni kapuṇda ḳul eyle
Ḳul olduḡum ‘ālem bilsün
4. Şad hezārān güzel gördüm
‘Aşḳ elinden sīnem dökdüṇ
Bencileyin yār-ı şādıḳ
Var ise meydāna gelsün

⁵⁹⁰ GD’de bu dörtlük yoktur./ Birinci mısra da vezin aksamaktadır.

5. **Gevherī**ym yārim gelse
Benüm derdüm nedür bilse
Benden ğayrısı severse
Benümle imtiḥān olsun

[34a]

137

Ṭanbūrī

(Türkü)

11'li Hece Ölçüsü

1. Yanağında güli şad-be[r]k açılır
Didüm yaşı şebnem gibi saçılır
Gizli 'aşkuñ yüz çıkdı ne ḥāldür⁵⁹¹
Ḥüsnuñ gören elbet saña kapılır
Āh ne göz keseñ efendüm var mı benüm gibi yanar yakulur
2. Ṭaḫınacak güli çokdur araruz
Ele girse baş üstüne ṭaḫaruz
'Aşkuñ tende göñlüm sende ne ḥāldür
Ol gül şolmaz gözyaşı-ile şolaruz⁵⁹²
Āh ne göz keseñ efendüm var mı benüm gibi yanar yakulur
3. Lāyık mıdır ben ḫuluḡa ki aġlatmañ⁵⁹³
'Aşk odu-ile baġrımızı daġlatmañ
Ḳaldır niḳābıñı def' it ḫicābıñ
Göñül ister efendisin seyr itmeñ
Āh ne göz keseñ efendüm var mı benüm gibi yanar yakulur

⁵⁹¹ Vezin aksamaktadır.

⁵⁹² Vezin aksamaktadır.

⁵⁹³ Vezin aksamaktadır.

4. Nūr-ı ‘aynım nice senden geçilür
Sīm gerdāna siyāh perçem saçılur
Ṭanburī’nün derdi çokdur söyletme
Yok cihānda sencileyin sečilür
Āh ne göz kesen efendüm var mı benim gibi yanar yaqulur

TEMMET

138

(?)

(Koşma)

8’li Hece Ölçüsü

1. Çıkalım şayd-ı şikāra
Çataruz belki o yāre
Geçmez gönül dil-berlerden
Ṭağıldı zülf-i nigār⁵⁹⁴
2. Hüsünü gördüm begendüm
Sevmeye gayet nedendüm
Sevilmez mi böyle sīma
Şanasın(?) melek mānendi
3. Taraf bu şöretlū olur
Kim görürse ‘āşık olur
Şeftālisi biraz hāmdur
[...] dirsen hāşıl olur
4. Niceler olmuş dīvāne
Hüsüne olmaz bahāne
Çok ‘āşıkun ‘aqlın alır
O güzel cefā meydāna

⁵⁹⁴ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[34b]

139

(?)

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Gözlerümden yaş yerine қа[n] aқarken bir zamān
Nazlanup yārim gibi şimdi olmaz evde(?) revān amān
Virdiler Yemen şekerinden nāzlı yārimden haber amān
Ne nişāne amān cānum ne zamān қаnқи zamān⁵⁹⁵
2. Sūz-ı ‘aşkı dem-be-dem kılmaktadır bağrum kebāb⁵⁹⁶
Hātırā gelmez mi ey şūh ‘aceb rūz-ı hesāb
Gerçi virdiler dile peyāmdur sākī cevāb
Ne cevāb bā-şavāb muhāttab müsteṭāb⁵⁹⁷
3. Tatlu güftāre gelüp per-қанadı ile biṭ nāz-ile
Hem dönülür zālīm gibi bī-çāreye rahm ider
Bir yanından ğamzesi durmaz ider cāna esīr
Ne esīr pūr-şafā hem vuşlata tutar haber⁵⁹⁸
4. Ğamzeni emr-i teşrīfiñle cānum var ider⁵⁹⁹
Şunda bir cān ğarezim var iken aṇı virdüm
Didiler şabr eyle elbet ol çokdur okurum
Ne kerem amāne cānlara deger mecd-i kerem

⁵⁹⁵ Son üç mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁹⁶ Vezin aksamaktadır.

⁵⁹⁷ Son iki mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁹⁸ İkinci ve son mısra da vezin aksamaktadır.

⁵⁹⁹ Vezin aksamaktadır.

1. ‘Aqlım aldı raķş iderken bir gül-i zībā benüm
Vech-i hūsnūñ seyr iderken artdı efgānum benüm
Merḥamet kıl gel efendüm ‘āşık-ı efkende(?) ki
Hāli perīşānum raḥm eyle sulṭānum benüm⁶⁰⁰
2. Raķş ider dehr mişāli çokça meydāne zer
Ṭub ṭub olup ‘āşıklarūñ virür yoluña ser-i cān⁶⁰¹
Māh cemālin seyr idenler māl degil cāndan geđer
Çekerim hūn eyledūñ gūş ile sulṭānum benüm
3. Şu cihānda görmedüm ben sen gibi gül-i ter
Geçdi gülzār gele buldum seni ey serv-i seher
Ey tīg-i müjgānuñla itdūñ sīnemi tāze⁶⁰²
Açduğın yaraya merhem eyle sulṭānum benüm
4. Bīñ cān-ile ‘āşık oldum merḥamet eyle baña
Vazgeçmez bu gül senden olsa dünyā bir yaña⁶⁰³
Her ne emr idersen eyle bir niyāzım var saña
Doğtor ‘aşkına kayd eyle sulṭānum benüm yār⁶⁰⁴

⁶⁰⁰ Vezin aksamaktadır.

⁶⁰¹ İlk iki mısradaki vezin aksamaktadır.

⁶⁰² Vezin aksamaktadır.

⁶⁰³ İlk iki mısradaki vezin aksamaktadır.

⁶⁰⁴ Vezin aksamaktadır.

[35a]

141

‘Āşık ‘Ömer

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Şalını şalını dil-berün biri
Gelsün bu der[d]ime dermān eylesün
Evvel bahār yaz eyler bu gelen⁶⁰⁵
Çıksun şahrālara seyrān eylesün
2. Āsmāna çıkdı āh ile zārım⁶⁰⁶
Gice gündüz ağlamakdur efkārım
Severüm dil-beri yokdur inkārım
İster ise katlime fermān eylesün⁶⁰⁷
3. Kurtulaydum ilk haşmana(?) senden⁶⁰⁸
Ayırdılar yāri pürhāne senden
Rüyundan lebinden gerdāna senden
Şulı şeftāliler ihsān eylesün
4. ‘Ömer dir ki şol diyārdan gelenler
Gelüben derdüme dermān kılanlar
Hācılar bayramı şansun güzeller
İsterse ben kulun qurbān eylesün

⁶⁰⁵ Vezin aksamaktadır.

⁶⁰⁶ Vezin aksamaktadır.

⁶⁰⁷ Vezin aksamaktadır.

⁶⁰⁸ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

142

Yektâyî

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Bir melek-simānuḡ Mecnūn'ı oldum

Bu kıoca gözleri Leylālanmıř⁶⁰⁹

Yanaqları güldür dişleri dürrden

Emdükçe lebleri hamr alalanmış

2. Beni Ferhād itdi Şîrîn dilleri

‘Āşık mest ider şîve nāzları⁶¹⁰

Görenler ok adar āhū gözleri

Çekilmış kaşları taralalanmış

3. Neylerüm dünyāda erzāk u mālî

Gitmez bu gözümden dil-ber hayālî

Şakıyup ötdükçe bûlbûl mişālî

Gönli dosta bāğında şeydālanmıř

4. **Yektâyîm** ‘aşk içinde çağlarum⁶¹¹

‘Aşk odına dertli sînem dağlarum

Tâ giceler şubh olunca ağlarum

İki çeşmüm yaşı deryālanmıř⁶¹²

⁶⁰⁹ Vezin aksamaktadır.

⁶¹⁰ Vezin aksamaktadır.

⁶¹¹ Vezin aksamaktadır.

⁶¹² Vezin aksamaktadır.

[35b]

143

‘Āşık Şîrâzî

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Şikāyet eylerüm bî-vefā dil-ber
Bî-gāne olmakdan murāduñ nedür
Şām u seher hasret-ile ağılarum
Şān olup gönlünden murāduñ nedür
2. Seyrimde nūş itdüm destün-den sākî
Bu dünyā fānîdür şanma ki bākî
Rūyına bakduğça müjgānuñ okı
Bu sīnem delmekden murāduñ nedür
3. Yā İlāhî dönmem senden ölünce
‘Aklı fikr gider hüsnüñ görünce
Sīne dağlı dīvānıña durunca
Efkāra talmağdan murāduñ nedür
4. Cān ile serimi koydum yoluña
‘Andelībim mā’il oldum gülünce
Bu ‘Āşık Şîrâzî gedā kuluña
Cefālar kılmakdan murāduñ nedür

TEMMET

144

‘Āşık (?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü⁶¹³

1. Bir kâmeti ‘ar ‘ar perî-peykerün
Nâz-ile bakçeyi geldi ve ki yollar perîşân⁶¹⁴
Müzeyyen eyledi bakçeyi bāğı
Açılmış çiçekler güller perîşân
2. Biḥamdillāh bugün şebîn oldı bāğlar⁶¹⁵
Oturmuş seyr ider ağalar begler
Dürli edā-ile aḥbāblar egler
Şeydā bülbül tegi diller perîşân
3. Bugün seyr eyledüm kaşı hilāli
Giymiş egnine libāsı ālı⁶¹⁶
Fülfül(?) başda perçem belālı
Dökülmüş ruḥlara teller perîşân
4. Yār nicedir bakışına imrendüm
Gönlüğ gibi şikeste imrendüm⁶¹⁷
Nâzlı nâzlı çıkışına imrendüm
Taķmış bir ma‘nā diller perîşân⁶¹⁸

⁶¹³ Şiirde vezin muhtelifdir.

⁶¹⁴ Vezin aksamaktadır.

⁶¹⁵ Vezin aksamaktadır.

⁶¹⁶ Vezin aksamaktadır.

⁶¹⁷ Vezin aksamaktadır.

⁶¹⁸ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

[36a]

145

(?)

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. Ben nâzlı dil-berün odına yandum

Ol şîrîn hûbānum güle açılmış

Ben bir şūḥ cānān idüm hevāda⁶¹⁹

Yeşil başlu şuna göle çalınmış

2. Nâzlı yâr elinden idem şikāyet

Yağa bir tîḡ ḥākimlere kıl meded

İki gözün ḳara kipriḡin cellād

Egri pörçüklerün göle çalınmış

3. İsmiñ yād itseler didüm yaş olur

Söyleme nādāna sırrın fāş olur

[...] ol ki sende yamān ḳaş olur

Ġoncenün daḡları ala çalınmış

4. Senün baḳışlarıñ ‘aḳlım alandur

Ġamzeleri cellād cāna ḳıyandur

Benim sevdiceḡüm ölde gelendür

Giyinmiş libāsı yola çalınmış

⁶¹⁹ Vezin aksamaktadır.

TEMMET

146

Gevheri⁶²⁰

(Koşma)

11'li Hece Ölçüsü

1. 'Arz-ı hāl eylesem itdügün cevri
Muḥabbet sedd olur yüze gelince
'Āşık öldürmede 'akrānuḡ yokdur
Hemān şīve ile nāze gelince
2. Kimlerden öğren[di]ḡ cefā kılnmağı
Ḥaṇçer alup dertli sīnem delmegi
Tenezzül itmezsün bize gelmegi
Ya koculur musuḡ size varınca⁶²¹
3. Kaşlaruḡ yay olmuş kipriḡiḡ okdu[r]
Korḡum sevdigüm 'āşikuḡ çoḡdur⁶²²
Gök kubbenüḡ altında akrānuḡ yokdur⁶²³
Hemān bir kaş ile göze gelince
4. Kaşuḡ çatup gözlerüḡi süzersün
Her baḡduḡça cigercigim⁶²⁴ ezersin
Eller ile bāde içüp gezersin
İstignā şatarsın bize gelince

⁶²⁰ GD, s. 40-41.

⁶²¹ varınca: gelince GD.

⁶²² Vezin aksamaktadır.

⁶²³ Vezin aksamaktadır.

⁶²⁴ cigercigim: yüreciḡim GD.

5. Bu **Gevheri** kuluñ bekler yoluñ
Raķıbler dirmiş ğonce gülüñi⁶²⁵
Nādānlar ķoçarmış ince belüñi
Ya ķoculmam dirdiñ söze gelince

TEMMET

[36b]

147

Gevheri⁶²⁶

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Seherde açılan⁶²⁷ ğonce gül gibi
Hātıruñ şād olsun gül efendüm gül
Göñlümüz perişān kākülün gibi
Ġamdan āzād olsun gül efendüm gül
2. Dā’imā gülmesin bed rakıblerün
Yeter giryān oldu bu ğarıblerün
Nağmeye başlamış ‘andelıblerün
İşi fiġān⁶²⁸ olsun gül efendüm gül
3. Def’ eyle kākülün rüyün seçilsün⁶²⁹
Ġonce gül lebünden meyler içilsün⁶³⁰
‘Ālem bahār olsun güller açılson
Felek ābād olsun gül efendüm gül

⁶²⁵ Vezin aksamaktadır.

⁶²⁶ GD, s. 166-167.

⁶²⁷ açılan: açılmış GD.

⁶²⁸ fiġān: feryad GD.

⁶²⁹ Def’ eyle kākülün rüyün seçilsün: Kākülünden tāb-ı rüyün saçılsun GD. / GD’de ikinci mısradır.

⁶³⁰ Ġonce gül lebünden meyler içilsün: Leblerinden gülgün meyler içilsün GD. / GD’de birinci mısradır.

4. Senüñ⁶³¹ meftūnuñdur gül yüzli perī
Gāhice mürüvvet eyle sen bārī⁶³²
Bāzār-ı ‘aşkuñda bugün **Gevherī**
Kuldur mezāt olsun gül efendüm [gül]

TEMMET

148

Ḳul Muşafa

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Güzel seni gāyet güzel didiler
Göster gül cemālün görmeye geldüm
Şeftālīni derde dermān didiler
Gerçek mi efendüm şormaya geldüm
2. Elden ele alup kuçmaḳ didiler
Senüñ kārın [...] içmek didiler
Ḳoynuñdadur sekiz cennet didiler
Ḥaḳḳ naşīb iderse görmeye geldüm
3. Senüñ ‘aşıkların gülmez dirler⁶³³
Aḳan çeşmüm yaşın silmez dirler⁶³⁴
Seni bir kez şaran olmaz dirler⁶³⁵
Gerçek mi efendüm şarmaya geldüm

⁶³¹ Senüñ: Şöyle GD.

⁶³² Gāhice mürüvvet eyle sen bārī: Bir nigāha fūruht eylesem seri GD.

⁶³³ Vezin aksamaktadır.

⁶³⁴ Vezin aksamaktadır.

⁶³⁵ Vezin aksamaktadır.

4. **Ḳul Muṣṭafa**’m ider cānlar cānsuṅ

Mıṣr içinde sende Yūsuf neslūṅ⁶³⁶

Hem güzelsūṅ hem merḥamet kansın⁶³⁷

Ḳul olup ḳapunda durmaya geldüm

TEMMET

[37a]

149

Gevheri⁶³⁸

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Gine ‘aqlım⁶³⁹ aldı bir kemān-ebrū

Ḳāmeti nevreste fidāna beṅzer

Ġamzesi fettāndur gözleri āhū

Baḳıṣı āfet-i devrāna beṅzer

2. Ḳaşı kevs kipriḡi oḳdur⁶⁴⁰

Arasam cihānda naḡiri yokdur

Yanına varılmaz aḡyārı⁶⁴¹ çoḳdur

Bekḳisi yanında şeyṭāna beṅzer⁶⁴²

⁶³⁶ Vezin aksamaktadır.

⁶³⁷ Vezin aksamaktadır.

⁶³⁸ GD, s. 332.

⁶³⁹ Gine ‘aqlım: Yine gönlüm GD.

⁶⁴⁰ Vezin aksamaktadır.

⁶⁴¹ aḡyārı: rakibi GD.

⁶⁴² Bekḳisi yanında şeyṭāna beṅzer: Gayet bekḳisi çok sultāna benzer GD.

3. Nice medḥ eyleyem ey perī-peyker⁶⁴³

Yolına fedādur bu cā[n] ile ser

Alnı⁶⁴⁴ kamer yüzi ḥūrşīd-i enver

Ruḥları güli ḥandāna beṇzer⁶⁴⁵

4. ‘Āşıkın ‘ömrün firḳatden beter⁶⁴⁶

Hecr odına yandum tütünüm tüter

Gülşen-i ḥüsnünde her seḥer öter

Gevherī bülbül-i nālā[n]a beṇzer

TEMMET

150

‘Āşık ‘Ömer⁶⁴⁷

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Şunda bir dil-berün⁶⁴⁸ meftūnuyum ben

Cemāli Yūsuf-ı Ken‘ān’a beṇzer

Ol saçı Leylānın Mecnūnuyum ben

Disünler sīnesi ‘üryāna beṇzer

2. ‘Aşka düşen ‘āşık kendin şaşurur

Nār-ı ḥasre[t]⁶⁴⁹ ile bağrın pişürür

‘Āşıkı ma‘şūḳdan cüdā düşürür

Raḳīb [de]dükleri şeytāna beṇzer⁶⁵⁰

⁶⁴³ ey perī peyker: şekerden lebler GD.

⁶⁴⁴ Alnı: Ednā GD.

⁶⁴⁵ Vezin aksamaktadır.

⁶⁴⁶ Vezin aksamaktadır.

⁶⁴⁷ AÖD, s. 227- 228. Yazma eserde Gevherī yazmaktadır. Fakat şiir ‘Āşık Ömer’e aittir.

⁶⁴⁸ dilberün: cānānın AÖD.

⁶⁴⁹ ḥasre[t]: firāk AÖD.

⁶⁵⁰ AÖD’de üçüncü dörtlütür.

3. Cevr-i dildâr ile şolmayan ‘âşık
 Qalbi miḥnet-ile⁶⁵¹ dolmayan ‘âşık
 Derûnunda ‘aşkı olmayan ‘âşık
 Şanki bu⁶⁵² dünyâda ḥayvâna beḡzer⁶⁵³
4. Ey ‘Ömer dîdeḡden akıtdıḡ⁶⁵⁴ ḡûnı
 Yine coşa geldi ‘aşkıḡ⁶⁵⁵ cûnûnı
 Bûsbütün seyr itdüm⁶⁵⁶ bu kafı nûnı
 Görmedüm bir dâne Oşmân’a⁶⁵⁷ beḡzer

TEMMET

[37b]

151

(?)

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Be ağalar göḡül böyle rûşendür
 Nitekimdür göḡül bâḡı yandurur
 Şeydâ bûlbûl terk eylemiş ḡülüni
 Bûlbûle eḡḡanı ḡüli yandurur
2. Sever olduḡ dil-berlerüḡ ḡaşı
 Raḡıḡ olsun ḡavi çekem yaşı
 Ne ḡoş beslemişdür ol şem ‘ası
 Her emdükçe bal dudaḡı yandurur

⁶⁵¹ Qalbi miḥnet-ile: Derûnu derd-ile AÖD.

⁶⁵² Şanki bu: Hemân AÖD.

⁶⁵³ AÖD’de ikinci dörtlüktür.

⁶⁵⁴ dîdeḡden akıtdıḡ: çeşminden dökmekte AÖD.

⁶⁵⁵ Yine coşa geldi ‘aşkıḡ: Geldi çün aşkımın yine AÖD.

⁶⁵⁶ seyr itdüm: dolaştım AÖD.

⁶⁵⁷ Görmedüm bir dâne Oşmân’a: Bulmadım bir ḡüzel falâna AÖD.

3. Yaḥşı olmaz bir ḥātıra degende
[...] gördüm boynın egende
Ol şem‘a ki yad elleri dilinde
Kurudur bostānı bāğı yandurur
4. Umarım ki raḳīb yüzün gülmesün
Arasın derdine dermān bulmasun
Kul perīm dir kimse ġarīb olmasun
Ġarībün efġānı dağı yandurur

TEMMET

152

‘Āşık Gevherī

(Koşma)

11’li Hece Ölçüsü

1. Ey rū-be-rū gülen servi selātin
Hüsnün şavkı yürüm beni yandurur
Bu kaç bu göz bu kıyām ki sende var
Beni degül nice cānı yandurur
2. Serḥātta duranlarsa [...] degüldür
‘Aşk dolusın içen [...] degüldür
İtdigün cefālar lāyık degüldür
Āḥir benüm āhım seni yandurur
3. Aç ḥüsnüñi [...] okunsun
Aḥmer yüze ġonce güller soḳunsun
Seḥer yeli dal gerdāna doḳunsun
Zer kemer ince miyānı yandurur

4. **Gevherīm** dir gezdüm ez bī-cihānı

Tanır olduk yahşı eyle yaman⁶⁵⁸

İbn-i Ya'kūb Mısr ilinin sulṭānı

Züleyhā gibi nev-civānı yandurur

TEMMET

[38a]

153

(?)

1. Ama bu nedür dil-berler uyağına düşdüm
Bülbül oluben nāz ile gül uyağına düşdüm
‘Aşķ aldı beni yandı sīnem döndi sūzāna
Sevindürmek için bir melek ırmağına düşdüm
2. Vardım yanına baş dökeriñ virmedi destin
Genc uyma didi bir dağı ayağına düşdüm
Bir hüsüne mağrūr didiler anı mācerā
Luṭf itdi baña bir keyfle bağına düşdüm
3. Hāsreti yatağın serpdı küllāb sīm-tenin işdi
Şarıdır didi ol vakit yatağına düşdüm⁶⁵⁹

⁶⁵⁸ Vezin aksamaktadır.

⁶⁵⁹ Son iki mısrası eksiktir.

TEMMET

154

‘Āşık ‘Ömer⁶⁶⁰

(Murabba‘)

Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilātün / Fā‘ilün

- . - - / - . - - / - . - - / - . -

1. Gel baña cevri itme [dil-ber] dīn ü īmān ‘aşkına
Seni yokdan var iden ol ġanī Sübhān ‘aşkına⁶⁶¹
Sen bilürsin senden özge ġayrı yārım yok benüm
Tevrāt ile Zebūr İncīl dahı Furkān ‘aşkına
2. Olma gel kendüñe maġrūr sevdigüm ölseñ gerek
Bunca yıllar türāb olup eglenüp kalsañ gerek
Sen baña itdüklerüñ⁶⁶² ‘ākıbet bulsun gerek⁶⁶³
Kıl ferāġat bu cefādan ‘arş-ı Raḥmān ‘aşkına
3. Bu cefādan silinürsin āhū gözlüye söyle gel
Benden iyü oldı sevdigüm saña ola⁶⁶⁴
Bī-hüde söz söylemegi görmedüm saña maḥāl
Uyma ‘adū sözlerine ḥaqq-ı ḥayrān⁶⁶⁵ ‘aşkına
4. Dir ki ‘Ömer dil-rubālar ne ‘aceb Ḥaqq nāçār olur
Dürli cevri önce ġamzesi āġyār olur
Benüm gibi saña dostum şanma ki ol yār olur
Gel beni ağlatma her dem ol Sübgān ‘aşkına⁶⁶⁶

⁶⁶⁰ AÖD, s. 795.

⁶⁶¹ Vezin aksamaktadır.

⁶⁶² Yazmada kelimenin ı (elif) harfi kendinden önceki kelimeye baġlı yazılmıştır.

⁶⁶³ İkinci ve üçüncü mısra da vezin aksamaktadır.

⁶⁶⁴ Birinci ve ikinci mısra da vezin aksamaktadır.

⁶⁶⁵ ḥayrān: mīzān AÖD./ Vezin aksamaktadır.

⁶⁶⁶ İlk iki ve son mısra da vezin aksamaktadır.

SONUÇ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Bel_Yz_K_0339 numaralı şiir mecmuası toplamda 38 varaktan oluşmaktadır. Mecmuanın üzerinde herhangi bir tarih ibaresi bulunmadığı için hangi yıllarda kaleme alındığı bilinmemektedir. Eserde tespit edilen şairlerin çoğunlukla 17-18. yy.'larda yaşamış olması tarihsel anlamda bir bilgi vermektedir. Âşık Ömer ve Gevherî'nin şiirleri mecmuada diğer şairlere göre daha fazladır.

Çalışmayı oluşturan şiir mecmuası toplam 154 şiir içermektedir. Şiirde kim tarafından söylendiği tespit edilemeyen şiirler bulunmaktadır. Aynı zamanda pek çok dil ve imla hatalarından dolayı mecmuanın okunup anlamlandırılmasında güçlükler yaşanmıştır. Mecmuayı kaleme alan mürettibin dili ve imlasının bir hayli bozuk olduğu anlaşılmaktadır.

Mecmuada en fazla kullanılan nazım şekilleri koşma ve murabba' olmuştur. Çalışmanın neredeyse tamamını oluşturan iki nazım şekli koşma (85) ve murabba' (38) olmuştur. Mecmuada en fazla şiiri olan şairler de Âşık Ömer ve Gevherî'dir. Âşık Ömer'in 32 şiiri Gevherî'nin de 27 şiiri bulunmaktadır.

Mecmualar genellikle klasik dönem şairleri ve şiirlerinin ağırlıkta olduğu kaynaklar olsa da halk şiirine de yer vermektedir. Özellikle bu çalışmanın ağırlıklı olarak halk edebiyatı şair ve şiirlerini içermesi önemli bir husustur. Daha öncesinde çalışılmamış olan bu mecmuanın Türk şiir tarihine katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

KAYNAKÇA

- Çavdar, Y. (2019). Aşık Ömer'in Cönklerde Kayıtlı Yayınlanmamış Bazı Şiirleri Ve "Minnet Eylemem" Redifli Şiir Üzerine. *Uluslararası Taşeli Sempozyumu*. Konya: Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, 363-378.
- Devellioğlu, F. (2015). *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Elçin, Ş. (1984). *Gevherî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları: 56 Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Elçin, Ş. (1987). *Gevherî*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Elçin, Ş. (1998). *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ergun, S. N. (1935). *Aşık Ömer – Hayatı ve Şiirleri*. İstanbul: Semih Lütü Matbaa Ve Kitabevi.
- Gürbüz, M. (2013). Şiir Mecmualarının Kaynakları Üzerine. *Journal of Turkish Studies- Türkoloji Araştırmaları*, (8/1), 315-322.
- Hakverdioğlu, M. (2019). Merzifon Cönkü. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 8 (57), 543-558.
- Karasoy, Y. & Yavuz, O. (2015). *Aşık Ömer Divanı*. Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
- Köksal, M. F. (2012). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*. İstanbul: Kesit Yayınları
- Köprülü, F. (1962). *Türk Saz Şairleri*. İstanbul: Milli Kültür Yayınları.
- Köprülü, M. F. (1940). *Türk Saz Şairleri Antolojisi*. Ankara: Kanaat Kitabevi.
- Kut, G. (1986). Mecmû'a. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)*. İstanbul: Dergah Yayınları.
- Levend, A. S. (2014). *Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Dergah Yayınları.
- Özarslan, M. & Aldemir, H. (2020). Âşık Ömer Divanı'na Yeni Katkılar- III. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9 (1), 225-259.
- Pala, İ. (2004). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Türk Dil Kurumu [TDK]. (1998). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Sözlük Bilim Ve Uygulama Kolu Yayınları Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Uzun, M. İ. (2003). Mecmua. *Türkiye Diyanet Vakfı Ansiklopedisi*. (C. 28, s. 265-268). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

- Ünver, İ. (1993). Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 3(6), 51-89.
- Yavuz, O. & Küçükballı, F. N. (2020). Âşık Ömer Divanı'na Katkılar VII. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (44), 286- 302.
- Zeyrek, Y. (1997). Halk Şiirinde Divan/ Divanı. *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, (6), 248-255.

EKLER

Ek 1: Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi (MESTAP) Tablosu

Yp.nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1b	Tanbūrī	Hayli demdür mübtelāyum ol yāre Umaruz ki teşrīf ide buraya Tağlar rüşen bülbul gülşen açılır Zevke gitsek duyurmasağ ağıyāre Dem bu demdür fedā olmaz meh- pāre	Dostum zülfün beşzer siyāh samūra Gerdānuñı teşbīh itdüm billūra Tanbūrī 'nün maḥbū[b] eyle serverī Hep güzellik tekml sende tenvīri	Beste/3 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	
1b	(?)	Yanañda gül açılmış Yürü bülbul dolaşur Bir büsem var gerdānuñda Elemüm engel dolaşur	Kuzum otağını kurmuş Görenler divāne tırmuş Yanağları ebrüya dönmiş Öpemem engeller dolaşur	Koşma/3 Dörtlük	Semāī	8'li Hece Ölçüsü	
2a	(?)	Hey ağalar mā'il oldum Bir put-i tersāya ben Anuñ içün düşmişüm Ruhbānuñ(?) gavgāya ben	Tā giceler şubḥ olunca ağlarım ben zār zār Kalmadı ašlā mecālüm gitdi hem nāmūs u 'ār Bir imānsızuñ elinden olmuşum ben bī-karār Her ne dirsem mā'il oldum girsem kiliseye ben	-/4 Dörtlük			Şiirin vezni muhtelifdir.
2b	Mā'ilī	Cem' olmuş divāne bunca ehl-i dil Hiç birisi der ḥaberdār degül Eger döner olsam gül yüzli yārdan Nāmūs degül gayret degül 'ār degül	Bizden selām olsun gül yüzli yāre İşitmedin gü[ş] oldum āvār[e] Gel Ma'ilī şığın ğani Settāre Āḥirūñ eylükdür āh (u) zār degül	Koşma/4 dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
2b	(?)	Gice gündüz intizāram bir murāda irmedüm Çok güzeller sevdüm ammā bir vefāsın bulmadum Ağam seni sevdüm ise ben günāhkār olmadum	Kendi küçük ḥū[b] emsālī incü ekber dişleri Gerdanı kāfurdan aqdur o yüzünün kaşları Kāfir Müselmān idiyor mestāne bakışları	Murabba' /4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

		Gel benüm gül yüzli yārüm şarılak şimde[n] girü	Gel benüm Yūsuf cemällüm şarılak şimden girü				
3a	(?)	Gāfil iken bir gül-i ra'nāya virdüm göñlümi Gökyüzünde bedr olmuş aya virdüm göñlümi Bāğ-ı hüsnünde açılan ol gü[l]-i ahmer için Feryād iden bülbül-i şeydāya virdüm göñlümi	'Arz eylesem yāre hālüm destüme alsam kalem Bunca āhı bunca zārı bu bize derd ü elem Hizmetimde bī-kuşūrum bilmezüm nice kılam 'Ākıbet böyle bir sevdāya virdüm göñlümi	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . - -	
3a	Rāzī	Ben nāzlı yārümden vefā isterüm Ol dā'imā baña sitem gönderür Kime şekvā idem baht-ı siyāhum Ben vefā isterüm o kem gönderür	Ey Rāzī fāriğ ol kalmadı 'ubūr Efkār eyle itdi zamānuñ mürür Sen felekden niyāz etseñ bir sürür Kaḥbe felek saña dü ğam gönderür	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
3b	(?)	Hey ağalar kime derdüm yanayum Göñül düşdi bir gözleri mestāne tāze civāne Hüsnüñe söz olmaz medḥi sezādur Getürmez mişlini biñde bir aña	Ķan eyleme amān ey çeşm-i mestüm Kuluñam kapuñda bağılu dürüstüm Olura olmaza meyl itme dostum Luṭf eyle kapuñda kuluñ bir olsun	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
3b	'Āşık Gevherī	Baña ta'n eyleme gelsen de vā'iz Derūnumda olan nārı bilmezsiñ Ṭabībler derdümün eminden 'āciz Sen vallāhi sevdā-yı yāri bilmezsün	Dutalum 'āşıklar derdini söyler Baḳar yok diñler yok söyleyüp neyler Bunca demdür medḥ-i šenāñı eyler Bu Gevherī bārī bilmezsün	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
4a	'Āşık Gevherī	Deli göñül ağlayup da ğamıma Ağlamanuñ elbet gülmesi vardur 'Adūya intikām kalur mı şan[d]uñ Herkesi atduğun bölmesi vardur	Gevherī sözini söyledi ezel Dil-ber akçe ister diñlemez ğazel Zengince 'āşkın bulsa bir güzel Zügürdü ferdāya şalması vardur	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
4a	(?)	Sizlere 'arz idem derd-i derūnum Birden ḥesāb ilk yüze gelince Ne mümkün efendüm vazgelem senden Nesīmī'nün derim yüze gelince	Şabr erenüm derdüm çokdur yāram az Ķayrı ṭabīb bu bağırı yaramaz Mecnūn dirseñ ğayetime yaramaz Yek inkār idersen yüze gülünce	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	

4b	‘Āşık Sīyāhī	Gör ki hāin felek neler eyledi Atdı tondan tona aralarımıza Bir derd ehli olsa derdüm söylemem Gel tabīb incitme yaralarımıza	Siyāhī dir ben bir dane bilürüm Korkarum ki garīb ilde qalurum İflāh olmam ben bu derdden ölürüm Sevdicegüm giysün qarelerimüz	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
4b	(?)	N’eylerüm ağalar gamlı şöhet Dil-ber gāyetle hüsndār ister Şalını şalını gele qarşuma Başup eglenme eyleye yār ister	Zirve didüğün bunda bulunmaz ‘Ādet olmayınca şöhet kurulmaz Saz ile söz ile dil-ber sevilmez Dil-beri sevmeye bīzār(?) ister	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
5a	‘Āşık ‘Ömer	‘Anber mi zūlf-i müselles lāle efğanuñ mı var Bağ-ı hüsnuñde cānā tāze reyhānuñ mı var ‘Āşıkı Mecnūn idici gamzeñde peykānuñ mı var Lāciverdī kubbenuñ altında akrānuñ mı var	‘Arşuñ nur-ile yaratdı ol seni Rabbü’l- ‘İbād Hāk-i pāye yüz sürenler hīç kalur mı nā-murād Sen cevāhir ma‘denisün ‘āşıkā vir zekāt Leblerüñden bu fakīre buse ihsānuñ mı var	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
5a	‘Āşık ‘Ömer	Halk-ı ‘ālem hüsnuñe hayrān olursa bir de ben Bıñ benüm gibi kurbān olursa bir de ben Ağa yolum yoluña hāk-ile yeksān olmağa Bunca kullar emrüñe fermān olursa bir de ben	Düşmüşüm bir derde kim ‘aqlım gider meftūn gibi Gözlerimün yaşı Ceyhūn qalbimiz maḥzūn gibi Büsbütün dünyā içinde kışsa-yı Mecnūn gibi Der ki ‘ Ömer ‘āleme destān olursa bir de ben	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
5b	‘Āşık ‘Ömer	Zāhidā aç gözüñi şahrāya baq da ‘ibret al Bu direksiz kubb-e-i bināya baq da ‘ibret al Zikr-i Mevlā ile her dem qalbiñi pāk eyleyüp Dā’imā ‘āyine-i dünyāya baq da ‘ibret al	Ey ‘ Ömer aldanmam bu dunyānuñ vefā devletine Bu dünyā yalandur aldanmam ğabl ziyetne Padişāh olsañ da dirler “o şey niyetine” Var muşallāda mevtāya baq da ‘ibret al	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

5b	Nazîfî	Bir haber vir ey şabâ şimdi efendüm kan[da]dur Ben kulun ber-dâr iden zülf-i kemendüm kâdadur Bunca eyyâmda bütün dünyâyı zulmât kapladı Kendini pinhân iden Yûsuf mânendüm kâdadur	Ey Nazîfî gice gündüz âh u efgân eylerüm ‘Âleme rûsvâ mı olup çak-ı giryân eylerüm Kendi kendüm öldürürüm yok yire kan eylerüm Yoluna can virdigüm şâh- levendüm kâdadur	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
6a	‘Âşık ‘Ömer	Bu cihân bir tekyedür ey dil konlara olur göç Kıl tevekkül Hakk’a kalbün den kanâ‘at gözin aç Açma derdün herkese kalmadı [çün] ehl-i ‘ilâc Bu zamanın bî-vefâsıyla olunmaz imtizâc [Her kime kılsan gönül âlemde arz-ı ihtiyâç] [Ol sana Tanrı selâmın vermez olur gözün aç]	Ey ‘ Ömer üç pây it ol [r]ızu kı Hakk virür ‘ayân Birisin yi birisin yidür birin eyle nihân Düşmâna kalsun ko muhtâc olma dosta tek hemân Hep yüze güler iyi gün dostudur halk-ı cihân [Her kime kılsan gönül âlemde arz-ı ihtiyâç] [Ol sana Tanrı selâmın vermez olur gözün aç]	Müseddes/5 bent		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada, tekrar eden son iki mısra bulunmamaktadır.
6a	‘Âşık Gevherî	Hâk-i pâye (geldüm) yüzüm sürmege geldüm Kaçma benden nazlı [yârim] gel beri Bahânesüz güzel ben seni buldum Melek midür yoksa aşlı ey perî	Dir (ki) Gevherî böyle hüsni zîbâya Gül yüziñ medh ider şems ile ayı Bu güzelde görmedüm ben (böyle) sîmâyı [Ne] denlü medh itsem sez[â] her yeri	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
6b	‘Âşık Kânî	Gönül virdi bir hercâ‘î zâlime Gine kendi benden şakınur oldı Rağm eylemez şem garîb başıma Baña yadlar ki ya katûr(?) oldı	Senünle sevdiğüm dimez kanı Korğdum koadılar nice belâ gibi Bir konce gül gibi koğmağa seni Dir Kânî cânım çekinür oldu lik	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
6b	Gevherî	Yürü hey hercâ‘î ‘ahdine durmaz ‘Âşıka yâr degül [ağyar] imişsin Benümle dostluğun üç güne varmaz Her gördüğün şahş dil-dâr emişsin	Gevherî ’nün kadrün şimdi bilmezsin Billâhî sen de böyle kalmazsın	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	Mecmuada son dörtlükte iki mısra eksiktir.

7a	Gevherî	'Anber mi saçdılar kâfû[r] üstüne Nedür bu gerdâne serpilen beğler Leşker-i çeşümü mähvâr kaşdına Nedür bu gerdâne serpilen beğler	Tākātüm tāk itdi kaş u kemānı Öldürür ğamzesi virmez amānı Şıçradı mı yoksa 'āşıkun kanı Nedür bu gerdâne serpilen beğler	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
7a	Gevherî	Be dīvāne göñlüm nedür feryāduñ Gel āhı kânūna uydur sazınla Çünkü cefā-cūdur kadd-i şimşāduñ Kimdür didi kim saña keşf-i rāz eyle	Uşandım çekmekden nāz cefāsın Ġam çāk çāk itdi şabrum yaqasın Gevherî istersün mihr-i vefāsın Hemān billür gör hem nāz eyle	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
7b	Gevherî	Ey karanfil o yātime varınca Hużūr-ı 'izzete gir selām eyle Ol mübārek cemālini görünce Ĥāk-i pāye yüzler sürünce	Nicedür ol tab' nāzuñ mizācı Efendümiñ hātırın şor selām eyle Gevherî der bakma çeşm[im] yaşına Mā'il oldum gözlerün[e] kaşuñ	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
7b	'Āşık 'Ömer	Ey benüm bu gözlerüm derd ile kan ağlamağdadur Kaṭre kaṭre dāne dāne gūşe gūşe āb āb Nār-ı ḥasre[t] her maḥal bu sīnemi yakmağdadur Sīne sīne dōne dōne semt semt ü yap yap	Açma rāzın kimseye ger olmak istersen sen Açar-iseñ çāre [n]edür çāre dā'im dehen Bir kitāb it ey 'Ömer sa[ğ] iken Cüz cüz ü cild cildi ḥarf [ḥarf] bāb bāb	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada başlıkta şair olarak Gevherî yazmaktadır. Fakat şiiir 'Āşık Ömer'e aittir.
8a	Gevherî	Gine bugün ğamgīn oldı selāṭīn Varuñ bakuñ yāre ne fiğān eyler Ben rāzıyım anuñ ḥulḳ u ḥüyundan Şikeste göñlümi şāzumān eyler	Ne çok düşdün Gevherî 'nün kaşdına Mā'il oldum dü çeşminüñ mestine Çār köşeyi almak ister destine Ancak bu ḥükmi Süleymān eyler	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
8a	'Āşık Nazîfî	Ey şabā selām it yātime benden Böyle mağrūr olup yüze çıkmasun Yoğ-ise 'azline fermān iderler 'Āşıklar bir kerre yüz[e] çıkmas[un]	Nazîfî artıyor gün be gün efğānum Ḥālūme rahm itmez kaşı kemānum Bāri öldür beni rūḥ-ı revānum Tek böyle yāreler yüze çıkmasun	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	

8b	‘Aşık Yektâyî	Benüm cefākārım döndi sözünden Umarum ki güzel murād almasuñ Kelp raķīb de gönül virdi ‘ākıbet Katlı-i zālīm bu semtime gelmesuñ	Yektâyî yem gonce gülüm hār oldı Gice gündü[z] işim āh u zār oldı El çeküp o yārdan tövbekār oldı Pervāne teg beni nāra şalmasuñ	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
8b	Süleymān	‘Älemde hasretlük çekmeyen ‘aşık Dünyāda bir şafā sürmeli gerek ‘Arş-ı kürsî yeri göğî yaradan Raķībî aradan sürmeli gerek	Haṭ gelmiş rüyuna bilmem nedendür Neden yāķūt neden zümrüt neden[dür] Süleymān um derdüm aratdı nedendür Ṭabībūñ merhemîn sürmeli gerek	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
9a	Mecnūnî	Bu dert beni āhırine götürür Oñulmaz yāreler em em üstüne Feryādum işiden ‘aqlın yitirür Gitdi hürrem geldi ğam ğam üstüne	Ey Mecnūnî şimdi zamāne kemdür Raķībleruñ işi dā’imā zemmdür Bir günüm şād isem beş günüm ġamdur ‘Älemde sürmedüm dem dem üstüne	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
9a	‘Āşık ‘Ömer	Ey ‘Ömer mecnūn ‘Ömer ağalar ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer Ey derdinün hicriyle tağlar ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer Maḥzeni ‘alemi bu sır keşf oldı baḡa Anuñ içün nev-zuhur söyler ‘Āşık ‘Ömer	Zāhidî ‘ākıllaruz ākıllar hem-rāh olsun Ol sebepten ehl-i diller berabere penāda olur Terk idüp tājı kabāyı ser-te-ser seyyāh olur ‘Älemi geşt-i güzā[r] eyler ‘Ömer ‘Āşık ‘Ömer	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . - -	
9b	Gevherî	Gelüp raķīb vazgel el çek gülümden Bir daḡı görmeyim seni yār-ile Gözüm kan bürüdi dönmem ölümünden Ġayrı beni helāk ider ‘ār-ile	Gevherî ki şādıķdur sözine Kan dursun ‘adūnuñ iki gözine Ḥaşmım olan çıksun meydān yüzine Ya o kıalsun ya ben kıalam yār-ile	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	20b(77 nolu şiir) ile aynıdır.
9b	Nazîfî	Efendüm didi ey ‘aşık gel öp bir kez yanağumdan Öpünce rüyunu anuñ didi bir kez tıdağumdan	Nazîfî ya de geçmişler yārim dimiş cevābında İki sözüne uyup geçmezem ḥaķıķat-ı āḫırlığūmden	Semāî/4 Beyit		. - - - / . - - - / - - - / . - - -	

10a	(?)	Paşam sen bir güzel olma Başa birin gerek birin ‘Âşıkun ‘aqlın almaya Başa birin gerek birin	Güzel olmaşun çağun Güller açılmış bağun Şu kırmızı yanağın Başa birin gerek birin	Koşma/4 Dörtlük	Semâi	8’li Hece Ölçüsü	
10a	(?)	Bugün ben bir güzel gördüm Nûr-ı Rahmân gösterür Dışleri dürr-i yektâdur Kimi mercân gösterür	Ey seyyid ‘amel Bu dünyâ gelür geçer Okuyup ‘aşkun kitâbın Hatm-i Kur‘ân gösterür	Koşma/4 Dörtlük	Semâi	8’li Hece Ölçüsü	
10b	Nazîfî	Şu ka[r]şudan gelen dil-ber meh-i tâbân mıdur bilmem H‘âb etmiş cihân âfet-i devrân mıdur bilmem	Selâmın almağa tırdum yüzüme bakdı hışm-ile Nazîfî makşadı yoksa başa ihânet midür bilmem	Semâi/5 Beyit		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
10b	-	Dilâ bilmem o dil-ârâm yine helâk-ı dil-ber mi Ru al(?) ayırdı mı hüşni yine vechi münevver mi	Senün vaşfun idüm biri her dem dimiş ağıyâr(e) Efendüm ‘ömrün var olsun dimiş rahmeti kemter mi	Semâi/5 Beyit		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
11a	‘Âşık Gevherî	Güş eyle hâlümü ifâde eylem Tâkatim çeşm-i mestânelerden Ol meh-i tâbânım çekmiş hançerin Ne ister ben gibi dīvânelerden	‘Ahd-i peymân eylemişüm yâr ile Hayf ‘ömrüm geçdi âh u zâr ile Yeter yakduñ Gevherî oğl(u)n nâr ile Ne farkımız kaldı pervânelerden	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
11a	‘Âşık Gevherî	Güş eyle hâlümü ifâde eylem Hiç bundan ziyâde âh u zâr olmaz Gel sözimi dinle hūblarun şâhı ‘Âşıkın ağıladan berhudâr olmaz	Gevherî ’nün yâri bir sîm- bedendür Tâzedür efendüm gonce fidândur Hiç tâ‘lîm yokdur bilmem nedendür Kimi sevsem kaçar başa yâr olmaz	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
11b	‘Âşık Gevherî	Benüm cânım sende[n] cüdâ düşeli Bülbül gibi efgân benüm zâr benüm Barışalum gel seversen Mevlâ’yı Niçün küsdün ne günâhum var benüm	Gevherî ’yi ‘aceb gavgâya şaldun Bir karı bulunmaz deryâya şaldun Yeter ‘özü eyleyüp ferdâya şaldun Düş peşime be hercâ’î yâr benüm	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	

11b	Gevherî	Hağ mu ‘ammer itsün efendüm seni Gayre nisbet muhabbetli güzelsin Ancağ hūblar içre begendüm seni Lāle ruhsār hūb şüretli güzel[sin]	Gevherî der budur felegün devri Andan mı öğrendün sen de bu tavrı Dür itmedün benden bir nefes cevri Bārekāllāh haqīkatli güzelsin	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
12a	‘Āşık ‘Ömer	Bir güzel medh eylesem meclisde icāzet var mıdur Her güzelden ‘āşıkā meyl [ü] muhabbet var mıdur Soyunup koynuma girse dise hizmet [var mıdır] ‘Āşıkā rahm eyleyen dil-dāra kıymet var mıdur	Ölmesün ‘āşıklar sevdiği dil-ber bī-edeb Bī-edeb dil-ber sevenler kazanur bu derdi hep Dir ki ‘ Ömer şu fenāda üftāde rüz u şeb Yār-ile sīne şāf olmağ devlet var mıdır	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
12a	‘Āşık ‘Ömer	Yaşlar(?) ‘aceb evvel gül yüzli yārim hoş mıdur Gönlümün eglencesi kaşı kemānım hoş mıdur Yüzi ay eli kamu(?) kaşı hilālim hoş mıdur Nicedür nāzik mizācī pādīşāhım hoş mıdur	Gül gibi tenhā mıdur bilsem ‘aceb ol pādīşāh Nide üftādesin hīç bād idemi(?) gāh gāh Yoksa bu ‘ Āşık ‘ Ömer ’i yād-ı savmıdır gāh gāh Neyler ol cān-ı ‘azīzim nev-civānum hoş mıdur	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
12b	(?)	‘Āşık işin gül hayāli yār ile eglen eglen Bülbül iseñ ‘ālemün gülzār ilen(?) eglen eglen Tūtīveş gurāb ister iseñ nā-şitā(?) Ehl-i hāl olunca bī-şükr(?) güftār ilen eglen eglen	Bī-mürüvvetdür cihānuñ hūlkı hep başdan başa Kime gūş itmez gelür eylesem āhi kıız	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada son dörtlüğün son iki mısrası yoktur.
12b	‘Āşık ‘Ömer	Yā ilāhī sen bilürsin hālūmi senden meded İntizārım lūtfuñ-ile ihsān göz gözlerim Hazretüñe yüzüp niyāz hāş u ‘ām Dertliyüm derdūme dermān göz gözlerim	Ey ‘ Ömer gel bu ğafletden uyanup gözünı aç Şaķınup hūlkā meger eyleyen iblisden görsen kaç Cümleden ma‘būdısın sen sendedür derde ‘ilāc ‘Arşı kürsi var iden Seccān(?) göz gözlerim	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

13a	‘Āşık ‘Ömer	Bülbül iken gönca-yı efgānum alduḡ ey felek Bir lebi gönce yüzi gülşānum alduḡ ey felek İşbu ğamla ben nice ḡak-ile yeksān olmayam Varım alduḡ yārim alduḡ şanım alduḡ ey [felek]	Ben gedāyım şu tārı(?) virseḡ istemem Gerçi Mecnūnum bugün Leylāyı virseḡ istemem Velḡāşıl sevdāsıyım deryāyı virseḡ istemem Sen benim dünyā deġer cānānum alduḡ ey felek	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
13a	‘Āşık ‘Ömer	Cevr ü cefāları cānuma yetdi Bilmezem bende mi dil-berde mi şuc Ol ḡūnī inşāfa gelmedi gitdi Cā[n] ise cesetden idiyor ḡurūc	Ne gelür yār için çekilse cefā Müyesser degüldür ‘āşıkā şafā İ‘timād eylemez saḡa bī-vefā Ey ‘Ömer gerekse ‘arşa kıl ḡurūc	Koşma/5 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
13b	Görki	Murġ-ı dil çeşm şeh-bāzım dil saḡar oldı Nakşibende mūr-ı zülfün misk bārı Zülfün misk ey dil-ruba la‘lün [...] Bāġ-ı ruḡsāruḡda cānā zümre(?) mi la‘lim cānum efendüm	Hālim zebün ‘aşkım ḡazvin aldum cānum efendüm Bī-ḡarār olduḡda cāna rākībe cānum Tıfl-ı dil ḡasretle şāḡım bī-ferāz oldı Etmez vefāsız cefāsızum şafānım cānum efendüm	Murabba‘/3 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Şiirin vezni muhtelifdir.
13b	(?)	Eyilük için eyilük itmek [her kişinün] işidür Kemlik için eyilük [itmek] er kişinün işidür		Müfred			
13b	Siyāhī	Noḡda noḡda düzülmüşdür yüziḡe Darı fülful aḡ gerdāna düşüpdür Siyāḡ zülfün bu ḡamām ‘anber kākülün Bulunmuş gerdāndan eyle(?) düşüpdür	Kul Siyāḡım dir ki zamānda böyle Ferḡada Şirindür Mecnūna Leylā Üstāda üçü iseḡ şāḡın bāz eyle Şeḡerde ḡurnalar göle düşüpdür	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	

14a	‘Āşık ‘Ömer	Mübtelâyım hâtırımından fıkır-i yâr eksik degül Meh cemâlün görmeyeli âh u zâr eksik degül El çeküp ferâgat itsem ‘aşk beni râhat komaz Başda sevdâ dilde zahmet kalbde yâr eksik degül	Gel naşihat diñler iseñ bu haqıķı ey haber Gel naşihat diñlemez iseñ sonra çekersin zarar Zevķi e[n]gine şalma şaķın ey ‘Āşık ‘Ömer Baħr-i ğamdur bir muħālif rüzġâr eksik degül	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
14a	‘Āşık ‘Ömer	Ġāfil iken bir meh-i tābān[a] oldum mübtelā ‘Āşıkı hayrān iden cānāne oldum mübtelā Ġāfilin gerdāya düşdüm sen kerem kıl yā İlāh Hūblar içre şöyle bir aġyāra oldum mübtelā	Ben niderüm ‘ālem içre sevdigüm bir danedür ‘Āşıkına merħametlü dildārum cānānedür Aldı ‘aķlum ķaldı Mecnün bu ‘Ömer dīvānedür ‘Āşık içre şöyle bir dildāra oldum mübtelā	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
14b	Rehberoġlu	Yek nazarda ‘aķlum aldı bir güzel ebrū kemān Hūn-feşāndur iki tane ġamzesi virmez amān Dili bülbul şacı sūnbül ķāmeti serv-i revān Yanaġuñ ġülü aħmer ġonce-leb hoķķa-dehān	Ey reħāvī Rehberoġlı böyle bir meh-pāresi Keşke iki toġuraydı yedi toġran merdānesi İki sürh leb-i mercān dişleri dürdānesi Yalıñız bir ben degül niceler dīvānesin	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
14b	(?)	Çün severseñ ġalk içinde ey ġöñül ķılma ‘ayān Bilsün ismin ‘adūlar kim falan falan		Müfred			
14b	Gevherī	Bir melek sīmālī nevreste civān Bu ‘aşķuñ būnyādın öġrenmemişsin Hayıflar şānuġa ey şāh-ı hūbān Ġüzeller mu‘tādın öġrenmemişsin	Gevherī ye bī-ħad cefālar ķılduñ ‘Aşķuñ-ile çok derde ġiriftār itdūñ Ben şanurdum zālīm inşāfa geldūñ Sen inşāf bābını öġrenmemişsin	Koşma/4 Dörtlük		11’li Hece Ölçüsü	
15a	Nazīfī	Düşeli sırtı sevdāya Böyle dil-berden ayrıldum Vefā ķılmaz ben gedāya	Āh ayrıldum vāh ayrıldum Leb-i sekerden ayrıldum Āh ayrıldum vāh ayrıldum	Koşma/4 Dörtlük		8’li Hece Ölçüsü	

		‘Âşık eşirden ayrıldım	Leb-i sekerden ayrıldım				
15a	Şukûfî	Görürsen teşne-i cāna kılundur işte bu kemter Niçün bir buse virmezsün idersün dürlü galatlar Eger fırsat düşerse bende içre iderüm dil-ber Serāba uyduñ bir bir koyayım ey rüy-ı aḥmer	Şukûfî ’nün sözün diñle begüm pek kulağın da Öküz(?) kırk elli bu semür şenün baña dudagın da Kaşın dan başlarım bir bir tamām itsem yanağın da	Murabba‘/4 Dörtlük		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Son dörtlüğün son mısrası eksiktir.
15b	(?)	‘Âşıkım bir dil-rubāya Bir civānı bî-vefāyı Tākatım yokdur cefāya Raḥm eyle ben mübtelāya amān amān	Âşıkun ḥālī yamāndur Yatlı ḥayālī zamāndur Saña hep āh u fiğāndur Uğradur bir dürlü cefāya amān	Koşma/4 Dörtlük		8’li Hece Ölçüsü	
15b	Ṭanbūrī	‘Âşıkına bulduñ çemen Bir gülüşde ol gönce-fem Büsü çün yolu ararım Gel tamam yaz sünbül reyḥān	Çekdügüm bilmem nedür Yāre ḥālüm söylemeden Yandurdu ‘aşkun Ṭanbūrī ‘İbret aldı pervānelerün yār	Beste/4 Dörtlük		8’li Hece Ölçüsü	
16a	Gevherī	Ġärkdur sevdiğüm ḥūblarun şāhı Mā’il oldığumu duyar mı bilmem Her dem kalbimde derdlerün āhı Mā’il oldığumu duyar mı bilmem	Akan çeşmüm yaşın sileyüm disem Ḥüsn-i devletinde güleyüm disem Efendüm sīne şāf olayum disem Gevherī ’nün sözine uyar mı bilmem	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
16b	(?)	Efendüm nev-bahār olmuş Şafālar vaktidür şimdi Yatamam āh u zārımdan Fezālar vaktidür şimdi	Bülbülün āhı gülünden Kurtulamam dilinden Gideyüm senün elinden Vedā’lar vaktidür şimdi	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	8’li Hece Ölçüsü	
16b	(?)	Efendüm gel bahār oldı Şafālar vaktidür şimdi İdüp feryād bülbüller Fezālar vaktidür şimdi	Ya lutf eyle ya ‘ilāc it Ya öldür kurtulam bāri Ṭabībim gel ‘ilāc eyle Duā’lar vaktidür şimdi	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	8’li Hece Ölçüsü	
17a	(?)	Sevdüm seni ben seni beni meh-rū begenürsün Bağ sonra bu olmaz dime ya hū begenürsün	Mevzünü o kimdür dimişsin ‘âşıkım(?) olmuş Ṭurduñ iste ben işte bu dertli begenürsün	-/ 4 Dörtlük		- - . / . - - . / . - - . / . - -	Son dörtlüğün son iki mısrası mecmuada yoktur.

		Şu sen bize söz vir tıdalum ‘ahd-i amān Bir gün idelüm şöhbeti tatlu begenürsün					
17a	‘Aşık ‘Ömer	Bārekallāh hūb yaratmış kudretiyle Zü’l Celāl Yek bizlerle ‘aqlum aldı bakdukça kaşuñ hilāl On dördünde bedr olmuş medh ider lebün zülāl Süre-i Tāhā yazılmış alnuña dil-ber senün	Hevā pare(?) göñli virüp kendün ‘üryan eyleme Her gördigün diyüp sırruñ açık söyleme Bu derd-mend ‘ Aşık ‘ Ömer bendeñi āyaz eyleme İnsān olan dayanur mı cevruñe dil-ber senün	Murabba’/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
17b	Nazīfī	İflāh olmam ben bu derdden ölürüm Derdüme bir çāre bul kara gözlüm Korğarum ki ğurbet ilde qalurum Yine görünmüyor yol kara gözlüm	Gel āzād it Nazīfī bu ğamdan Hayr şöbet işidelüm okumadan Başuña taşdıķ eyle keremden Bunca yıl kapuñda qul kara gözlüm	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
17b	Gevherī	Bülbül gibi başlamışum feryāda Aç hüsnuñ bağını yaz eyle bāri Qaddüm kemān oldu cevruñ çekmeden İhsanuñ yok ise nāz eyle bāri	Güzeller içinde bir nām koymışsun Cānumuz çekünüp bir gonca gülsün Gevherī yi öldürürüm dimişsün Bu gerçi baña tiz eyle bāri	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
18a	Şīrāzī	Efendüm giyinmiş Bursa qotunu(?) Giyineñ kuşanañ al münāsibdür O siyāh kisveler fesden dışarı Sīm gerdān zer nişān hāl münāsibdür	‘Aşıkun gelmişdür yüzün görmege Cevāhir hatmı(?) kāmı [...] Varup hāk-i pāye yüzler sürmege Şīrāzī fevka’l-āde qul münāsibdür	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
18a	‘Tanbūrī	Meh cemāle bakmayın amān toyulmaz Şahu cihānda bir nazarıñ bulunmaz Güzelligün ğünden ‘ayān şafī(?) oldı Qalb maħzūn cānum yeter sensüz göñlüm	Efendümi eşin(?) gördüm der yāre Fermānım yok gör hey yār amān varılmaz Bende hālīş kullarım amān şorulmaz Korğarum ‘aşk seni yaqar ‘Tanbūrī	-/3 Dörtlük		12’li Hece Ölçüsü	Son dörtlükte fazladan bir mısra vardır.

			Çaresin bul nâr-ı şedîd amân olmaz				
18b	(?)	Çıkalum şayd u şikâra Cân rûz(?) belki o yâre Geçmez göñül dil-berlerden Takıldı zülf-i nigâre	Niceler olmuş dîvâne Hüsnüne olmaz bahâne Çok 'âşıkun 'aklın alur O güzel çıkısa meydâna	Koşma/ 4 Dörtlük		8'li Hece Ölçüsü	
18b	Gevherî	Bereket bir yâri sevince anı engeller görünce Çalışurlar irince ne kâfir olur engeller	Gevherî dert söylesem yâre 'arz-ı hâl eylesem Derdümi bir bir söylesem bizi dinliyor engeller	Semâi/ 4 Beyit		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
19a	'Âşık 'Ömer	Dil-berâ cevrun çeken 'âşık kemân ebrûlarun İrüşür vaşlına bir gün gamze-i âhûlarun Perde çekmiş üstüne kat kat siyâh ebrûlarun Yoksa yakar yandırırda 'âlemi meh-rûlarun	Gevherî dir vâdî-i hicrâna şaldın çoğun Bahre şaldı h'âceler dürr ü güher şandüğün Şanki hüsn iklîmine daldı [melâmet] tûğun Var iken şol hoşka-yı lâ'lûndeki incülerün	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada şiirin şairi olarak Gevherî yazsa da şiir Âşık Ömer'e aittir.
19a	Gevherî	Bir gün başum alup çıkar giderüm Bize dağlar olsun il deyü deyü Kayalar başını mekân eylerüm Mecnûnun gezdüğü il deyü deyü	Çünkü rahm itmezdün âh sözime 'Aşkına âteşler yakdun özime Yâ niçün evvel güldün yüzime Gel benim Gevherîm deyü deyü	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
19b	'Âşık 'Ömer	Ben bugün ol hâk-i payı dil- rubâya uğradum Yanına yüz sürmek için hâk-i pâye uğradum 'Arz-ı 'ilâm(?) itmek için kendümi kaşd eyledüm Vardum ammâ bir dükenmez mâcerâya uğradum	Ey ' Ömer senün gibi var mıdur bir bağıruc Câm-ı hazân nâz-ile kıldı guruc Güşe-i destârından kaküli gösterdi uc Heft ser-dem [keşide] bir ejderhâya uğradum	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
19b	'Âşık 'Ömer	Ey göñül [bu] miñnet-i hicrâna katlansam gerek Çün cefâdur 'âdet-i insân[a] katlansam gerek Maşadımca dönmeñ ey çarh-ı dolâb	Ey ' Ömer kimdür çeken bu miñneti Âdem gibi Şanki Havvâ'dan cüdâyum Hâzret-i Âdem gibi Ol başîre[t] şâhibi gör gayret-i Âdem gibi	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

		Gülmede bu fırkat-i devrāna katlansam gerek	Bi[r] zamān bu hasret-i cānānu[ma] katlansam gerek				
20a	Saīloğlu	Biri dil-ber 'aşıkunı ara bul Senün 'aşıklarun yaman degülüm Her şehirün bir adı var şanı var Ben iç şehirliyüm yaman degülüm	Sa'ıloglum Macar içinde yüz güler Artdı derdüm günden güne bu gör Katı hercā'idür kaşı yüz güler Adıyla bir gülmez ki yaman degülüm	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
20a	Naẓîfî	Yâri gördüm didüm bize gelsene Yâri bir luftunı göz göre dil-ber Didi 'aşık olan yüze gülsene Getürür ayağa göz göre dil-ber	Didi bu cefâların el virür Gözüm yaşı gördi didi el virür Didi Naẓîfî behek(?) böyle el virür 'Aşıkın 'aladur göz göre dil-ber	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
20b	(?)	'Äleme şân virür zülf-i hüsün Donuk virdün cihân şerâbına sen Bir şüret bir didâr arasında var iken Bir destünden giydi şerâbına sen	Çarç olmuşsun mesd-i 'anber uyuya Kudret nakşı vechinde ki uyuya Giz şemmur dîbâ güzel uyuya Teşrif eyle seyyîd serâbına sen	Tecnis/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
20b	Gevherî	Gelüp rakîb vaz gel el çek gülümden Bir dahı görmeyim yâr ile seni Gözüm[i] kan bürüdi dönmem ölümden Gayret beni helâk ider 'âr-ile	Gevherî şadıkdur sözine Kan dursun 'adunun gözine Haşmum olan gelsün meydân yüzine Yâ o kılsun yâ ben kılam yâr-ile	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	9b (32 nolu şiir) ile aynıdır.
21a	'Aşık 'Ömer	Ey Hudâm sende 'inâyet gönlümün bir gamı var Nüş idenler gelsün beri destimde 'aşk câmı var 'Aşk elinden mestaneyim kimseler ta'n itmesün Şakurum bülbül mişâli yaz bahâr eyyâmı var	Ey derd-i mend 'Aşık 'Ömer kim kelâmı n'eylesün Dürr-i yektâsıyla sözün cümle 'âlem diğlesün Sen seni medh eyleme seni il seni medh eylesün Zîrâ dillerde söylenür herkesin bir kârı var	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

21a	Muṣṭafā	Ben saña şa‘bân olalı çıkmadım meḥândan İçmişüm ‘aşkun şarâbın olmuşum dīvâne ben Bağ şü Haḫḫ’uñ ḥikmetine neler toğar anadan Her dem ḥaṭâdan şaklasun dil-ber Allâhım seni	Beni yârdan ayıranlar âhiretde (bir) bolmasun Dilerim Bâri Ḥudâdan al yanağın şolmasun Muṣṭafā eski ‘âdet iki kanun olmasun Her dem ḥaṭâdan şaklasun dil-ber Allâhım seni	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
21b	Nazîfî	Ol mâh-ı ḥurşid tal‘at ḥur-i cemâl olsun da gör Kâb(?) çeküp reftâr eyle bir serveri dal olsun da gör Rûy-ı gül çeşm-i siyâh ebrû hilâl olsun da gör Nûş idüp câm-ı şarâbı al al olsun da gör	Derd-mendüm ey cism geldiye eyle ‘ilâc Ḥâtırım gâyet şekdür tâ [...] âc Ey Nazîfî dil-berüñden aldığımı bâc ḥarâc Yoklanup doḫtorlaruñ bir bir su‘âl olsun da gör	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
21b	‘Âşık ‘Ömer	Çün cihân-ârâ güzellerden güzelsin sevdigüm Ḥüsn-i bî-hemtâ güzeller güzelsin sevdigüm Kıymet olmazsun şâh-ı ḥübânım kadrin Bildigüm Haḫḫ’a güzellerden güzelsin sevdigüm	Ey ‘ Ömer şanı mübârek isminüñ üç harf var Üç yüz anda tekmîl oldı cümlesi âşikâr Vaşf medḥin it de çün oldı ‘aqlım târmâr Durmazam ammâ güzeller güzelsin sevdigüm	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
22a	(?)	Dilâ güzelüñ göñli ra‘nâ düşmüş Ḥayf ola kader dilâ ta‘na düşmez	Gümüş tavuklar diz bağı topuğın çıkmuş Yüz sürmek içün mîr şâh ayağına düşmüş	-/ 4 Beyit		11’li Hece Ölçüsü	
22a	(?)	Sâkî getür ol kâse-i billûrî seherde Toldur içelim bâde-i gül-gün seherde Rûşen eylese zevki(?) gölgede mâh gelür Şarâblı ben bu dili maḥrûb seherde	Gel göreyim ol gözlerimüñ nûr-ı seherde Toldur içelim kâse-i billûr seherde Mey olsa ney olmasa def olmazdı bu ğam Kim diñler idi tanbûrî zenbûru seherde	Koşma/ 4 Dörtlük		14’lü Hece Ölçüsü	

22b	(?)	Yigidün meşhūr işitdüm zātı Çünkü söyleyeni dillerde maḥmu ‘Aceb kimler kıydı böyle yigide Tuṭunmuş gidiyor ellerde maḥmu	Yine bindüm Kıratımuñ üstüne Alaydum kañki cüdā deste Nürunuñ sözi ile düşmān üstüne Balıkmiş kanlu yatur maḥmu	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
22b	Nazîfî	Sitemkār dil-bere bende olalı Sīnemde yaralarım yüz göz açıldı Bu ‘aşkuñ âteşi bende olalı Nāmūsı terk idem yüz göz açıldı	Bende oldum bir dil-berün derdine Mübtelāyım māh yüzünün der[d]ine Nazîfî zevrakım şaldum derine Tālka vurdı yüz göz açıldı	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
23a	(?)	Bu gün ol nāzlı yārdan gördüm vefā çok şükür Yaradan merḥamet virmiş itmez cefā çok şükür	‘Aşık iseñ ḥamd eyle ki gāyet güzel sevdiğün Ḥübluğuyla ḥükmini yürüdür kañdan kañ çok şükür	-/ 4 Beyit		15’li Hece Ölçüsü	
23a	(?)	Bu gün bir güzel gördüm nūr-ı el- Raḥmān gösterür Dışleri dürr-i yektādur lebleri mercān gösterür Haq te‘ālā ḥüb yaratmış cihānda yokdur işi Bāğ-ı ḥüsnuñ tāze reyḥān gösterür	Ey efendüm vurma ‘aşkuñ ḥancerin sīneme Cevr itmeyüp gāhice bir luṭf-ı iḥsān gösterür Ey seyyid ‘amel işiyle bu dünyā gelür geçer Okuyup ‘aşkuñ kitābın ḥatm-i Kur’ān gösterür	-/2 Dörtlük		15’li Hece Ölçüsü	
23b	‘Aşık ‘Ömer	Mā’il oldum kaşı ile gözine dil- berlerün Kurbān olam on üç on dört yaşına dil-berlerün	Dir ki ‘ Ömer iki sevmem bir güzel başa yeter Ba‘zı şaşkın meyl virür başına dil-berün	Gazel/ 4 Beyit		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
23b	(?)	Ey güzel senün ‘aşkdan söyler ozan olmuşum Fehm etmezem elif bayı okur yazan olmuşum	Şordılar bozarur ne naşılışın ‘aşkınuñ ile ‘Aşk-ı cām-ı destimde her dem bāde sūzān olmuşum	Gazel/4 Beyit			Şiirin vezni tespit edilememiştir.
24a	Maḳşūd	Erenler ḥ’āb-ı ḡafletden eylediler ber-dār meni Bilmedüğüm bildürdiler itdiler ḥaberdār meni Felek beni kaldırıyor ‘ummānlara daldırıyor	Benüm arzüm anda kaldı gönül efkārlara ṭaldı ‘Aqlımı başımdan aldı servi boyılı çınar meni Kulı hezār ḥamd eyledi Maḳşūda pür-kanad eyledi	-/ 3 Dörtlük		16’lı Hece Ölçüsü	

		Ne şiddetlü yandırıyor içerimdeki nâr meni	Bir müyîne bend eyledi sînem adlu nigâr meni				
24a	Mağşûd	Ben kâdir Mevlâdan dilek diledüm Virdi murâdımı ol eline benüm Bir dilek diledüm Hâkka yaradı Erenler işitdi kıblegâh benüm	Erenler Mağşûda pûtadır diler Anlar birbirine tuta virdiler Tiflîz'de seni mi pûta virdiler İşim gücüm oldu fikr-i âh benüm	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
24a	Çubûkoğlu	Bizden selâm eyleş su'âl biline Ol nedür ki hâlden hâle geçer hey Bir dert ehli olsa derdüm söylesem Benim müşkül gönlüm güller açar hey	Ol ne âteş nice yansa şulanur Ol ne çeşm 'ayânlansa bulunur Çubûkoğlu kâfi kâfi dolanur Ol ne kuşdur kanadı yok uçar hey	Koşma/4 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	Atışmalı-muamma örneğidir.
24b	Mağşûd	Bizden selâm eyleş su'âl şorana Gönlü bildür hâlden hâle geçer hey Hâkikat bir lâ'ldür mâ'rifet gevher 'Âşık şadâkat arar bulur seçer hey	'Aşk âteşi nice yansa şulanur Göz çeşmedür 'ayânlansa bulunur Bu Mağşûdî kâfi kâfi dolanur Cân bir kuşdur kanadı yok uçar hey	Koşma/4 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	Atışmalı-muamma örneğidir.
24b	Mağşûd	Râh-güzârım düşdi gurbet illere Anam baña izin vir de gideyüm Akdı çeşmüm yaşı döndi sellere Anam baña izin vir de gideyüm	Kışı böyle geçdi böyle yârenler Âh itdükçe 'azâlarım sızılar Mağşûdî dir minnet eylen 'arılar Cânım ana izin vir de gideyüm	Koşma/4 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	Atışma örneğidir.
24b	Mağşûd'ın Anası	Başına döndüğüm kazasın alduğum Oğul beni getürmezseñ ağlarım Hasretün'den dîde giryân olurum Oğul beni getürmezseñ ağlarım	Diñle oğul benüm dâd u feryâdum Göreydüm Hâkık vir yeri(?) murâdum Mağşûdın anası Zehrâdır adum Cânım oğul getürmezseñ ağlarım	Koşma/ 4 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	Atışma örneğidir.
25a	Mağşûd	Eller size medhîn ideyüm Bir anda bayramda toйда giyerler İki geylândan bükülür gelür Nice 'anķa beżirgânı sökülür gelür	Ben 'Âşık Mağşûdım coşdum söyledüm 'Aşkuñ kitâbını açdım söyledüm Cânımdan başımdan geçdüm söyledüm Gerçek dürüst imiş fâlî nevrûzuñ	Koşma/ 5 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	

25a	(?)	Bu fānī dünyāya geldüm geleli Bu ‘aşkūn āteşi beni yandırır Üç ayağı bağılu bir ayağı boş Cebra’l kurbānı kime indürdi	Hepsini dir çağırurum illāhī Cānı dilden sever idüm billāhī Halīlī yapırdı K‘abe-i illāh İşinūn taşını kime bindürdi	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
25a	Mağşūd	Derdüm hoş eyledi dermān Hūdādan Dağı senden beter beni yandurdu Hakķın emri ile indi hevādan Koç koyunı İsmā‘ile indürdü	Mağşūdī dir çağırurum Allāhī Cānı dilden soraydum billāhī Halīle yapırdı Kā‘beyi Allāh İşün taşın İsmā‘ile gönderdi	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
25b	Emīr ‘Āşık	Ol nedür ki bir dem [...] bir dem yāyı Günde biğ kez hayāllere talar hey Ol nedür ki ayaz gider bād gibi Ol nedür ki cevval ādemin talar hey	Bu Emīr ‘Āşık ın şādlığı var yaşı var Ol nedür ki birbiriyle nesi var Ol nedür ki cānı yokdur sesi var Gice gündüz bir āvāze salar hey	Koşma/ 5 Dörtlük		11’li Hece Ölçüsü	Atışmalı-muamma örneğidir.
25b	Mağşūd	Ol göñüldür bir dem [...] bir dem Günde biğ kez hayāllere talar hey Cān kuşıdır iz gider bād gibi Şam ilidür cevval ādemin talar hey	Bu Mağşūd ’un şādlığı var yaşı var O insāndur birbiriyle nesi var Loķmān-ı Hekīm cānı yokdur sesi var Gice gündüz bir āvāze salar hey	Koşma/ 5 Dörtlük		11’li Hece Ölçüsü	Atışmalı-muamma örneğidir.
25b	Mağşūdī	Gel berü söyle aşlı ider eyle Su’āldür cevābını vir baņa Ol oķu ģarible feryād eyle Oķur durum şā‘irligi ben saņa	Cāna deger Mağşūdī ’nün her nefesi Tez gelüpdür Hakķ’a her dā‘im āvāzı Alup destüğe bir dağı sāzı Virme şā‘irlik esmere söz aņa	Koşma/ 5 Dörtlük		11’li Hece Ölçüsü	
25b	Mağşūd	‘Āşık sözindür istersen Ne mekāndan haberün var Her gelene yolsuz dirsen Ne erkāndan haberün var	Mağşūdīm dir sözün iyi Farķ itmedün elif bāyı Oķumadun elif zāyı Ne Qur‘ān’dan haberün var	Koşma/ 4 Dörtlük		8’li Hece Ölçüsü	
26a	Şadıkī	Ey güzel uşanmadun mı yāre mehān(?) olmadan Cevrine tağıt getürüp sen ser- gerdāna olmadan	Ey Şadıkī cān fedā it kılma yārün terkini Ĝam yiyüp ölme şaķın ‘adūya düşmān olmadan	Dīvānī/ 4 Beyit		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şiiirin vezni tespit edilememiştir.

26a	(?)	Ey cānānum işimi zār itdün hoş imdi hoş Bendeñi rahm eylemege ‘ār itdün hoş imdi hoş	Sen bilmezün ne hāldeyim inşāf eyle nāzenīn Zurūrī(?) öldürmegi kār itdün hoş imdi	Dīvānī/ 4 Beyit			Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şîirin vezni tespit edilememiştir.
26b	(?)	Dil-ber nev-civān dirler en gögsine nihān dirler Bizler dervīşān dirler biz Bağdād ırāğ olmaz	Mā’ ilim zülfün bendine beni kıl itdi kendine İnanma dil-ber andına dil-ber sözünde sağ olmaz	Dīvānī/ 4 Beyit			Mecmuada “dīvānī” başlığıyla yazılan şîirin vezni tespit edilememiştir.
26b	(?)	Güzelden göñlüm gitmez güzelden Dest yolunı(?) güzelimden çıkdı gitdi güz elinden Senün gül bizim bülbüle isnād imiş ezelden		Müfred		-	Şiir üç mısradan oluşturmaktadır.
26b	Sāilöğlī	Ey güzeller ser-firāzī(?) elünden amān güzel Hem rāhuñdan ayrılalı hālüm yaman güzel	Ben bilürüm hercā’isün sende kerem yoğ imiş Her dem çeker Sāilöğlī elünden amān güzel	-/ 4 Beyit			Şiirin vezni tespit edilememiştir.
27a	(?)	Şuz kaldır niķābın Güzelligün ‘ayān olsun Acsıñ mānā yansıñ Görenler şāzumān olsun	Hürşid-i mäh-ı tabānum Sensün benim şehergāhım Sağa hoş mı gelür şāhum Görem yaşı revān olsun	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	8’li Hece Ölçüsü	
27a	Muṣṭafā	Ne kaçılar(?) keñdi derdüm yanmadan Gözime kanlı yaş ne güzel olmuş Kurbān olam dostuñ hüsn-i rüyuna Dimesene incü diş güzel olmuş	Muṣṭafā ’ya benüm derdini yazar Küççükden sevdālī ğurbetde gezer Dünyāyı zevk dirler ziyāde nazar Sīnesi muraşşa’ taş ne güzel olmuş	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
27b	(?)	Ne hāl giriftār oldum ‘Aşkıña şarardum soldum Çok aradum seni buldum Efendüm tiz gelesin baña Hünkārım kıl olayum saña	Çok yalvardum ricām geçmez Ağlamağdan dīdem seçmez Esmā kuluñ senden geçmez Efendüm tiz gelesin bana Hünkārım kıl olayum saña	Türkü/ 4 Bent		8’li Hece Ölçüsü	

27b	(?)	Koca Tiflîz(?) benim vatanım olsun Dostlarım ağlasın düşmânım gülsün Anam bacım saña emânet olsun Helâl eyle cânım ana ben gidiyorum	Oğul sen gidersen ben yabana çıkmayım Yas dutan ellere kitap yakmayım Oğlum gelür deyü yoluña bakmayım Amân oğul ben de böyle gideyüm	Koşma/ 4 Dörtlük		11'li Hece Ölçüsü	
28a	'Āşık 'Ömer	Ey 'Ömer bî-zâr 'Ömer Mecnûn 'Ömer 'Āşık 'Ömer Şu cihânda kimseye kim bî-zârar 'Āşık 'Ömer Nahv u şarf mantık mâ' nî cümlesi oldı [beyân] Āyet-i Fûrs-ile hem tefsîr hem dürer 'Āşık 'Ömer	Gel haberdâr olmayana idelüm Allâh için Ne idelüm Hakk'a niyâzı hak habîbullâh için Bu 'Ömer manşûb n'eyler hasyeten(?) Allâh için Kâfir eyle [eyle] gazâyı her şehre 'Āşık 'Ömer	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
28a	'Āşık 'Ömer	Biz nisbet ol peykân gerdân emdürür Müstehak v[ar] iken nâdâna gerdân emdürür Çok naşihat itdüm ammâ pendimi(?) gûş itmedi Söz kabûl itmez verirken gerdân emdürür	Dir ki 'Ömer bildiniz mi ol perînün adı ne Hâre	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada son dörtlük eksiktir.
28b	(?)	Gice gündüz intizârım bir murâd irmedüm Çok güzeller sevdüm ammâ hiç (bir) vefâsız bulmadum Ağa(m) seni sevdüm ise ben günâhkâr olmadum Gel benim beñli beyâzım elvedâ şimden girü	Kendi gökcek cevri meşeli incü gibi dişleri Akdur gerdânı gümüşden hilâl gibi kaşları Kâfir Müslümân ider mestân bakışları Gel benim zülfî siyâhım elvedâ şimden girü	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
28b	Siyâhî	Dest urup hançer çeküp kan eyleyen karşımdadır Şoyın bu sîneme 'üryan iden karşımdadır 'Aklımı başımdan alup dîvâne iden medde vü meddedür(?)	Der Siyâhî ölebilsem bir müştağ yâr-ile Ġam(?) dinledür şişürdüm(?) nice biğ ağıyâr-ile Destine muraşsa' (?) almış şakınup refât-ile	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

		Derdimün Loḡmānıdur dermān iden qarşumdudur	Göz açılı nidesin [...] iden qarşumdudur				
29a	Mecnūnī	Niçün girdün bu bāğa güli dermāḡa Ben seni deḡışmem yüz güle dil-ber Siyāh zülfün dökülende bu çāğa Dudaḡ bala döndi yüz güle dil-ber	Ḳul olayım siyāh zülfün nimete Meşeli cennetden çıkmış nimete Baḡmaz Mecnūnī 'nün gözi nimete Belki raḡme gele yüz güle dil-ber	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
29a	(?)	Dil-ber raḡm eyle ḡālūme benüm O meyl raḡıbden yüzünün öpdüm Senün için el tutup düşdüm pāyine Tenḡalar ideyim yüzünün öpdüm	Bizim ilde ḡoş severler güzeli Gıtdi bahārımız geldi güz ili Mevzūn da ḡaçdı daḡa öpdün güzeli Birden ḡesāb itdüm yüzünün öpdüm	Koşma/ 3 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
29a	(?)	Gül demedi elinde gül demedi Bunca zamān aḡlarım Bir kere gül demedi Ey amān amān yār amān		Müfred			Tek dörtlükten oluşmaktadır.
29b	Köroḡlı	Naşīḡat cihānda bir yār severseḡ Düşmān ile dost ol ziyādesine İstersēḡ dünyāyı seyrān idesün Ḥaberim itme Bāriyesine	Bī-vefāsız Köroḡlı yāridür Biri zerbāb giymiş yerde biridür Bilmezsün gül bülbulün yeridür Bir bāğa baḡvān ol ziyādesine	Tecnis/ 3 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
29b	Şadık	Müdām 'adūlarla ülfet idersün Raḡıblere virme yüz dimedüm mi Cemālün kıya nazar ide itsün Nesīmī'nün derisin yüz dimedüm mi	Şadık sev 'āşıḡun ḡelāl istersün Ḳīn ḡamet kim ḡelāl istersün İncü mercān ya'ḡūt lā'l istersün Nice 'āşıḡa girüp yüz dimedüm mi	Tecnis/ 3 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
30a	'Āşıḡ 'Ömer	Sevmek için bize bir dil-ber de olsa elverür Dili bülbul lebleri sükker de olsa elverür Ba'zılar meyl eyler sīm-ten beyzālara Bir gedāyuz bizlere esmer de olsa elverür	Dem-be-dem yüseklerle uçup açma şakın boyla yer Ḳanda varsam bulunur baḡa bir ḡonce-ter Tā ezelden ḡönlümüz alçaḡdur bezm-i ' Āşıḡ ' Ömer Ḥaddi reyḡān kākūli 'anber de olsa elverür	Murabba'/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

30a	(?)	Ey şanem n'olduñ cāna kaşduñ var Bağrumı deldin kana kaşduñ var Başım öñünde çevgān elinde Cānımdan gayrı yā ne kaşduñ var	Bu vücūdı odlar yaqđıñ Bende bildüm bir yana kaşduñ var Bu niyāzınıñ ağıladuğundan O gelür ki ihsāna kaşduñ var	Koşma/ 3 Dörtlük		10'lu Hece Ölçüsü	Mecmuada başlık olarak “Makam Üç” yazmaktadır.
30b	‘Āşık ‘Ömer	De[l] bu bağrum gör ki hūn itdüm senüñçün sevdigüm Vay bu ‘aşkıñ lāle-gün itdüm senüñçün sevdigüm Dün gice şol deñlü ileriye eyledüm şaçdıñ Āhımı ‘arşa sūtün itdüm senüñçün sevdigüm	Virmesün ‘Ömer Haq derdümi bir ādeme Bir zamān kuçar ideyim işbu ayası māteme Ölürüm āhır yolunda dikem bu ‘āleme Sözi cum‘a gün idem senüñçün [sevdigüm]	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
30b	‘Āşık ‘Ömer	Derde buldum ben devā Loqmān‘a minnet kalmadı Çünki minnet Haqq‘adur insāna minnet kalmadı Bulmuşum ‘aşk kanadını gevher-i fürü[şum] şimdi ben [Şeb] şeb-çerāğım var benim mercāna minnet kalmadı	Dir ki ‘Ömer cānla baş koşmaya ‘ār eylerüm Söyledigüm sözi ben yā n‘içün inkār eylerüm Bülbül-i şūrīdeyim ben seher zār eylerüm Çıkdı āhım göklere efgān minnet kalmadı	Murabba‘/4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
31a	(?)	Benim dīdelerim yollarda kaldı Güzeller mestānım ne zamān gelür Kibriği ki okıyla sīnemi deldi Ebrū kemān keşim ne zamān gelür	Bī-yāresin āga buldum piyāde başıña küçük ammā ‘Aşkıñ ziyāde emsem lebin kuçsam belin duymadan uyansa da dise yeter kuçdı	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	Son iki mısra eksiktir.
31a	(?)	Bir dil-ber iltifāt itse dostuna Doldurur kadehi şunar içindi Aşılsam yārimüñ zülfi telinden Dostlarıña beni çāre geçindi	‘Āciz kaldum ben yanıma ögmeden Top top siyāh zülfi dökmeden Altun kadeh ile kırmızı bāde Toldurdum ben āga yolum içindi	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	

31b	(?)	Var mıdur bencileyin mübtelâsı dil-ber[in] Bir tahtı şadıkāne âşinâsı dil-berin Her sözi derde devâ doker yâ hey câvidân 'Âşıkā bahş ider büse şafâ-yı dil- berin	[...] ey zâhide vuşlat deminde mecnûn Sîne-be-sîne ile şarılup ol nâzenîn Komaz idüm uymaduñ aşlâ tehdîd birbirin Bir gice tâ şubha dek olsa zamânı dilberin	-/ 4 Dörtlük		-	
31b	(?)	Bugün bir güzel gördüm 'Aâ olmuş 'aâallâh Şanasın cennete girmiş 'Ulemân olmuş 'aâallâh	Feminden açılan dürrler Yanakdan gülen nûrlar Bu benüm çekdigim zârlar Senüñ 'aşkuñ 'aâallâh	Koşma/4 Dörtlük	Güzelleme	8'li Hece Ölçüsü	
32a	'Âşık 'Ömer	Kuşsam belini bir gice cânân benüm olsa Bir gice degül her gice mih[m]ân benüm olsa	Cânlar vireyim ol dil-berüñ yoluna billâh Taḥḫîḳ 'Ömer ol dil-ber-i ra'nâ benüm olsa	Gazel/ 5 Beyit		--./--./--./--	
32a	'Âşık 'Ömer	El beni diller deyü egnüme 'abâ- püş eyledüm Çarḥ-ı gerdündan müzeyyen câmını nüş eyledüm Bulmadum bir medḥim eyler çok şadâ güş eyledüm Zemm ider 'âleme beni yâ Râb bu ḥalk n'eyledüm	Yâ İlâhî sen bilürsin bu 'Ömer'in ḥâlini Raḥmetünle yarlıgagıl bu günâhkâr kuluğı Kaçmaz 'âlem ḥürmetçün kes bu ḥalkuñ dilini Zemm ider 'âleme beni yâ Râb bu ḥalk n'eyledüm	Murabba' / 5 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
32b	'Âşık 'Ömer	Sen de bir gün ben gibi 'âşık olasın sevdigüm Hep baña itdüklerüñ bir bir bilesin sevdigüm Gülsitânı çünki hep bād-ı ḥazâna uğradup Bir açılmış gül gibi âḥir şolasın sevdigüm	Sevdigüm gözden bırakmış ben ḡarîb-i kemteri 'Âşık-ı şadık virürdi yoluñla cân u seri Kanda didi 'Âşık 'Ömer vaqt ola kim birbiri Arayup da bulmayup 'âciz kalasın sevdigüm	Murabba' / 4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
32b	'Âşık 'Ömer	Elvedâ ey rüy-ı 'âlem ya gelem ya gelmeyem Ey benüm kaşı hilâlim ya gelem ya gelmeyem	Dir ki 'Ömer ağlarum ben dâ'imâ cârüb gibi Şabr itmeli her belâya derd-ile Eyyüb gibi	Murabba' / 4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

		Gel benüm nâzlı efendüm bir dem yüziñ göreyim Giderüm ben şivekârım ya gelem ya gelmeyem	Dîdesinde cüdâ-veş Hâzret-i Ya 'küb gibi Hoş kıala Yûsuf cemâlim ya gelem ya gelmeyem				
33a	Gevherî	Olursa cihânda yigidüñ yâri Benüm yârim gibi serv-i nâz olsun Güzellik Mısr'ınun 'âdil hünkârı Hüsn-i Yûsuf gibi ser-firâz olsun	Gevherî 'nün yâri hûblarun haşı İki mim ha daldur anun hecesi Bu derd-mendün senden ricâsı İltifâtı her dem cevri az olsun	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
33a	Gevherî	Bir gün bir güzel gördüm Bî(?) âb-ı zülâl ancak 'Arz-ı hâl şunmaya geldüm Yâr âşinâlık muhâl ancak	'Âşıklar ölmeden kaçır Serin virüp yerin açmaz Kişi sevdiğünden geçmez Muhabbet başka hâl ancak	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	8'li Hece Ölçüsü	
33b	Gevherî	Didüm dil-ber şarılalım Didi öldürürüm gelme Didüm öldür behey zâlim Didi var cân çeken olma	'Amîdim kapuğa gelürsem Didüm ben 'âşıkun oldum Didi şa 'âşık olmadum Didi sağlığını olma	Koşma / 4 Dörtlük	Güzelleme	8'li Hece Ölçüsü	Dedim-dedi'li koşma örneğidir.
33b	'Âşık Gevherî	Dil-ber senün cemalünden Gül açılmış yanağundan Ab u güş dudağından Amân 'âşık nice kanün	Gevherî yim yârim gelse Benüm derdüm nedür bilse Benden gayrısı severse Benümle imtihân olsun	Koşma/ 5 Dörtlük	Güzelleme	8'li Hece Ölçüsü	
34a	Tabburi	Yanağında güli şad-be[r]k açılır Didüm yaşı şebnem gibi saçılır Gizli 'aşkun yüz çıkıdı ne hâldür Hüsnün gören elbet şağa kapılır Âh ne göz keseñ efendüm var mı benüm gibi yanar yakulur	Nür-ı 'aynım nice senden geçilür Sîm gerdâna siyâh perçem saçılır Tabburi 'nün derdi çokdur söyletme Yok cihânda sencileyin seçilür Âh ne göz keseñ efendüm var mı benim gibi yanar yakulur	Türkü /4 Bent		11'li Hece Ölçüsü	
34a	(?)	Çıkalım şayd-ı şikâra Çataruz belki o yâre Geçmez gönül dil-berlerden Takıldı zülf-i nigâr	Niceler olmuş dîvâne Hüsnüne olmaz bahâne Çok 'âşıkun 'aqlın alır O güzel cefâ meydâna	Koşma/4 Dörtlük		8'li Hece Ölçüsü	

34b	(?)	Gözlerümden yaş yerine ka[n] akarken bir zamān Nazlanup yārim gibi şimdi olmaz evde(?) revān amān Virdiler Yemen şekerinden nāzlı yārimden haber amān Ne nişāne amān cānum ne zamān ka[n]ki zamān	Ġamzeni emr-i teşrīfīyle cānum var ider Şunda bir cān ġarezim var iken a[n]ı virdüm Didiler şabr eyle elbet ol çokdur okurum Ne kerem amāne cānlara deger mecd-i kerem	Murabba‘/4 Dörtlük		-. - / - . - / - . - - / - . -	
34b	(?)	‘Aqlım aldı rakş iderken bir gül-i zībā benüm Vech-i hüsnüñ seyr iderken artdı efġānum benüm Merhamet kıl gel efendüm ‘aşık-ı efkende(?) ki Hāli perīşānum rahm eyle sulţānum benüm	Biñ cān-ile ‘aşık oldum merhamet eyle baña Vazgeçmez bu gül senden olsa dünyā bir yaña Her ne emr idersen eyle bir niyāzım var saña Doġtor ‘aşkına kayd eyle sulţānum benüm yār	Murabba‘/4 Dörtlük		-. - / - . - / - . - / - . -	
35a	‘Āşık ‘Ömer	Şalını şalını dil-berüñ biri Gelsün bu der[d]ime dermān eylesün Evvel bahār yaz eyler bu gelen Çıksun şahrālara seyrān eylesün	‘Ömer dir ki şol diyārdan gelenler Gelüben derdüme dermān kılanlar Hācılar bayramı şansun güzeller İsterse ben kulun kurbān eylesün	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
35a	Yektāyī	Bir melek simānuñ Mecnūn’ı oldum Bu koca gözleri Leylālanmış Yanakları güldür dişleri dürrden Emdükçe lebleri hamr alalanmış	Yektāyīm ‘aşk içinde çağlarım ‘Aşk odına dertli sīnem dağlarım Tā giceler şubh olunca ağlarım İki çeşmüm yaşı deryālanmış	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
35b	‘Āşık Şīrāzī	Şikāyet eylerüm bī-vefā dil-ber Bī-gāne olmağdan murāduñ nedür Şām u seher hasret-ile ağlarım Şān olup göñlünden murāduñ nedür	Cān ile serimi koydum yoluña ‘Andelībim mā’ il oldum gülünge Bu ‘Āşık Şīrāzī gedā kuluña Cefālar kıлмаğdan murāduñ nedür	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	

35b	‘Āşık [?]	Bir kâmeti ‘ar ‘ar perî-peykerüñ Nâz-ile bakçeyi geldi ve ki yollar perîşân Müzeyyen eyledi bakçeyi bâğı Açılmış çiçekler güller perîşân	Yâr nicedir bakışına imrendüm Göñlün gibi şikeste imrendüm Nâzlı nâzlı çıkışına imrendüm Takmış bir ma ‘nâ diller perîşân	Koşma/ 4 Dörtlük		11’li Hece Ölçüsü	
36a	(?)	Ben nâzlı dil-berün odına yandum Ol şîrîn hûbânum güle açılmış Ben bir şüh cānân idüm hevâda Yeşil başlu şuna göle çalınmış	Senün bakışlarıñ ‘aqlım alandur Ġamzeleri cellâd cāna kıyandur Benim sevdicegüm ölde gelendir Giyinmiş libâsı yola çalınmış	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
36a	Gevherî	‘Arz-ı hâl eylesem itdügün cevri Muhabbet sedd olur yüze gelince ‘Āşık öldürmede ‘akrânun yokdur Hemân şive ile nâze gelince	Bu Gevherî kuluñ bekler yoluñı Raķıbler dirmiş gonce gülünğ Nādānlar koçarmış ince belinğ Ya koculmam dirdin söze gelince	Koşma/ 5 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
36b	Gevherî	Seherde açılan gonce gül gibi Ĥatırın şād olsun gül efendüm gül Göñlümüz perîşân kākülün gibi Ġamdan āzād olsun gül efendüm gül	Senün meftūnuñdur gül yüzli perî Ġāhice mürüvvet eyle sen bārî Bāzār-ı ‘aşkunğa bugün Gevherî Kuldur mezāt olsun gül efendüm [gül]	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
36b	Kul Muştafa	Güzel seni ġāyet güzel didiler Göster gül cemālün görmeye geldüm Şeftālün derde dermān didiler Gerçek mi efendüm şormaya geldüm	Kul Muştafa ’m ider cānlar cānsunğ Mısr içinde sende Yūsuf neslünğ Hem güzelsünğ hem merĥamet kansın Kul olup kapunda durmaya geldüm	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
37a	Gevherî	Gine ‘aqlım aldı bir kemān-ebrü Kāmeti nevreste fidāna beñzer Ġamzesi fettāndur gözleri āhū Baķışı āfēt-i devrāna beñzer	‘Āşıkın ‘ömrün firkatden beter Heçr odına yandum tütünüm tüter Gülşen-i ĥüsnünğde her seher öter Gevherî bülbül-i nālā[n]a beñzer	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	
37a	‘Āşık ‘Ömer	Şunda bir dil-berün meftūnuyum ben Cemālî Yūsuf-ı Ken‘ān’a beñzer Ol şacı Leylānın Mecnūnuyum ben Disünler sīnesi ‘üryāna beñzer	Ey ‘ Ömer dīdenğden aķıtdın ĥūnı Yine coşa geldi ‘aşkın cününı Büsbütün seyr itdüm bu kafi nūnı Görmedüm bir dāne Osmān’a beñzer	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11’li Hece Ölçüsü	Mecmuada şair olarak Gevherî yazmaktadır. Fakat şîir ‘Āşık Ömer’e aittir.

37b	(?)	Be ağalar gönül böyle rüşendür Nitekimdür gönül bağı yandurur Şeydā bülbül terk eylemiş gülünü Bülbüle efgānı gülü yandurur	Umarım ki rakīb yüzün gülmesün Arasın derdine dermān bulmasun Kul perim dir kimse ğarīb olmasun Ġarībün efgānı dağı yandurur	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
37b	‘Āşık Gevherī	Ey rū-be-rū gülen servi selātin Hüsnün şavkı yürüm beni yandurur Bu kâş bu göz bu kıyām ki sende var Beni degül nice cānı yandurur	Gevherīm dir gezdüm ez bī- cihānı Tanır olduğ yaḥşı eyle yaman İbn-i Ya‘kūb Mısr ilinin sulṭānı Züleyhā gibi nev-civānı yandurur	Koşma/ 4 Dörtlük	Güzelleme	11'li Hece Ölçüsü	
38a	(?)	Ama bu nedür dil-berler uyağına düşdüm Bülbül oluben nāz ile gül uyağına düşdüm ‘Aşk aldı beni yandı sīnem döndi sūzāna Sevindürmek için bir melek ırmağına düşdüm	Hasreti yatağın serpdı küllāb sīm- tenin işdi Şarıdır didi ol vakit yatağına düşdüm	-/ 3 Dörtlük		-	Son iki mısra eksiktir.
38a	Āşık ‘Ömer	Gel başa cevri itme [dil-ber] dīn ü īmān ‘aşkına Seni yokdan var iden ol ğanī Sübḥān ‘aşkına Sen bilürsin senden özge ğayrı yārim yok benüm Tevrāt ile Zebūr İncil dahı Furkān ‘aşkına	Dir ki ‘Ömer dil-rubālar ne ‘aceb Ḥaqq nāçār olur Dürli cevri önce ğamzesi āġyār olur Benüm gibi saña dostum şanma ki ol yār olur Gel beni ağlatma her dem ol Sübġān ‘aşkına	Murabba’/ 4 Dörtlük		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

Ek 2: Tıpkıbasım

عاشقانه

کود که فانی فلک نازد ای
آیدای صوفی صوفی صوفی
بر دروی اهل اول درویش
کل طبیب آنچه یار اول
کو تو که کوردم جمله عالمات
افلاک اولم اولم بن یارون
یکجه بر خدی کلدی یار عیادت
داغ برده یکش از تو عیادت
بقا کی تو زدن آفتی یارینه
ایرولوق کار اندی چشم
نه کلور وار نه کید وار یارینه
کون سیم کلدی یار یارینه
سپاهی دین بردانه سیه
فرد قی که صبر سیه فالور
افلاک اولم بن یار عیادت
سود یکجه کسب فانی عیادت

نیمم اغان غلی صحتی
دلبر غنای حسد ارست
صالی صالهی کله قار صوم
یا قوب الهی ایلد یارلار
اوله معرفتی همه ایزنی
دیلده نامودار لری
بر میه کردالی آنچه میانلی
یا قوب الکینه نامدار لری
تو کلور خشت لجر الد واریله
عمر کی کچر مه اهن زاریله
خاص بقیه ایچین کوزل یاریله
اطراف جملک تو یهار لری
ذروی دید کلک بونده بولق
عادت اولقنه صحبت قورق
ساز ایلد سوز ایلد دلبر سوز
دلبری سوز سیم یار لری

عاشق

عشقی زلفی مسکن لاله افغان
یاغ حسنه جانان ریجالی وار
عاشق جنت اندی عزمه یکا کور
لا جوددی قصبک التنا اقر لری وار
حق حق اوکشد بر تن سن کورلر
لانی بالی عاشق همه اهره
عشق بدستانه جانادی چاکلی
لیله یار بافت امریزی یارین
بندی قتل اینه دستک همه اهره
عشک ندر لیه یاریندی اولدی ریحان
خاکلیه یوز سوز لری قلدی نامدات
سن جواهر معده نیک علقه ویر
لیله یار دن یوقیه برده احسان

عاشق

خلق عا حسنه جانان اولور سه برده
بیک سیمه قریبان اولور سه برده
اغان اولور یولک خاکله ها کسان
بوچه قوللر مسکه فرحان اولور سه برده
ای جفاح بیلندری بانکه صادقلک
بویینو باغلو قول کید بر وصلک
هوقن رفان یکسک هوقن عاشق
صفت درویش کی عریان اولور
کبر بیک تیغی قضا و قصدی غلو جان
میلور در کولتس امانادر ماسته
شمدی ارباب حبیر و عشق میلند
ناری حجر کلر سوزان اولور سه برده
دشمن برده کرم علقه لیدر معنی
کر زار یارک باش جیون قلبی خوش
بوسه دین دنیا ایچین قصه کوی
دره عالمه دستان اوکو برده

بودی و میوه جای عهده دوزخ
عاشقه یار دلا بیخ
بناد و سلفک آوج کونه وارمن
هر کول و ک شکمه دلداز بیخ
دالشی بیخ سروح ادیب ایله ساز
یوسف اولد سحر مراد نیک ساز
بقر سکه خاطر م قشقله عروم
غیر لیکو کله معما بیخ سن
شدی اولد لیک خاطرین کردی
بر غریب احب بیایه اند بایف
لمکی دور کند بویوب بری عروم
بزم له افقده ناهض بیخ سن
جودانک صوکی بر عذ استدر
بر خدار اولن سن چون عروم
بر طالع سن کارینک ظلم استدر
طونام خولین سرد اول سن
نیم
۳
سوهنک قدرین شمد بایف
با الحی سن بر لیه قاندر سن

کوهی
عندی صا جادای کافراشته
و در بوکر دانه سدرین بهار
اشکری پشمی ماهی و قند بهار
ندر بوکر دانه سدرین بهار
منکه لعل و شفق باغ بهار
یوسف بهشتی چقدی بهار
و شامی سدری مارق باغ بهار
ندر بوکر دانه سدرین بهار
فرخنده اوشتی مسکت مله
اول پناه جلدی دوا دمه
هندی یوسفی شانه کله
ندر بوکر دانه سدرین بهار
علاقه یافت ادبی قاشی کانی
اول در غنیمتی وی ویرامان
صاحبی یوسفی غنیمت فانی
ندر بوکر دانه سدرین بهار

[illegible]

کوری

ای قریب اویارید و ارخه
مصور عزت کبر سلاطین
اول مبارک جلالی کورخه
خاک پای یوزکر سورخه
سحق ترا کتن مد است
عقلن الدوب اول یاری تارمه
کرم الیه بزی جلیل دوشترمه
ادب ارکان الیه کبر سلاطین
دیز حکوب او کنده یوزنی قوی
سنگ اچمن داسم غل دیسین
ظرف قند یوری وار سلاطین
برینسا کو کلک اولون علوی
منجدا اول طبع نازیک مزاجی
افندیک خا طردن صور روم الیه
کوری بزی جلیل دوشترمه
مانل اولدم کورن لریک قشکه

کوری

ای بنم بو کورنیم دودیله فان اقله در
قطر قلمر دانه دانه کونه کونه آیت
تار حصره هر چمن یوسینی باقله در
سینه سینه دونه دونه سمو ختوب آیت
ای دریغا کسه یقین اولدی اصله تارمه
هی نه کدی داهی بی نه کلسر کینه
دویم مادی خننه دوران قنیه تیشه
اولی اولی کلسه کلسه طار طار
مکدی زحمت کینک اکلدم هر چمن
نودیر دنده خننه کون برمان اچمن
داغ داغ شکر شکر نه یوز دانه امان
اچمه نازیک کسبه کرا اولون اچمن
اها الیه چا دهد و چاده دایم دهن
بر کتا مایه ای غنم سنن صا امان
جزه جن جلدی جلدی صا امان
د حوص در اما اباب

کوری

کته بکون غم کون اولدی سلاطین
وارک بقل باره نفعان اسیر
بن رافتم نک خلق خوبندن
شکسته کوسکی شازمان الیه
حنی بر قنیه جانندن ما کلم
قون عشقم یوسودان الیه
بر کون دکل اوج بنی کونه قالم
اما بو جفا نی هر زمان الیه
اسانه یقندی آه الیه کورنیم
کل بیجا کورن کون یونی یاریم
قیهارده وری بیکم اسراریم
واروب عذر دوش اکلما ایا الیه
نخج و نازیک کوری کورن قنیه
مانل اولدم دوصفتک قنیه
چار کونن المی لکز دستنه
ایحق بو عظمی شازمان الیه

کوری

ای صبا سلاطین یارید بیدار
بولیه غم و واروب یوز جقسون
یوغایسه عرنه فرمان الیه
عاشق لریک یوز جقسون
نصحت دینم مرادم اکلما
سوز یه اختوب کوسک بکا
کلسون داغ کلسه هر جقسون
هر یوزیه زلفار یون یوز جقسون
دخی کو جوبلر جالدن اکلما
عزیزا الیه سوز و کله من
ال بعلسم قشقه سوز و کله من
کسناک سودوی یوز جقسون
نظری اریور کون بکون افغان
حالیه رحم اغنم قاننی کاشم
بارس اولدین روح داوانم
تک بولیه بار یوز جقسون

سا بنم حنا کیم دوندی سوزندن
اوما رمی کوزل مراد الله است
کلب رقیبه کولک وردی عاقبت
فانی نایب بوقته کلسک

عاشقه ابرو لعل اولو معدن بهر
قشلاک یاکو بیکار یکد اوق انرا
قرشو کلدرن بوسینه حی دلسک
حسرا عبد رایی

شید الجبل کی دو فاعی ایلی
احسان کو دردم جو و جفا کی
یک نیم عین کو لکھا

روانه تکه بتی نار صالحسون

فونش

عالمه حسن تان چكيني عاشق
دنياده برصفا سوز ملي كرد
عزتي كورشي بري كوي ياردن
قيبي ارادن سوز ملي كرد
كردن زلي اولور

رقیبی از او
جهان سن تکی کوزلی اولور
بنفک بفرمه کوزلی اولور
کوزل دیجه ایله کوزلی اولور
اصلندن نسلندن سورما کرک
یولوز لاله

اصولند
نازه نیم باغند کبردی یوز لاله
بن د بلالیم جواب وریم لاله
یناغی کول زلفی سبل یوز لاله
اطرافنی در نشان صین ملوک

اطرافی در
خدا کلید روینا بلم زندند
زندن بعقوت زندن زمر و تندر
سپاسم در ویم از ندی نند
طبیعی مرهین سور و کرا

段

(مجنون)

بود و بنما خیر سینه کونور
او کونور یان کونور ام ام اوخته
فریادم انشد غنای بونور
کند که خرم کلدی غم غم اوخته
بر دلین ما

بر دلین مائل اولدم اوزمده
ایمیا القوم نغزا اولدی کوزمده
عاجزم سکه نه خیم اوستمه
م علم اوستمه

وفاکندی دلیبره نازقادی
یادی حکیم با اولدی کونقادی
زمانه اصل زده نازقادی
شندی طوغره ددکم کیم اولدی

ای مخصوصی شمس زمانه ملوک
قبیلو باد ایشی داتما زملدر
برگوشم ساز ایسم بنش گونم غذر
عالم سود مدیم دم دم او

بن عبد حمزون بن عبد الوارث بن عبد العباس
اسم پدر من محمد بن طاهر بن عبد العباس
محمد بن علی بن محمد کشف اولاد بیست و یک
اندا بچند روز ظاهر شود بن عبد العباس

بسم الله الرحمن الرحيم

البداهة دليل باهدر و صمد
نفس شيطان حفظ جهان قلین
اولی هو آخری هو رب دخی تحسن هو
نترك دنياه اولک نيزه سر تسر کلهم

والله في حمانه عليك يدك رعب
شده لمورك سن عالمين جود غنم
تا از لدن عاشق و ز عشق المورك
و كيد ايد در با مشالي جفا و غم غم

دکتر ابوبکر در
زاهدی عاقل و عاقل هم راه او
اول سبب از اهل دین بود و پاره اول
شور و آواز و طاج قباچه و نسک
عالمی گفت که الی...

9

گوهری

کای و قی و از کلال ملک کولیدن
بردن کوی صمصم سق یا زار سیله
کوزجی قان پرویدی و دوشم او لومدن
عیدین هلاله امیر عارا سیله

لشته قلیه میادانه کلنه
کلیدن یارین آله سوغه دلنه
یاد ال دکه ورمون زلفه دلنه
بالله کندی پور بر عیار ایلده

کوزکون و بریم یارمی ایلده
اوورم سوردیم دوزنورم دیله
سوی قوتیم بولنه مسیله
چالوشم اولن وارسیله

کهر قی صادق د در سوزینه
قان دوز سرف عدونه ای کوزینه
خصم ولان جقون مبدل یوزینه
با او قاسون باین قلم یاریده

افندم دیدی ای عاشق کل اوب برکتی ناعنه
اونجه روینی انک دیدی برکتی دغنه

النا ویدیم دیم جانایا ای کیم
دیدیا حق نه اکسوریم حصه ل غنه

ایک یوسا د افندیم برکتی ناعنه
اولجه یوسفانک کیم دوزنورم دیله

نصی یار کیم کیم
ایک سوزنه اوب کیم

عالم

باشا سن برکتی اوله
سکا برکتی برکت
عاشق کل عقیلن الیه
سکا برکتی برکت

من خدیجه ن او قورم
بلبل قی خا قورم
عشق ملوک جعفر و ران
سکا برکتی برکت

کوزل اولسک دستک
دورین او ندر برکتی
بیاز کوزک او ندر
سکا برکتی برکت

کوزل اولسک جا غلک
کمال احسنی با غلک
نصف قورم نیا غلک
سکا برکتی برکت

یو کون بن برکتی کوزیم
نوزی دهان کوزیم
دیندری دری کوزیم
کیم جهان کوزیم

حق نهالی غوب برکتی
میهان یوزنورم
ناغ حسنه کلننه
نان دیم کوزیم

ای افندیم ورم عشق
خجری سزاه
صورت عیوب کلله
لطیف احسان کوزیم

ای سید عللک
بودنیا کلور
اوقوب عشق کلانه
خجری قان کوزیم

بنم جانم سزای خدا و
 بنم جانم افغان بهنزاریم
 بدیل کی افغان بهنزاریم
 بادشاه کل سوز که مولای
 چون کوه صدای که خا هم داریم
 بن سویدیم سندن غیر داری
 کرم ای ملک اشته ای بی
 بادشاه کل افندیم کل بر
 نقیدی و جوی بوسه زاریم
 بله دیکه جو بیک درده جاری
 بن سندن ای ملک کل ای جاری
 قوا ای کل سوزی بیاری
 غنچه کل کل سوزی بیاری
 کوهی عجب خواجه صالحه
 بر قوهی بولغازه دریا صالحه
 بر عذر ای بیاضه دریا صالحه
 درش بنم به هر جان بیاری

غیر نسبت جنسی کو نوسین
ایضاً خود را چرخ کند
لاد رضا از خوب صورتی کوز
بشرب اولراب دلائی کی
دفعی هم بوق ضیا الدلی
من خلق خود را دلائی
ملکن یک صورتی کوز
باشم افتاد ملکوتی
بر لحظ و فاسی بولون
لطیفان از فاسی بولون
علفکه چایانی کوز
کوهی دودور فکله دوری
اندکی او کردندیک
دور آتیم بکشدن بر فاسی
بارک الله حق تعالی کو

حق سحر اشون افدیم سنی
غیر نسبت بختی کول نسینی
انجق خوبله ایچو کیت سمن
له رضا ارقوب صورتی کوزل
یشتراب اولن زلب دلایل کی
دقی همدی بوق میا لاری
من خلق خوب جمال کی
یکدن پل صورتی کوزل
ایم افناد ملک سنی برین
رخط وافی سون دین
لطیفه انداز کلامون دین
عالمکجه جانیلی کوزل
کوهی دودور فکک دوری
اندی اوکر ندیر سندی یولور
دور اجه کاندن برف جوی
بارک الله حقیت کی کوزل
عسل

دور آغله بکری بندن بر نفس جودی
بارک الله حقیر علی نورین

بگویند و مدح اینک مجلس شایسته و امید
 هر روز دلش علقه وصل تحت و امید
 صفت قوتش کبریه و قدرت
 علقه رحم اینان دلان قیام و امید
 قوتش که کج فایده ایست و امید
 کلید و احسان و یونان و امید
 تا به صبح الی یونان و امید
 علقه بودن و زیاده عالی و امید
 صبا که سر و دهن او و امید
 کعبه و در بر جامه بن و امید
 شمع تمام ایست و امید
 بنزدیکی جامه بن و امید
 اولسون علقه و امید
 ای و امید
 و امید
 بار ایلمینه صاف و امید
 و امید

[illegible][illegible]

با شکر و حمد اول کول یوزلی بار خد
 کولک ایا کجی قای کانی خد
 یوزلی ای قی قای هلا یوزلی
 خد و ناد کجی ای بار خد
 حق زماندار الما دجا اول او دوشداره خد
 ناله اول قاسم نوله بلیک کجی
 ای صاب اولین دوش سر کوی مانا خد
 صون کورنا زیا کجی شاه اولین
 کجی اول کجی بلیک کجی جانانک
 کجی کجی کجی اول یوز خد
 قنقی کجی کجی کجی
 خد و طبع شرفان کجی
 کول کجی کجی بلیک کجی
 نیک افتاده کجی کجی
 یوز یوز کجی کجی
 نیک اول جان عزیزم کجی

دهر او علی

این نقطه عقلم الی بر دوزخ بروم
خون فشاند از آتش غم و سوز
دلیل بلبل صبحی بنیل قاضی سروی روان
بنیازت کولی احسن غنایب هفتاد هفتاد
صد هزاران ناله ایصال تنب و فدا و ای
کبر کور و روی پاکین عقلی تارها را
ما یوزن حال غم و حق و یقین عیان
ایر مسون بوشه کسه بکله بلبل عار آید
خون تر قلند مستکنی اول پرو و کار
زلفی مشکین قلند بر هم عید شمس
بجز و جنتی کور ناله جوهر لای نهال
هدهد کوز لکدن دو حاد و ضعیف اجیر
ای رحاوی دهر او علی بریده بر ما باقی
کشته ای طوطی طوطی طوطی
ای کجایم کی مرغان دیشلی در لای
با کز برین دهن بخند و لیل و نوحی

نور علی (گوهری)

بر ملک بهیالی نورسن جوار
بوصفتک لوبادین او کز غم مشن بین
حیفند شانکه ای شاه خوبات
کوزلد معتادین او کز غم مشن بین
اغیادی سوزن بین سون کلنج
انفاتیق یوقد سوز کلنج
بر عاریف کاهل بین سوز کلنج
کولان ایدینی او کز غم مشن بین
عشق و یوزن سوزن شافی جوار
لطف اید امر بین بار جمالک
کرچی او قیوش بین عشقک کلان
حبت بانی او کز غم مشن بین
گوهری بجهیف لوقد یک
عشقک المیجود دیده و قمار اندیک
بن صافه روم ظالم انصاف کلان
سن انصاف باینی او کز غم مشن بین

(شکوه)

دوشن سوزی سودایه
بدرله دلبردن ایرلدم
و فاقین بن کدایه
عشق اشردن ایرلدم
بعض کبر بنیل کج
او در کوز لکدن بیگنا
سویب ایرله سه صفا
بدرله دلبردن ایرلدم
نامه من اندک السک
هم از قوسک هم غلیمک
نعلنی کیم کله سوزک
بدرله دلبرده ایرلدم
آه ایرلدم واه ایرلدم
لجی سکردن ایرلدم
آه ایرلدم واه ایرلدم
لجی سکردن ایرلدم
کوردسک تشنه جاناقه لکدر استه بولک
نخون برید و بر سوزک اید سوز در غلیم
اکوش خست دوشن سوز بند ایچنه اید سوز
سرایا اویدک برید و بر سوز ایچنه اید سوز
تشنه کول فاره دوشن سوز کول
اولون اولی و کوم بر لک
ایشکله یا صلا نمانان دوشن سوز
خیالک بوشی صحتی صحتی عهد و وفا
الادیم شهاسندن شبنی فتنه عهد و وفا
کشتاد اولی و کوم صاعن ایچنه صفا
همان صحتی لعل بندر قی المیاره
کبر سوزک دوشن جاناقه لکدر استه بولک
نخون برید و بر سوزک اید سوز در غلیم
اکوش خست دوشن سوز بند ایچنه اید سوز
سرایا اویدک برید و بر سوز ایچنه اید سوز
تشنه کول فاره دوشن سوز کول
اولون اولی و کوم بر لک
ایشکله یا صلا نمانان دوشن سوز
خیالک بوشی صحتی صحتی عهد و وفا

چند کلمه بلبل
بان حالی سو یادون
یاندودن عشق کین
عبرت الی پروانه یار

عاطفك على عاندي
يا نبي خيل من ماني
كلاري هب افغاندي
او عواندي در لوجفاني مان

افتد بکینه صاف او له بکینه
کوه بکینه سوزينه او باره بکینه

۸۱
 کور کور حجاب
 بند سنی خاکید بکسان المیون
 بود جود جفا می هزان استیون
 افان بفریم یکن سلیح دیم
 منی دولند کوریم دیم

قدم نوبهار اولش
صفار و قد رشتدی
نیامام اهرامدن
فرال و قد رشتدی
واروب یار اوله اغیاره
بدر سگ جدره
حالی عرض ایلم یار
عطار و قد رشتدی
بیلک اهی کولینه
مانگ رنک روینه
بدیوسه وین قوکه
کومر و قد رشتدی
بیلک اهی کولندن
قورطه لاسم دینندن
کدیسم سنک الکن
ود علر و قد رشتدی

اندیم کل بهار اولدی
صفار و قد رشتدی
ایوب فریاد بیلل
فرال و قد رشتدی
کل نازک بندن دلیس
جفالرمدن اشنور
کرکر ریند کپوره
کومر و قد رشتدی
کی زول صفالوده
کی خشتک درمالا
چالمنون دور مسون مارلی
نفره و قد رشتدی
بالطفا ایلو علاج اینه
یا اولدر قور تولام باری
طیسم کل علاج ایلم
دو الر و قد رشتدی

سودم سن بن بنی مهر و بیکه
ای سکن لوار و دیله باجه بیکه
نشین بیز سوز و عطره لیم عهد
برکون ایلم لیم حبیبی طلمو بیکه
سوز
سن در ایشک همد بیکه
سوز بوزم بن کا طوطه بیکه
الدق طبرک ایچند و جک شری بنی
کاکا ایچم آب حببات
بندن مرادک و اداس کریمه
چاشم ویریه ساری دلی قلی
همد و کیم صفا ایلر کن قال
یا نصقله بابر کلن او یقه بیکه
موروقی او کلد رشتدی
طوردک لیمه بن لیمه
بودن لیمه

بارک الله خوب برغنش قورینه رو الخوله
یاک بظلمه عقیلادی بقیقه قلاک حلال
اود دورن بیا اولمش مع ایلم بیکه
سوز طله یار لاشن الکن دلی بیکه
برجایب درده دوشتم درده علاج اولدم
انقظ اولم کجده عیم آفر اولدی کولدم
نشفه سوزم سن بن کاه کار اولدم
حسنه کولوم یا غی لایو بیکه
سن بن شفته کولسین دورن بیکه
بن دخی یاندم یا قلدیم دایم بیکه
ای الف قامل دلیو برملر بیکه
جمله عالم مان اولش بوز بیکه
هوا کول و یوق کندی عیان ایلم
هر کور کور دلیو بیکه
انسان اولان دایا نوزی صوره دلیو

زلف

افلاک اولین بودیدن اولوس
در دمه بریان بول قار کوز لوس
قورق وکی عیت ایلک فالوس
ینه کوزیچر بول قار کوز لوس

بزاعلم کوزین صفاده
اقرانک بولینر جوب صفاده
و علم بولینر دقن اولوسم تو فاده
قوریم او کشته کل قار کوز لوس

عشق اولدو غم نیک بولرسک
انک ایچین دورلور یوه وایرسک
شهرت سوسیم قنای اولورسک
صفور بارین بیل قار کوز لوس

کل ازادانک نطق بولمعدن
خیر صحت انک اولورسک
بانتکه قصه قار کوز لوس
یونجه بیل قار کوز لوس

گور

بیل کبی بکنه مشیم فریاده
اح حسد یا غنی باز ایلد باری
قدم کان اولدی جورک چکدن
احشاک بوقی یسه ناز ایلد باری

افندیم حسد سوله سورق
بند سینه تسلیم ایلد اوزق
رقبلور دو یکنین کوز لوس
هر کلوب کج و کجه کوز ایلد باری

مشاق اولد صفی مالک باقیمه
جانه تشنک سینه سینه صرامیه
نخون حجاب اند بولور کوریم ویریم
التفات اغز سکر ناز ایلد باری

کوز لور ایچیند بزم قونین بیق
جانوریکه قرب برنجیه کولسون
کوهی اولدور دیم دیمشون
بو کرم بکانیم ایلد باری

زلف

افندیم کیندن بورصه قونین
کینک قونینک ال صابدر
اوسیه کیندن دینساری
سیم کوزن ذونشان حال صابدر

مندی کلمش فانی جا هانه
بولینر حسد کوز بیهان
فلم قنوا تشنک کوز لوشهان
وصفی مدی ایلر دینک کلبور

هرچان اول کوز اچقشله مبله
کوزن عشق اری روش بوریانه
سود مالی ناله اری خنجر میانه
سیم قونشاق تشنک مین فله بیه

عشق کینشده وریوزک کورمه
جولر خاتمی قونش برصه
واری فاکه بیه بوزلور کورمه
شیراز قیولده قون فله بیه

ماجاله بقیا بین امان طلعین
شهر صهان برنظر کوز لوش
کوز لک کوزن عیان شفی اولدی
افندیم سین اولین

کنه برکوله اولدوم امان اقدیم
افندی جوی کور مشی مان صاف
مهی طلع کوزین حسد رس
افندی عکین کوردم دیبان

فرمانم بوق کوی باران وارن
بند حال قور کیم امان صور ورن
قورم عشق رنی یا حر طبعی
جارسن بول تار کید امان راحلن

عشق

نظم

اول ماه خورشید طلعت خند جمال اولسون
قابچکوب رفتار اید بر سر و زنی مال اولسون
روی کلیدش می آید بر هلال اولسون
زین اید و بر جامی شرف اول اولسون

عالم و منقذ عالم به بود یک مایه
باشک نامی افندی قلمک همی همد
نخبر مدعی استیلا به مصر الملت همی
ملک مدعایم اید و بیوف مثال اولسون

عمر حال ای یک مایه نور فر کشف راز
خوب باقی این کماله به سحر فز
بلور مکشند می سحر و کل است باز
مه جسیم لیری اب زلال اولسون

درد مند به ای جسیم کل پیش اید عالج
خاطر س غایت شک و راناطمی طوت به
ای نفلی دلبر کن الکن باج خنجر
یو طاقی بد قنارک بر سحر اولسون

نظم

چند جهان را کوزلردن کوزلردن
حسن بی همتا کوزلردن کوزلردن
قیمت اولان سن نه ضوایم قدرین
بلد یک حقا کوزلردن کوزلردن

دغلی بر عین کولدر بکدر دری عدد
مد یوقدر بر نظر قدیمه لیک بر اشد
جان طایر از انشی عشق یوقدر مود
دغلی رعدا کوزلردن کوزلردن

سوری قدیمه لیک لیدن افتاده لیدن
چند اماناز در دونه می کینک شنهاده
مصر من ایچ فرور یو یون کخانه در
ای ملک سیم کوزلردن کوزلردن

ای علقه میارک لیمیک اوج عرف
او صبورانه تکمیل اولدی جمعی شکار
وصف مد من اینت چو اولادی علقه
دیر خرم اما کوزلردن کوزلردن

دیده کوزلک کالک را غنه دوشش
حق اولاد کادردیلا غنه دوشش
افزاده لری با نیجه صلیقه اول ماه
لوا رختا سنک را غنه دوشش

شاهان کسم بر یلی بوسه فرایت
لکند کوزلردن ایچ غنه دوشش
الدوزلی ساعی صوره شربت هادونه
چنگاری قوشاق لواریک را غنه دوشش

کوش طوقار دیز باغی طویون بی حقیق
یوز سوز سوز ایچون میر شاه یا غنه دوشش
کون کوزلردن کوزلردن کوزلردن
طولدر ایچمه لمر کاسه بالور کسره

ساقی کوز اول کاسه بالور کسره
طولدر ایچمه لمر کاسه بالور کسره
دشک المیسه زور کسره لکده مالک
نشار المیسه زور کسره لکده مالک

اسی یاد اوز کیک کوشک طوئیکه سولای
کل دکلیه نعه قافون کسره
بالطی مد و غره ویدر جمله جهانی
دیر عه صفیق دیر بر خوند کسره

فر بانک اولتیم شمع رضا ریکه قاشق
پروانه کبی باغی کسره کسره
سنا اوله بیچن شمع کسره کسره
ساقی کوز اول کاسه بالور کسره

کل کوز به اول کوزلردن کوزلردن
طولدر ایچمه لمر کاسه بالور کسره
ساقی کوز اول کاسه بالور کسره
ساقی کوز اول کاسه بالور کسره

برسبت اول بیکان کردان امدور
مستحق واکین ناده کردان امدور
چق نصحت اندیم اما ندی کوش اندی
سوز قبوله اتخو و زکین کردان امدور
اکاشاد اندی چیدن سوزایم ایلدا
عقلین جمع ایلوب هرگز غلطی ازین ایلدا
بنده های منمن اولسون قوتی کلز ایلدا
بندینی ترک ایلدی غشای کردان امدور
چیدن بلوریک عقلی فکرم دور ایلدا
اکاکیز بر ایل رجلیس زندان
برطوبان ایلچو ایلچو ایلچو
اول محله هر مستانه کردان امدور
دبرکی عی بالیک ایلچو ایلچو ایلچو
خاک

عشق
ای عشق بیزار عشق عشق عشق
شور جهان کسکیم و خوار عشق عشق
منجی و شوق معانی جلدی اولد
ایستاد سید نفیرم درد عشق
باللهی بو جعدیم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
بر کسکیم شیده خور یوقی قل ایلدا
فکر ایدر اند و منی شد عشق
زهدی صودیک فزاده نایج دولتی
محبوب و بیعت ایلچو ایلچو ایلچو
دو کوی دیوانی مستحق علم ایلچو
تورکد معنا و نیر عشق
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد

قوسه نقلین بنه وطن اولسک
دوستن بنه اقله بنه دوستان کولسک
انام باجم سکا امانت اولسک
حله ایلد جانم ایلچو ایلچو ایلچو
اوستل سید کدر کدر بند ایلچو
خجیر الورد زلوسناخ دانلور
ایدریم انتضاری بولیک یوقی
امان اوغول بند بیلد کینه ریم
انابند سکا کسکیم دینیم
صوبیک ایلچو ایلچو ایلچو
هفته عهده بن سوز کیز ایلچو
حله ایلد انام بن کید یورم
اوغور بن کید کدر بند بیلد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد
ایستاد سید نفیرم باندن کول اولد

نه مال کفر فتنه اولد
عشق کدر ایلچو ایلچو ایلچو
چق ایلچو ایلچو ایلچو
اقلدیم نایج کلز ایلچو
صنکاریم قوت اولسک
درد بالیده اولوراره
سن اوغوریک بنی درده
بنیم باشام حشمت زاده
اقلدیم بنی کلز ایلچو
نامه بازوب کدر ایلچو
چق اقلدیم کولور ایلچو
اصولیم بلور ایلچو
اقلدیم بنی کلز ایلچو
صیق بلور ایلچو ایلچو
اقلدیم بنی کلز ایلچو
اصولیم بلور ایلچو ایلچو
اقلدیم بنی کلز ایلچو
اصولیم بلور ایلچو ایلچو

نوروزی

کجا کند و زان قمار بر سر بازی
جوق کز لای سودیم آماج بر بازی
انگهی رسیم اسب نوا هکار اولی
کایم کجایم بازم لولایم نکر
یا اللهی سن بودک دایم سندان امان
اخر زمان دلینک هیچ لوی دنیا امان
بودک لک خشن سندانک بر زمان
کایم ز لای سپاهیم لولایم نکر
بارک الله خوب بر نشویم و ایدین قوتار
هر قوتار امان کجایم عین اعلایم جفا
کوزلریدن یا نیند ای افندی قان قان
کلیم کلیم فتورم قاریم نکر
کندی کوک کجایم حوری شال کجایم نیکو
اقد و دروانی کشیدن هلال کجایم نیکو
کافه مسلمانان ایدرستان بافتاری
ایضا

دست او بر خیم کوب قان الین نوروز
صومین بختی می عریان ایدن نوروز
عقلی بختن الوب دیوانه ایدن نوروز
در دیک لقا ایدن دیوانه ایدن نوروز
بارک الله بولستوده خدیو کجایم نوروز
ککایم کجایم نوروز ککایم نوروز
خشتن فیروز سلطان ایدن نوروز
ملک کجایم کجایم سلطان ایدن نوروز
هوایم کجایم کجایم کجایم نوروز
هر قوتار نوروزین یقین کجایم نوروز
ز لای کجایم نوروزین یقین کجایم نوروز
عین کجایم نوروزین یقین کجایم نوروز
در سیاهی اوله بکیم نوروزین یقین
عم دکلر نوروزین یقین کجایم نوروز
خستنی دهه المثنی صاف کجایم نوروز
کوز او جلد بند کجایم نوروزین یقین
میه

(نوروزی)

مخون کبودک بوبانگی کلی دیو کجایم
بن سنی دکنش یوز کوله دایم
سپاز لک کجایم یوز کوله دایم
ملوداقی باله دوز یوز کوله دایم
باشک قیامت خفی دوز کوله دایم
کجایم کجایم دوز کوله دایم
خشتن کجایم دوز کوله دایم
اوله بن یوزم یوز کوله دایم
قول اوله جحق دهان کوله یوز
میل اوله یقین دهان کوله یوز
بقرم سوزن کجایم یوز کوله یوز
اوله یقین سوزن کجایم یوز کوله یوز
قول اوله جحق کجایم یوز کوله دایم
مثالی جحق کجایم یوز کوله دایم
بقوت کجایم کجایم یوز کوله دایم
کجایم کجایم کجایم یوز کوله دایم

دایم دایم دایم کجایم
او جیل دایم دایم کجایم
شک ایچین دایم دایم کجایم
تاهلر ایدیم یوز کوله دایم
نقوده وار کجایم دایم
طیبه صر هم کجایم دایم
پیشها صر یوز کوله دایم
کوزاندن با شلار کجایم
بیم الین خفتن کجایم
کندی بهار کجایم کجایم
موزون کجایم دایم کجایم
بزدن حساب ایدیم یوز کوله دایم
کول دایم کجایم
بویخ کجایم دایم
ای امان امان کجایم

نصف جهان را بر باد سورسک دو شکار بده دور تا اول زیاد شده بترسک دنیا بی سیران آید سلا جدم الله بار بده سسته بار قوی قاز ارهان بریدر رقیب من کا ناکارانی بریدر بنی الم یار بنای اعی بریدر صفت دقن ایله زیاده سته دی و فاسیز کور اوغلی یاریدر بریز در ای کشت برده بریدر باز سکه کول بسک بریدر بر بانه جفان اول زیاده سته	تجسی مدام حد و لاله الفت ایدر سلا دقیق و برده یوز دیدی جهال کز قی نظر ایل سلا نشمی تک در شین یوز دیدی مرع دیل صیدا آله یا غنی کس ساقیا جام صوفه اما غنی کس ستمد عدونک ایا غنی کس سکاسکین طقسان یوز دیدی صادق سوا شتک هلال لوتوسک کین قافتک هلال لوتوسک انجیر مرغان لعفت هلال لوتوسک انجیر شتک کورب یوز دیدی	عشق سومک ایچون بزم بر لوده اولسه لوریز دیلی بلبل لیلری سکرده اولسه لوریز بعضی میل ایلوسیم بنی بیا ضلع م برکدا یوز بزم اسوده اولسه لوریز نا از لدن بودر بزم کوریم حساب لیم عشق قیلمار یوز وار غیری یوقدر کار کیم بزمیک د لوریه کیمز دیمه الیم بر ملک سیاهری سیکر اولسه لوریز اوشمیک کچک کوند دجری عشق بلورز اهل عرفان اراشدن حسب جمال بلورز درویشش د لوریک اعلو سن بلورز جشمی احمد در خنری احمد اولسه لوریز د سیدیم بو کسکل جفت اچمه بلورز قنده وارسم یونفور سکا بر غنچه سلا نا از لدن کوکچن الحقد بزم عشق عی حدی دیمچان غری عنبرده اولسه لوریز	مقام اوج ای صمیمی نولدیاک جانہ قصدن وار نغمی دلین قانہ قصدن وار باشما وکنده چوکان الش خاتمه غیری بانه قصدن وار کدر بنی قولدم صرک صرک صرک وصل او مارین جلیقه قصدن وار اوکلارین باشما غوغایه صرک پادشاه هم سیرانه قصدن وار لورجودی اودلر یقیدک بنک بلدیم بریانه قصدن وار بونیان نیک اغل و عتد اوکلورده احسانه قصدن وار
--	--	---	---

دای بوفیوم کور که فرمود اندام
وای بوفیوم که کور اندام است که اندام
دون کچر کور که کور اندام است که اندام
اهی خورشید که کور اندام است که اندام
فرزد که اندام است که اندام

دودیل

عاشق عشقك اولاد شدم غافل
قدیمی کو بازن ادم شک ایجو سویم

بر سرمان حق دردی برآمده
بر زمان قوسید اندک بگویم
او نورم اخر بولکله دیکر بولعالمه
سوزی جمعایکون ایدم انراک

عاقبت
درد و دلید کم بن دو لقمانه منت فالدی
چنگه منت مقدراتنا منت فالدی
ایستیم عشق قند لیکو کوی فرستادی
تسبب جراحم وارنجیم زبان منت فالدی
درد بیکان بولند
بشد

در آتش عشق و در آغوش
تسلیست جگر من و آرامش

و آمد در باغ عشق و در میان
واره جگر من و فراق

کجاست خنده بیدار عشق و زخمی
شدی غم محبت بعد دندان منت قاتل

که دل را دین

کمی بای ایله شش کمی کما ایله شش
کمی ضحکا رابید بلننه تاج ایله شش
موت قلع هر قو لانی کدو و خنجا ایله شش
اول خندان غلبی سر لوانه شش قالی

اول خداوند غلبه
دبر که محض جانبداری بود
سعدی که سوزی بر اینجانی
بیلی شغری که بی سحر زار ایلم
حق تعالی اهر که کفر افغان
مقتدری که کفر افغان

بنی دبیع الم یو لوده قلدی
کز ایر مستانم ترمان کلور
کربوئی او قلده سلبند می دلدی
ابو کان ششم نقضان کلده
سجده کردی

سبحان الله
الحمد لله
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله

سینه ها خاک ابدوب جهان الیوم
عشق ابد مکرر بریان ابد
کشای کرمنا فسان ابد
غنچه خند انعم ترانه ظهور
بکار و سحر

بکار دیجان بخدا اولور حال
کندی بولالردن فاشی کاغ
شعله کوزلوی احمد بلری بام
اول کبخی بجانم نذرمان کاور

بر دلدالتفات استه دوسته
دولد زور قلمی صغیرا چندی
اطلسه کار کزانی بلندن
دوستلره بنی جان کجندی

اصطلاح دارد که
دو سوره بنی جابر
بنی یاسر اید و مجلسه او تو رسم
همه دین نامه فقهی کلام کدر رسم
کوزل بنه شمس ایدی کند و فی
کرام باشند که رسم اینجندی

دیدی غلام اشک
کدک من مسک کاتینک قدیمی
ایمان می جا هلاک اندیشی
صفت اولوین دند و خدیم بقوم
دسته غلام لخته بلغم قوجندی
امکدن

ما جبر قلاد بنایمی او مکدن
طلوب طوب سیاه ذلفی قلاد
النه قلاد المد قمع موزیاده
طلو لدر بنی اغابو للم اجندی

سید ره سکنان غایب الداس بیاید ده چنگی بدین موضع بدین دو بدین او نیاید ده د بهر بدین بدین

وار صد در ده جانین متولد می دلی
بدن خجسته صاد قاننه نامی دلی
هر یوزی در ده دوا گو یا می ها و
عشق خجسته اندیشه بره صفای دلی
کوزلی کارم وصال دلی های دور
هیهبها اندیم بولندگی وارم جمله
بزمینگی آشتی عشق خجسته رفیع
بن قدر سوسن انا کی هم انا کی دلی
وجه و ارفان انسلم بفرود بزم
ساقی کم غم در بولندگی هم ترک
دو نیم سودای عشق و بی دار
واریسه کلون صلا دیو غنچه دلی
حاصلای زنده و صلا دمنه خجسته
سین برین نام صلا دیو اولاد نام
قوما زاید با و یکلا اصلا نه دلی
برینجه تا صبحه دلی اولاد دلی
دلی

سین صلا دیو
دلی

بوگون بر کوزل کور دیم
عطا اولش عطا الله
ضامن جنت کبر متش
علمان اولش عطا الله
نیکو ایدر کدی بولل
یا نفع اجلی کولل
مدد صبر ایدر جمله دلی
مدد لای عطا الله
بیار لای بزرگوار
عاشق کویله کدی زار
بن قویله کوز ایل
کوس لای عطا الله
فمنندن اجلی دور
بانقدن کوزل نور

قوسم بلی بر کجیه صلا می اولسه
بر کجیه دکل هر کجیه مغان بنج اولسه
کوزلی صوبیت قویله اسمعایا
صدار سام قویله بونیدن بر کجیه اولسه
السم بلورین اغریه سکا وکی اسم
عائده هان یار یار دوران بنج اولسه
حقیقتن اکی کوزل اسمعایا
برینجه دکل اول بزی هان بنج اولسه
جانار و بره کوز اول دلی اولسه
تحقیق علمان دلی بری رعنا بنج اولسه

ایل بنی دلی دلی اکتله عبا بونش ایل
جانی کوزوندن خدالت جانی خوش ایل
بولدیم بر مدد ایل جانی صد کوش ایل
زم ایدر عالمه بنی یار رب رفیق ایل
جود دلی بر کجیه خلق سستی بر سکا
یا نکر دوستان کجیه دکل دورانی
حاله دلی بر کجیه دلی دلی
اکیله
اکیله مقلد خجسته دلی دور
اولد و کجیه بنی دلی اولسه هله
شعوبه بنام اولش اکیله
اکیله
اکیله کجیه کوزل جیج کجیه
دوقه باشمک بارو سی اول مقلد
شعوبه جهان عبا عطا الله
اکیله
یا اکیله بنی بر عمر کجیه
رسمت کجیه یار لقا کجیه بو کجیه
فمنندن عالم حرمین کجیه
دلی

سند بر کون بر کی عاشق اولی کین سودیم
هیک ایند کوزل بر لب اولی کین سودیم
کشتن قی چونکه هب یاد منانه او سودیم
بر احش کون کبی اخر صولان سودیم
یار اولوب اعیان اولمه نینه قی نزل اقم کل
ای حشری جلوه دخی قاشقین من جلوه کل
جامه کارا نیدی هرین یانیکا جور اقم کل
من کی بر باد منت لری قلوب من سودیم
بنده که در صم ایلد که هیچ که مانع می سکا
یا سکا کلر دیریم یا صفا ایلد که کما
یا صفا دن فارغ اول کل یا وفا ایلد کما
سودیم کوزدن بر اقم من غریبی کسری
عاشق صادق و پردی بوی کلر کوی
قند دیدی عاشق عرفت اولد کبی بر بری
ارا یوب ده بول صعب عاجز فاق
سودیم

الدی ای دوی عالم با کما کما
ای شمع قاشق هلاکیم با کما کما
کل بنه نازل اقم کبی سودیم بوی کما کما
کیده رسم شمع با کما کما
ای شمع کبی شاه جهات
ایله نیکه سیم شاه
یار اولد اول رفیق قلی من عهد
دلی کیم سندن قورم غیور عار جهان
لباسی اب ز لیم با کما کما
اولیه خاوند اخیل عیلم کوی کما
صانع اولوب قورم کما کما
بولد بخت اقمین غیور با کما کما
اند در بیکه ذوال صبا با کما کما
دیر که عمل اقمین دایما جاد کوی
صبر اقمین هر یار در دلی کما کما
دید سندن حلافت عشق حضرت بقی
خوش قلد یوسف جمالیم با کما کما

اولد که جهان بیکد لا یاری
بنیم یارم کبی سوزان اولسون
حسن یوسف کبی سوزان اولسون
گاه اغلیوب گاه شیم ایلیم
افن چشمه یاش سید ایلیم
عشقه ز دروین کما کما
هر جاید دروین کما کما
سند دین قیوب بوی کما کما
ایک افزار ایدوب کما کما
کوهن کما یاری غیور کما کما
آبیم کما کما کما کما
بورد کما کما کما کما
التفاتی هر دم جور من اولسون

بر کون بر کوزل کور در
نکته آب نلال اخیل
عمر صحال صدمه کلام
یار شتالاق محال اخیل
یار ملک سیمیه کور
سبی طوشتنایه کور
باقش لیلایه کور
سهر قشال هلال اخیل
عاشقین اعلدن کولن
اقلن چشمه یاشین سالت
این بر سول کاش
یادون مرام حلا اخیل
عاشق اولدن قی
سین و بوی سیمیه
کشی سود کندن کیم
محبت شقه حلا اخیل

کوز لودن لای بیمنه قاقون بر زمان
نقله سوب یاریم کی نه دی اولما و دیوان
ویردلم چمن شکری ناره یارملیله عیالده
نه نشانه افان چایم نه زمان قنق زامان
سوز عشقیم و مدیم قیلقد در دهریم کتاب
خاطر کلیم من ای شمع عجز و حساب
کوب ویردلم دله ییارم نشانی حبیب
نه حلوب با صبر ما خطاب مستطاب
کلک کلفزار کلوب بر قند لیل آرایه
هم دونتر مالمی نه جاریه رقص ایدر
براندن خیمه سوز و دوز ایدر جان کسر
نه انتریم بر صفا هم وصله دانه خبر
عشق کی اتمه نشکر کلبه جانم وار ایدر
سوزن بر جان عزیزیم وارین ای ویرم
دیده لور بر لایه الت اون بقدر اکویر
نه کرم امانه جانن دگر حجابی کور

سا قیلم لای و قنق ایدر کن بر کوی دیاریم
و همی حسنک سر ایدر کن اریتمه افانیم
مهرت قیل کلانندیم خلق افکنم که
حالی بریشا نه درصم ایدر سلطانیم
دوقل ایدر در هرمتالی چقچه میدانم در
طوب طوب ایلو بر شوق لیک ویردلم کلک
ما جمالین سیر ایدر نه مال دکل جانن کور
چکرم فدن ایلدا کوش ایلک سلطانیم
شو جهانیه کور مدیم بن سن کور کور
کیدی کلز از طله بر لایم نه ای سو کور
ای طبع منکا کلک ایدر بر سینه من نان ای
اجد و غنک یاریم غنکیم یلم سلطانیم
یل جان ایلد عاشق اولدم هرمت ایلر کجا
وارنکیم بوکلر اندن اولدم دین بریم کجا
هر نه امیر ایدر کلر ایلد بریندیم ویر کجا
دقز شفا فتنه قید ایلک سلطانیم نه یار

صالحی صالقی د لبریک بری
کلکست بودریه درمان ایلکست
اول بهار یاز ایلر بوکلر
جشکست صحرا لای سیران ایلک
آسمانه جقدی آه ایلد زاریم
کیچک کوندوز غلقد لافکارم
سورم د لبری یوقدر انکارم
لست فتنه قهرمان ایلکست
قورقولا ایلر ایلک خاصانه سندن
ایره یلر یاری پرخان سندن
دو بندن لیدن کودانه سندن
صوتک شفا ایلد لای ایلکست
عروبر که شوق د یاردن کلز
طوبین در دهر و زمان کلند
حاجید یولایم هو صانسله کوزلر
لست برین قونق قوربان ایلک

بر ملک سیمانک جقدی اولدم
توقی کوزلر ایلد له تشب
بناقل کورلر دیشاری درون
اصد کجه لایری حیران لست
بنی فرهادی شون د لایری
خلق مست ایدر شون ناز لری
کلر کلری او قدر آه کور لری
جکست قشلی طرک لست
جکست دنیا د ایزق مال
نیلر کور مدن د لبر ضیال
کشمیر کور مدن د لبر ضیال
شاقوب او قدر کجه بلبل شالی
کوکلی درسته باغنه ییلد
دیکانیم عشق ایچنک ما غنک
عشق او دینه در لای بی غنک
ما کجه لور صبح او یخه غنک
ایکی چشم بکشی در باله غنک

سحره اهلان کول کوی
خاطره شاد اوسون کول افندم کوی

(محل روضه)

شعر بر دستان کاکلا کوی
دانا کول کوی به رقیب کوی

نقاره باشتن عندل بک کوی
ایست فغان اوسون کول افندم کوی

رفع ابله کاکلا رویک سیمون
عجبه کول بکدن میلا بکسون

فک آبا دا اوسون کول افندم کوی
سنگ مفت کوی کول افندم کوی

کاهی مروت ایکن باری
بازاری عشقه کوی کوی

کول سنی نایت کول دویلر
کول کول جهالت کوریه کلام

شفا لکی درده در مان دویلر
کوی کوی افندم سوریه کلام

الدن الوب قویق دویلر
سنگ کاکلا بیوک ایچک دویلر

قویق کوی در کوی کوی
مق نصیب ایدر کوی کوی

سنگ عاشق کول کوی دویلر
آقن جشمین سلیز دویلر

سنگ بک صان اولن دویلر
کوی کوی افندم صانیه کلام

قول مصطفی نادر جان کوی
مصر ایچک سنا بویق کوی

مهر کول کوی کوی کوی
قول اویوب قویق کوی کوی

کوی

کند عقیلای بر کمان ابرو
قاسمی نوزسته فغان بک کوی

غیر سه فغان کوی کوی
باشی آفت دوران بک کوی

قاسمی قوس کوی کوی
بانه وارن اعیاری چوق کوی

بکسی بانه شیطانه بک کوی
نیمه ایچک کوی کوی

بولنه فغان بویچ کوی
الهی قریوزی خورشید کوی

نعلی کلی خندان بک کوی
عاشق فرشتن بک کوی

هجر اوردیه بنیم قوتونم کوی
گلشنی مسکن هر مجرا کوی

کوی بیل نالار بک کوی
کوی کوی کوی کوی

37

کوی

نعمت بر دلا کوی
مهای بویست کمان بک کوی

اول صبح لیلانک بک کوی
دیسفان سینه سی عیانه بک کوی

عشق دره ش عاشق کوی
ناری حسد بک کوی

عاشق مفتوق کوی
رقیب دو کوی کوی

موزی دلدار کوی
قلبی تحت الی دویلر کوی

درونده عشق اولیان بک کوی
صانای بود نیاده کوی

ای عیال کوی
بینه حق کوی کوی

بوسون سیرانم بک کوی
کوی کوی کوی کوی

(عاشق)

باغدار کوهل بویله دوشا سندر
شکر دگر کوهل باغی باندور
شید لبیل ترک لبیل کوهل
لبیل لبیل کوهل باندور
سور اولدق دلبورلک خاص
دقیب اولسون قوی نچکم باغی
نخوش بیلندردول شمع
هرامد کجه مال دودانی باندور
نخوشه ایلار برضا طمع دکنه
اول شمع کجه دلدی دکنه
تورودر بیلندی باغی باندور
اومار مکی رقیب بوزلک کوسون
قون بریم دیر کس غریب اولسون
غریب افغانی داغی باندور

(عاشق)

ای دور و کسان سر وی ساد طین
حسنک شوقی یوروم یی باندور
یوقاش بکون یوقاشی سندر وار
بئی دکل یخه جانی بیاندور
سر هاند دور نلسا یخ دکلدر
عشق دولوسین ایچن ناخ دکلدر
اندوکل جفال لایق دکلدر
اتهریم اهریمستی باندور
آج حسنکی خوی لامک اوقشون
امروز غنچه اولد صوقشون
سحر بلی مال کواند دوقشون
ذرکرا نجه میانی باندور
کوهل دیر کز دیم ازنی جهانی
طانرا اولدی یخشی الیه یانی
ابن یعقوب مصرالینک سلطان
زلیجالی نولوفانی باندور

(عاشق)

لایوندر دلبورلک باغند دوشدم
لبیل اولوب ناز لیکه او باغند دوشدم
عشق اولدی یی اندک شیم دوشدی کون
سوندی ملک ایچون بملک ایرماغه
واردیم یانیده بن دوکول و برمدی دین
کجه او یبه ددی برمدی باغند دوشدم
لطف اندی بکجه کیم باغند دوشدم
مهر دی بنیغین سیدی کلور بیلدی
صار بیری ددی اولوقشینه باغند
نوشدر ع

کل بکجه اندک باغیم دینایان عشقنه
سئی یوقدن واریدن اولغی بیجان عشقنه
سز بیلدرین سئلنا اور دغیری یاسیم
نقدت ایلد زبیر یخیل دخی قران عشقنه
ولکل کندک مغرور سویدیم اولسک کت
یخه یلیر شارب اولوب اکتوب فالسک کت
سین بکانه دکلر یاقیت اولسک کت
قید و اغت یوقفادن عشقنه
یوقفادن لشف سینی اهد کولید سولیه کل
بندن ایل اولدی سوزیم سکا اور
بیجوده سوز سوز لرنه حق حایر عشقنه
اوله علوسوز لرنه حق حایر عشقنه
دیر کجه عیب الیه عیب عیب عیب عیب
دور لی صحرای او نیجه عیب عیب عیب
بنیم سکا دوشیم عیب عیب اول بار اولور
کل یی ناکله هر دم اول سجاد عشقنه

ÖZ GEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Aleyna SARIKOÇ

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Aldığı Sertifikalar : Pedagojik Formasyon Eğitimi / ZBEÜ

Uzmanlık Alanı : Eski Türk Edebiyatı

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Türk Dili ve Edebiyatı	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2015-2019
Yüksek Lisans	Türk Dili ve Edebiyatı / Eski Türk Edebiyatı	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2019-2023

Eserler:

A. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

A1.

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında (proceedings) basılan bildiriler:

B1. Sarıkoç, A. (2022). İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'nda Bulunan Bel_Yz_K_0339 Demirbaş Numaralı Şiir Mecmuasının Tanıtılması. 2th International Anatolian Congress On Multidisciplinary Scientific Research 25 Ekim 2022 içinde s. 245.

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C1. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar:

C1.1.

C2. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplardaki bölümler:

C2.1.....

D. Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

D1.....

E. Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında basılan bildiriler:

E1.....

F. Sanat ve tasarım etkinlikleri:

F1.....

G. Diğer yayınlar: (Yukarıdaki maddelerde yer alan başlıklardaki kategorilere girmeyen ve belirtmek istenen tüm eserler bu maddenin altında belirtilecektir.)

G1.....